

«به نام خداوند بخشنده و مهربان»

آموزش آسان و کاربردی php و mysql

نویسنده: سید محمدرضا حسینیان راوندی

وبسایت ناشر: www.pachenar.ir

وبسایت: www.pachenar.ir

رایانامه: ravand@chmail.ir

تاریخ انتشار: 1393/1/1

ویرایش اول: 1393/2/31

«فهرست مطالب»

5 مقدمه
5 زبان php چیست؟
7 print() و echo()
8 چگونگی اعمال توضیح
8 ثوابت و متغیر ها
11 عملگرها و عبارات php
14 روش های ارسال اطلاعات
15 تابع چیست؟
17 نمونه ای از توابع از قبل نوشته شده ی php
18 فرق echo و print
19 توابع رشته ای و نوع داده
25 ساختارهای کنترلی
25 ساختارهای کنترلی شرطی : if else switch
30 ساختارهای کنترلی تکرار : For , do while , while
32 آرایه (Array)
33 آرایه های انجمنی
34 آرایه های چند بعدی
35 چند تا تابع برای آرایه
37 فایل ها و ذخیره و بازیابی آنها
41 Upload کردن فایل به سرویس دهنده
43 کار با توابع file_get_contents و file_put_contents
44 template-engine (موتور قالب)
45 کار با تابع file()
46 تابع parse_url
46 تابع glob()
46 اضافه کردن یک فایل به برنامه
47 تاریخ
52 اعتبارسنجی در php
53 گرافیک در php
55 htaccess
57 ساخت قسمت نمایش آماگیر

59	کار با curl
59	وصل شدن به سایت با استفاده از curl
59	وارد شدن به قسمت مدیریت سایت با curl
60	php-gtk
60	ساخت یک برنامه ی تحت دسکتاپ با php
61	ایجاد فایل اجرایی با کمک hstart
62	MYSQL
62	روش ساخت فیلد ، جدول ، دیتابیس
63	ارسال اطلاعات به Database (بانک اطلاعاتی)
67	ثبت تاریخ در دیتابیس
70	ثبت تاریخ در دیتابیس با استفاده از تابع time()
71	ایجاد صفحه به صورت پویا برای سایت
73	حذف رکورد
75	ویرایش مطالب
79	ضخیم شدن عنوان نامه در صندوق پستی
80	امنیت
82	ساخت جستجوگر برای سایت
84	ساخت نمودار برای نظر سنجی با CSS و GD
88	ایجاد لینک تصادفی
88	ایجاد دکمه برای صفحات قبلی و بعدی
92	چاپ کردن رکورد های بین دو تاریخ
92	اختصاص نام کاربری به هر کاربر در سایت
93	چاپ بالا ترین رکورد
93	بدست آوردن شماره ی آخرین رکورد درج شده بصورت AUTO_INCREMENT
94	تعداد مقادیر یک فیلد
94	نمایش تعداد کلیک روی لینک
96	چاپ آخرین رکوردها
97	ساخت خوراک خوان (Rss Feeds)
100	کاربرد دو دکمه کنار هم برای یک فرم
100	ساخت قسمت نظر دهید برای سایت
104	نمایش مطالب در قالب سایت
106	برنامه ای برای آپلود عکس به همراه ارسال متن به دیتابیس
107	امنیت فرم آپلود عکس

110	SESSION (سشن)
111	ساخت سبد خرید
115	جلوگیری از اخطار سشن و هدر
116	نمایش و عدم نمایش اخطار
117	mysql_fetch_object
117	Mysqli
117	نمایش مقادیر فیلدهای داخل جدول با کمک mysqli
117	ارسال مقادیر به بانک اطلاعاتی با کمک mysqli
118	شی گرایی در php (oop)
118	شی گرایی چیست؟
118	چند برنامه ی ساده در شی گرایی
120	اختصاص یک مقدار و نوع به متغیر
122	فراخوانی مقدار متغیر و تغییر مقدار
122	آرگومننت
123	متد چیست؟
123	متدهای معمولی
124	متدهای جادویی
125	ثابت های جادویی
127	وراثت یا ارث بری
129	Protected
130	Final
131	static
133	دریافت مقادیر با foreach در شی گرایی
133	نمایش رکوردهای جدول از دیتابیس در شی گرایی
135	یک کلاس خیلی خوب برای insert into در شی گرایی
137	PDO
138	نمایش مقادیر فیلد به صورت حلقه و پشت سر هم در pdo
139	وارد کردن مقدار به جدول در pdo
140	به روز کردن مطلب (update) در pdo
141	حذف مطلب (Delete) در pdo
141	نمایش مقادیر فیلدها بر اساس مقدار یک فیلد در pdo
142	سخن آخر
143	منابع

مقدمه

خوشحالیم که بالاخره بعد از چند سال تلاش در زمینه ی برنامه نویسی php توانستیم اطلاعاتم را در قالب یک کتاب آموزشی جمع آوری کنیم و در اختیار برنامه نویسان عزیز قرار دهیم. در ابتدا باید یاد بکنیم از پدر علم برنامه نویسی ابو عبدالله محمد ابن موسی خوارزمی . ریاضی دان بزرگ ایرانی که در ۱۲۰۰ سال پیش در خوارزم زندگی میکرده است. و به دلیل دستورانی که در علم ریاضی پدید آورده و امروز در علم برنامه نویسی از آن استفاده می شود او را پدر علم برنامه نویسی نامیدند . و در زبان لاتین از او با نام الگوریتم یا الخوریسم یاد می شود. این کتاب را و این تلاش را تقدیم میکنم به همه ی دانشمندان ایران اسلامی.

تشکر ویژه : با تشکر از استاد گرامی آقای مهندس محمد مصطفی شهرکی و برنامه نویسان تالار php انجمن www.barnamenevis.org که در طول این مدت یادگیری php کمک زیادی به بنده کردند. وبسایت محمد مصطفی شهرکی:

<http://www.ncis.ir>

زبان php چیست؟

php یک زبان برنامه نویسی open source به معنای منبع باز است که میشه با برنامه ی notepad هم کدهاش را نوشت. من خودم با برنامه ی notepad++ کار میکنم. فقط یادتون باشه برای سازگاری با فارسی از گزینه ی Encode in UTF-8 استفاده کنید. php یک زبان سمت سرور هست یعنی روی سرور کار میکنه و تمام پردازش های این زبان در سرور انجام میشه این زبان cross platform هم هست یعنی روی هر سیستم عاملی از قبیل ویندوز ، لینوکس ، مکانتیش و ... در سرور اجرا میشه. سمت کلاینت : قسمتی که برنامه ی شما به وسیله ی مرورگر اجرا و پردازش می شود. مثل برنامه ی HTML و جاوا اسکریپت. سمت سرور: برنامه ی شما در سرور پردازش می شود. برنامه ای که مثلاً با PHP یا ASP نوشته میشه.

ویژگی ها و مزیت های php :

1) php دارای خصوصیت Embed است یعنی کدهای php در بین تگ های html هم می توان قرار داد ، همچنین می توان گفت یک زبان اسکریپت نویسی است. 2) مستقل از محیط کار ، کدهای خود را اجرا می کنید. 3) اجرا در سرویس دهنده . 4) ارتباط با بانک های اطلاعاتی مختلف مانند : mysql ، oracle ، access ، sqlite و ... 5) کارایی بالا 6) کتابخانه ای برای اغلب کارهای متداول وب 7) هزینه ی کم 8) آموزش و به کارگیری آسان ، php یکی از ساده ترین زبان های برنامه نویسی است. 9) php را هم به صورت رویه گرا و هم به صورت شی گرای می شه نوشت.

رویه گرا: به برنامه نویسی معمولی رویه گرا (Procedural Programming) میگن. دو راه اجرای کدهای php در لوکال هاست و هاست شما در سرور، سایت هست.

دستورات php در notepad و یا Dreamweaver یا همین notepad++ و دیگر ویرایشگر ها نوشته می شود و با پسوند php. در مسیر www ذخیره می شوند و بعد در قسمت مرورگر . نام فایل \ localhost آن را نوشته و اجرا می کنیم.

<http://localhost/ravandi.php>

شما می توانید از برنامه ی xampp یا WAMP برای اجرای کدهای PHP در ویندوز خود استفاده کنید. اگر این برنامه مثلا wamp را روی سیستم دارید و در درایو F نصب کرده باشید باید فایل های PHP خود را در این پوشه ذخیره کنید:

F:\wamp\www

من از wamp2.4 استفاده میکنم که ورژن php آن 5.4.16 هست و ورژن mysql آن 5.6.12 است. الان ورژن های بالاتر هم برای php آمده ، ولی چون خیلی از سرور ها هنوز از ورژن های جدید پشتیبانی نمیکنند ما از همین نسخه ی wamp2.4 استفاده میکنیم. این نسخه نسبت به نسخه های قبلی استانداردتر هست و خطا ها را دقیق تر به شما نمایش میدهد. پیشنهاد خیلی از برنامه نویسان نسخه ی جدید xampp است. اگر از این برنامه استفاده کردید فایل هایتان را باید در پوشه ی htdocs به آدرس مثلاً F:\xampp\htdocs قرار دهید.

اصلاحات :

client : کامپیوتر یا نرم افزاری که اطلاعات را از سرور درخواست میکند.

Server : جایی که صفحات وب در آنجا ذخیره می شود و در اختیار کلاینت ها قرار می گیرد.

Browser : یک برنامه ی نرم افزاری که اسناد وب را درخواست ، تفسیر و آماده می کند.

مثل مرورگر فایرفاکس.

دستور زیر اطلاعات سرور را دریافت میکند:

<?php علامت شروع

echo phpinfo(); دستور

?> علامت پایانی

کد بالا به شما میگوید که سرور از چه دستوراتی پشتیبانی میکند؟ مثلاً از سوکت پشتیبانی میکند یا نه؟
علائم استاندارد:

<?php

?>

علائم کوتاه:

<?

?>

اگر در فایل php.ini ما کد زیر را on می کردیم می توانستیم از تگ بالا استفاده کنیم.

Shart_open_tag=off

برای اینکار روی آیکن wamp در تاسک بار راست کلیک کنید و گزینه ی php و سپس php.ini را انتخاب کنید.

علائم اسکریپت :

```
<script language="php">
</script>
```

یک کد ساده :

```
<?php
echo "سلام";
?>
```

: print() و echo()

: Print()

```
<?php print("php"); ?>
```

چنانچه از دستورات html داخل php استفاده میکنیم از روش زیر استفاده کنید:

```
<?php print("html دستورات "); ?>
```

```
<?php
Print("<b><i>ravandi</i></b>");
?>
```

```
<?php
echo("<b><i>barnamenevisi.blogsky.com</i></b>")
?>
```

روش دیگر:

```
<?php
echo <<<_END
<b>متن ضخیم</b>
<i>کج متن</i>
_END;
?>
```

حالا این روش را ببینید:

```
<?php
echo <<<_END
<h1>عنوان</h1>
<div style="width:100px; height:100px; margin:auto; background:#F90;">
<img src='ravandi.jpg'>
</div>
_END;
?>
```

هم راحت میشه از دابل کوتیشن " استفاده کرد و هم از کوتیشن ' ولی اگر به این شکل بنویسی برنامه اخطار میده:

```
<?php
echo "<h1>عنوان</h1>
<div style="width:100px; height:100px; margin:auto; background:#F90;">
<img src='ravandi.jpg'>
</div>";
?>
```

(!) Parse error: syntax error, unexpected 'width' (T_STRING), expecting ',' or ';' in
F:\wamp\www\test.php on line 3

در روش زیر متغیر را هم در کدهای html بکار بردیم:

```
<?php
$mo="راوندی";
echo <<<_END
<h1>عنوان</h1>
<div style="width:100px; height:100px; margin:auto; background:#F90;">
<img src='ravandi.jpg'>$mo
</div>
_END;
?>
```

چگونگی اعمال توضیح :

یک بار پیش میاد که بخواهید توضیحی برای کدهاتون بدید.

برای توضیحات تک خطی از // و یا # استفاده می کنیم و برای توضیحات چند خطی از /* توضیحات *
استفاده می کنیم.

ثوابت و متغیر ها

متغیر ها در php:

محلی از حافظه است که برای ذخیره ی داده ها به کار می رود مقدار موجود در متغیر ممکن
است در طول اجرای برنامه تغییر کند:

```
<?php
$ravandi=61;
$ravandi=62;
$ravandi=63;
echo $ravandi;
?>
```

Out: 63

یکی از ویژگی های متغیر ها در php این است که قبل از ایجاد متغیر نیازی نیست حتما نوع آن را تعیین کنید.
مثلا در زبان جاوا یا ویژال بیسیک برای اینکه بگوییم این متغیر از نوع عدد صحیح هست به شکل زیر عمل
میکنیم:

```
int ravand=63;
```

ولی توی php راحت:

```
$ravandi=63;
```

وقتی مقداری در آن قرار می گیرد آن متغیر اعلان یا تعریف می شود نام هر متغیر می تواند هر طولی داشته
باشد و شامل حروف ، اعداد ، خط ، ربط و علامت \$ است و تمامی متغیر ها با \$ شروع می شوند . در ضمن اینکه
نام متغیر نمی تواند با اعداد شروع شوند و همچنین در نام گذاری متغیرها بین حروف کوچک و بزرگ تفاوت
است یعنی نسبت به حروف حساس است.

روش ساخت متغیر به روش زیر اشتباه است:

```
<?php
$m-o="ravandi";
echo $m-o;
?>
```

روش صحیح:

```
<?php
$m_o="ravandi";
echo $m_o;
?>
```

استفاده از - صحیح نیست.

روش زیر نادرست است:

```
<?php
$63mo="ravandi";
echo $63mo;
?>
```

روش زیر صحیح است:

```
<?php
$mo63="ravandi";
echo $mo63;
?>
```

انواع داده ها :

(1) اعداد صحیح یا integer برای ذخیره ی اعداد صحیح به کار می رود.

اعداد صحیح مثل : 1 2 3 4

(2) نوع داده ی رشته ای یا string که برای ذخیره ی رشته ای از کاراکترها بکار می رود.
مثال : "رشته"

"ravandi"

```
<?php
$test="Hello";
Print ($test);
?>
```

در این روش ساده یک کپی از مقدار داخل دابل کوتیشن "" میگیرد و آن را با دستور پرینت چاپ میکند.
می توانید به جای print از دستور زیر هم استفاده کنید:

```
echo ($test);
```

فرق بین " " و ' '

```
<?php
$a=100;
echo("chap $a");
echo("<br/>");
echo('chap $a');
?>
```

در خروجی این را چاپ می کند:

chap 100
chap \$a

اگر متغیر داخل " " باشد مطلبی که در حافظه ی متغیر جای گرفته چاپ میشود ولی اگر متغیر داخل ' ' باشد عین عبارت چاپ میشود.
تلفظ ' کوتیشن
تلفظ " دابل کوتیشن
تبدیل رشته به عدد:

```
<?php
$int = (int) "908ravandi63";
echo $int;
?>
908
```

همین که عددی داخل دابل کوتیشن " باشد یک رشته محسوب می شود. با این روش می توانیم بگیم که مقدار ما حتما باید عدد باشد.
استفاده از دو \$ در برنامه:

```
<?php
$name = "ravandi";
$$name = "mohammad";
print $ravandi;
?>
Out: mohammad
```

یعنی داخلی ترین \$ ، روی اسم متغیر تأثیر میذاره و مقدارش را بر میگرددونه.
مقداری که بر میگرددونه میشه اسم متغیر بیرونی واسه \$ دوم ، همینجوری الی آخر.

Float (3 : اعداد اعشاری را شامل می شود. تفاوت float و double فقط در محدوده ای هست که پشتیبانی میکنن چون اولی 32 بیتی و دومی 64 بیتی هست. منظور از شناور هم علامت ممیز اعشاره که بهش میگن floating point یعنی نقطه شناور ، float و double هر دو اعشاری هستن ولی double محدوده بیشتری را پوشش میده. چون مثل float هست و فقط از نظر محدوده فرق میکنه، معمولاً بهش بعنوان یک نوع داده جداگانه اشاره نمیشه.

Boolean (4 : شامل درست یا غلط ، true یا false می باشند.

Null (5 : تنها مقداری که دریافت می کنند مقدار null است.

Object (6 : اشیاء را شامل می شود که به بحث در این مورد می پردازیم.

Array (7 : شامل مقادیر آرایه می شود در مورد آرایه بحث خواهد شد.

ثوابت:

```
<?php
define('NAME','مقدار');
echo NAME;
?>
```

خروجی:

مقدار

ثوابت همانطوری که از اسمشان پیداست برعکس متغیر در طول برنامه تغییری نمیکنند.

عملگرها و عبارات php :

عملگرها علائمی هستند که باعث میشن چند تا مقدار یک مقدار جدید را بوجود بیارند. و معمولاً مقداری که به واسطه ی یک عملگر عملیاتی بر روی آن صورت می گیرد عملوند می گویند. عملگرهای محاسباتی (ریاضی) :

کاهشی	افزایشی	تقسیم	باقیمانده ی تقسیم	ضرب	تفریق	جمع
--	++	/	%	*	-	+

مثال:

```
<?php
$test=10;
$test2=20;
Echo($test+$test2);
echo "<br/>";
Echo(++$test2);
?>
30
21
```

10 و 20 عملوند و + عملگر است.

عملگرهای مقایسه ایی:

==	مقایسه ی دو مقدار
===	مقایسه ی نوع داده
!=	نامساوی
<>	کوچتر بزرگتر
<=	کوچتر مساوی
>=	بزرگتر مساوی
<	کوچتر
>	بزرگتر

مثال :

4==3

دستور بالا به این معنی نیست که 4 مساوی 3 هست بلکه به این معنی هست که آیا چهار مساوی سه هست؟

معنی	نام	عملگرهای منطقی
(نیست ، مخالف)	Not	!
(و)	And	&&
(یا)	Or	

مثلا با عملگر منطقی (یا) میخوایم بگیم که اگر این متغیر یا این متغیر مساوی 4 هست پیغام بده. که اگر هر کدام از این متغیر ها مساوی 4 باشد برنامه پیغام میدهد.

یا اگه بیایم از (و) استفاده کنیم . میگیم اگر این متغیر و این متغیر مساوی 4 بود پیغام بده در این صورت باید هر دو متغیر مساوی چهار باشد وگرنه برنامه پیغام نخواهد داد. این مبحث را در بخش دستورات شرطی بیشتر توضیح خواهیم داد.

عملگرهای ترکیبی:

+ = - = / = % = * =

```
<?php
$a=3;
$b=2;
$a+=$b;
echo $a;
?>
Out:5
```

عملگر ترکیب:

. تلفظ انگلیسی dot به معنای نقطه

```
<?php
$test1="amozesh";
$test2="php";
$test3="&nbsp;";
print($test1.$test3.$test2);
?>
و یا
echo($test1.$test3.$test2);
out: amozesh php
```

عملگر بیتی :

توضیح	عملگر
XOR	^
Right Shift	>>
Left Shift	<<
OR	
NOT	~
AND	&

```
<?php
$y=1;
$z=2;
print($z<<$y);
?>
Out: 4
```

حالا اگر به جای 2 عدد 9 قرار دهید در خروجی 18 خواهید داشت.

```
<?php
$y=1;
$z=4;
print($z>>$y);
?>
Out : 2
```

```
<?php
$y=1;
$z=2;
Print ($z^$y);
?>
Out : 3
```

عملگر ارجاع &:

```
<?php
$a=5;
$b=&$a;
$a=10;
Print ($a);
print "<br>";
Print ($b);
?>
10
10
```

\$b رجوع \$a است.

روش های ارسال اطلاعات :

\$_POST
\$_GET
\$_REQUEST

امنیت روش \$_POST از دو روش دیگر بالاتر است. البته این به این معنی نیست که نیازی نیست در روش \$_POST امنیت را رعایت کنیم. بلکه در این روش هم باید اصول امنیتی را رعایت کرد.

```
<form method="POST" >
<input name="a" type="text"><br/>
<br/><br/><input type="submit" value="send">
</form>
<?php
    echo $_POST['a'];
?>
```

```
<form method="GET">
<input name="a" type="text"><br/>
<br/><br/><input type="submit" value="send">
</form>
<?php
    echo $_GET['a'];
?>
```

به قسمت آدرس در مرورگر خود دقت کنید یک همچنین چیزی به شما می دهد:

<http://localhost/test.php?a=ravandi>

متن وارد شده توسط شما ravandi است .

روش \$_REQUEST هر دو روش GET و POST را شامل می شود.

```
<form method="POST">
<input name="a" type="text"><br/>
<br/><br/><input type="submit" value="send">
</form>
<?php
    echo $_REQUEST['a'];
?>
```

```
<form method="GET">
<input name="a" type="text"><br>
<br><br><input type="submit" value="send">
</form>
<?php
    echo $_REQUEST['a'];
?>
```

تمرین : فرمی را طراحی کنید که دو عدد را با هم ضرب کند.

```
<form action="8.php" method="post">
<input name="a" type="text"><br/>
<input name="b" type="text">
<br/><br/><input type="submit" value="ok">
<input type="reset" value="reset">
</form>
```

```
8.php
<?php
$number=$_POST['a'];
$cost=$_POST['b'];
$cost2=$number * $cost;
Echo $cost2;
?>
```

در فرم بالا مقادیر را با `$_POST` گرفتیم و به متغیرها دادیم و مقادیر داخل متغیرها را با هم ضرب کردیم.

تابع چیست؟

تابع به کسی میگویند که فرمانی را اجرا میکند. توی برنامه نویسی هم دستوراتی هستن که با یک فرمان کار خاصی را انجام می دهند. ما دو نوع تابع داریم توابعی که از قبل نوشته شده و ما از آن ها استفاده میکنیم و توابعی که خود برنامه نویس می نویسه. ساختار تابع:

```
<?php
function نام تابع (پارامتر)
{
    1 دستورات
}
2 دستورات
(آرگومننت) تابع نام
?>
```

در کتاب قبلی در مورد تابع توضیح دادم اینجا هم یه مثال ساده براش میدارم:

```
<?php
function writeName($Name)
{
    echo $Name;
}
$name = "راوندی";
echo "نام من ";
writeName($name);
?>
<br/>
ketab
<br/>
<?php
writeName($name);
?>
```

تابعی بنویسید که در سمت چپ رشته ی داده شده به تابع یک فاصله ایجاد کند.

```
<?php
$adad=5;
function writeName($Name)
{
    echo $Name;
}
$name = "&nbsp;$adad";
writeName($name);
?>
<br/> ketab<br/>
<?php
writeName($name);
?>
```

کارهای مختلفی میشه کرد مثلاً عددی به تابع بدیم که با مقداری جمع و ضرب بشه و در خروجی نتیجه نمایش داده بشه. یا رشته ای که در تابع روش تغییراتی داده بشه و در خروجی نمایش داده بشه. وقتی از تابع استفاده میکنیم دیگه نیازی نیست مثلاً چند عدد رو چند بار با هم ضرب و جمع کنیم یا رشته ای را چند بار تغییر بدیم این کارها را فقط یکبار انجام می دهیم و سپس در هر جای صفحه که خواستیم آن تابع را فراخوانی میکنیم. تابع کاربردهای زیادی داره که در طول این کتاب با آن آشنا می شوید. به غیر از این توابع که خودمون میسازیم توابع دیگری هم هستند که در php از قبل تعیین شده هستند. یک مثال ساده از تابع نوشته شده توسط برنامه نویس:

```
<?php
function bekhan($famil)
{
    $famil.= "راوندی است";
    echo $famil;
}
$name="نام من";
bekhan($name);
?>
```

Out: نام من راوندی است

توضیحات: جلوی متغیر \$famil یک نقطه گذاشتم. و این باعث شد آرگومنت "نام من" به جمله ی راوندی است متصل بشه.

حالا اگه ما bekhan را در سطر یکی به آخر برداریم جمله ی "راوندی است" چاپ نمیشه. این bekhan را در هر کجای صفحه که بخواهیم می توانیم قرار بدیم تا تابع اجرا بشه. و یک مثال ساده با عدد:

```
<?php
function test($x) {
    $x += 2;
    echo $x;
}
$y = 5;
test($y);
?>
```

Out: 7

در مثال بالا عدد 5 به عنوان آرگومنت با پارامتر 2 جمع می شود.

تمرین: برنامه ای بنویسید که حجم فایل را به بیت بگیرد و به کیلو بایت تبدیل کند:
هر هزار بیت مساوی یک کیلوبایت است. پس ما حجم مورد نظر را تقسیم بر هزار میکنیم.

```
<?php
function test($x) {
    $x /= 1000;
    echo "به بایت".floor($x);
}
$y = filesize("a.gif");
test($y);
echo "<br/>";
echo "به بیت ".$y;
?>
```

نکته: Filesize() و floor() هم تابع است. با تابع filesize() حجم فایل عکس را گرفتیم تقسیم بر هزار کردیم و با تابع floor() عدد بدست آمده را به پایین گرد کردیم. یعنی اگر حجم عکس 999 بیت باشد می نویسه صفر کیلوبایت ولی اگر 1008 بیت باشد می نویسه یک کیلوبایت.

نمونه ای از توابع از قبل نوشته شده ی php :

ساختار توابع از قبل نوشته شده:

```
tabe("آرگومنت")
```

تابع floor عدد را به پایین گرد میکند. بر عکس ceil که عدد را به بالا گرد میکند.

```
<?php
echo floor(52.785);
//52
echo "<br/>";
echo ceil(52.785);
//53
?>
```

تابع filesize() حجم فایل را به بیت میگیرد.

استفاده از تابع در چند خط:

```
<html>
<body>
<?php
function tabe()
{
    echo "<br />تابع اصلی-";
}
echo "تابع خط یک";
tabe();
echo "تابع خط دو";
tabe();
```

```
echo "تابع خط سه";
tabe();
?>
</body>
</html>
```

تابع خط یک-تابع اصلی
تابع خط دو-تابع اصلی
تابع خط سه-تابع اصلی

نکاتی در ارتباط با توابع :

- 1) توابع می توانند دارای پارامتر (ورودی) باشند و این پارامترها در جلوی تابع داخل پرانتز قرار می گیرد و اگر تعداد این پارامترها بیش از یکی باشد بین آنها , قرار می گیرد.
- 2) تابع با دستور return تمام می شود و اگر تابع مقداری را بر می گرداند جلوی دستور return نوشته می شود و اگر تابع مقداری را بر نگرداند لازم به برگرداندن دستور return نمی باشد.

```
<?php
function tabe()
{
    $mo="ravandi";
    return $mo;
}
echo tabe();
?>
Out: ravandi
```

3) تابع تا زمانی که فراخوانی نشود . اجرا نمی شود.

فرق echo و print :

در کتاب قبلی یعنی کتاب آموزش php به زبان ساده ، به فرق echo و print پرداخته بودم و گفتیم که دستور print یک تابع هست ولی echo تابع نیست. دلیل اینکه دستور print یک تابع هست مقدار بازگشتی هست که بر می گرداند:

مثالی برای مقدار بازگشتی print : یعنی اگر echo بزنی نمیتونی بفهمی که این نوشته حتما چاپ شده یا نه ولی print مقدار true یا false برمیگردونه.

```
<?php
$x=4;
($x)? print "True" : print "False";
خط دوم اخطار میدهد چون اکو مقدار بازگشتی ندارد
($x)? echo "True" : echo "False";
?>
```

منظور از مقدار بازگشتی چیست؟

هر تابعی که اجرا میکنی یک چیزی بهت برمیگردونه که این میتونه مقدار باشه یا true - false پس چون print تابع هست true یا false برمیگردونه ولی echo تابع نیست برای همین برنمیگردونه. این دستور هم true بر نمی گردونه true در این مثال یک رشته هست :

```
echo ($x)?"true":"false";
```

و همیشه به جای true به متن نوشت. در واقع true که در دستور بالا چاپ میشه مقدار بولین نیست. مقدار بولین یعنی درست یا غلط، صفر یا یک، true یا false. پس این دستور صحیح تر است:

```
<?php
$x=4;
($x)? echo "True" : echo "False";
?>
```

که چون echo در دستور بال یک تابع نیست به شما اخطار میدهد. در صورتی که اگر به جای دستور بالا دستور print را قرار بدهید چون متغیر \$x مقدار 4 را دارد true یا درست را بر می گرداند. دستور بالا یک دستور شرطی یک خطی است. که میگه آیا نتیجه ی دستور بالا صحیح است؟ اگر صحیح است true را چاپ کن وگرنه false را چاپ کن. در مورد دستورات شرطی توضیح خواهیم داد.

توابع رشته ای و نوع داده:

توابع نوع داده:

تابع Gettype: با استفاده از این نوع تابع نوع داده یا متغیر را مشخص می کنیم. مثال:

```
<?php
    $test="o";
Print  gettype($test)."<br/>";
    $test=5;
Print  gettype($test)."<br/>";
    $test=true;
Print  gettype($test)."<br/>";
    $test="fire";
Print  gettype($test)."<br/>";
    $test=5.0;
Print  gettype($test)."<br/>";
?>
```

خروجی:

```
string
integer
boolean
string
double
```

تابع Settype: با استفاده از این تابع می توان نوع داده یک متغیر را تغییر داد.

```
<?php
$test=3.14;
Print  gettype($test);
?>
Double
```

```
<?php
$test2=3.14;
Settype($test2,"integer");
Print gettype($test2);
?>
```

خروجی:

Integer

```
<?php
$test2=3.14;
$test2=(integer)$test2;
Print gettype($test2);
?>
```

integer: خروجی

توابع رشته ایی:

Ltrim(): کاراکترهای سمت چپ رشته را حذف میکند. هر فضای خالی هم یک کاراکتر محسوب می شود. مثلاً کلیک روی دکمه ی space یک فاصله ایجاد می شود هر space یک کاراکتر محسوب می شود.

```
<?php
$str = "Hello World!";
echo $str . "<br/>";
echo ltrim($str,"Hello");
?>
```

Out:

Hello World!
World!

Chop(): این تابع فضاهای خالی سمت راست یا کاراکترهای از پیش تعیین شده ی سمت راست را حذف میکند.

```
<?php
$str = "Hello World!";
echo $str . "<br/>";
echo chop($str,"World!");
?>
```

Out:

Hello World!
Hello

trim(): کاراکترهایی را از دو طرف رشته حذف میکند:

```
<?php
$str = "Hello World!";
echo $str . "<br>";
echo trim($str,"Hed!");
?>
```

Hello World!
llo Worl

تبدیل حروف رشته :

strtoupper () : حروف کوچک را به حروف بزرگ تبدیل می کند.

```
<?php
$str = "ravandi";
$str =strtoupper($str);
echo $str;
?>
RAVANDI
```

strtolower() : حروف بزرگ را به حروف کوچک تبدیل می کند.

```
<?php
$str = "RAVANDI";
$str = strtolower($str);
echo $str;
?>
ravandi
```

ucwords() : اولین حرف هر کلمه را در رشته بزرگ می کند.

```
<?php
$str = "ravandi";
$str =ucwords($str);
echo $str;
?>
Ravandi
```

Substr() : این تابع زیر رشته ایی را از یک رشته جدا می کند.

```
<?php
echo substr('mohammad reza', 3);
?>
Out: ammad reza
```

سه کاراکتر اول را پاک میکند.

```
<?php
$str='computer';
$str=substr($str,2,3);
print $str;
?>
```

بعد از دومین کاراکتر سه تا کاراکتر را چاپ میکند.

برای سازگاری با فارسی از روش زیر استفاده کنید:

```
mb_substr($str, $strat, $send, "UTF-8")
```

دستور زیر را اگر متن فارسی بهش بدید تعداد کاراکتر را درست نشون نمیده :

```
<?php
echo strlen("راوندی");
?>
Out: 12
```

روش زیر صحیح تر است:


```
<?php
echo mb_strlen("راوندی",'UTF-8');
?>
Out: 6
```

strcmp() : دو رشته را با هم مقایسه می کند اگر صفر باشد یعنی دو رشته با هم مساوی اند.

```
Strcmp(str1,str2);
```

```
<?php
echo strcmp("Hello world!","Hello world!");
?>
Out:0
```

مقدار صفر را چاپ میکند حالا یک بار یک کاراکتر از رشته ی str1 کم کنید و یکبار اضافه کنید ببینید چه اتفاقی می افتد؟

```
strcasecmp(str1,str2);
```

حساس به حروف کوچک و بزرگ نیست.

```
<?php
echo strcasecmp("hello world!","Hello world");
?>
Out:0
```

رفتن متن به خط بعد:

```
<center>
<form dir="ltr" method="POST">
<textarea rows="10" name="matn" cols="30">
</textarea><br/>
<input type="submit" value="ارسال">
</form>
<?php
$matnj=$_POST['matn'];
echo nl2br($_POST['matn']);
?>
</center>
```

مقادیر را به این شکل وارد کنید:

Mohammadreza
Hoseyniyan
Ravandi

در خروجی هم ما درست شکل بالا را خواهیم داشت.

توابع جستجو:

22

Strstr() : رشته ایی را در یک رشته بزرگ پیدا می کند .

Stristr(): مثل توابع قبلی است فقط بین حروف کوچک و بزرگ تفاوت قائل نیست.

```
<?php
$str='computer56';
$a= Stristr($str,'ter');
print $a;
?>
```

خروجی : ter56

Strpos(): این تابع موقعیت رشته ایی را در رشته ی دیگر بر می گرداند.

```
<?php
$str='computer';
$a=strpos($str,'pu',1);
print $a;
?>
```

خروجی : 3

یعنی کاراکتر p بعد از سومین کاراکتر شروع می شود.

دارای سه ورودی است . اولی که برای مقداری هست که باید داخل آن جستجو شود .

در این جا متغیر \$str دومین ورودی رشته ای هست که در رشته ی بزرگتر جستجو می شود. اینجا رشته ی pu سومین ورودی که یک عدد هست شماره ی کاراکتری که جستجو باید از آن شروع شود را مشخص میکند این ورودی اختیاری است الان اگر عدد یک را از ورودی های تابع بالا بردارید باز هم برنامه کار میکند.

بررسی وجود یک رشته در یک متن : بررسی کنیم ببینیم یک رشته در یک رشته ی بزرگتر وجود دارد یا نه؟

```
<?php
$a = 'سید محمدرضا حسینیان راوندی';
if (strpos($a,'راوندی') !== false) {
    echo 'وجود دارد';
}else{
    echo "وجود ندارد";
}
?>
```

Out: وجود دارد

```
<?php
$a = 'سید محمدرضا حسینیان راوندی';
if (strpos($a,'راوندی')) {
    echo 'وجود دارد';
}else{
    echo "وجود ندارد";
}
?>
```

در برنامه ی بالا از دستورات شرطی استفاده کردیم در مورد دستورات شرطی توضیح خواهیم داد.

Str_replace(): جایگزین رشته را انجام می دهد. اولین رشته را در سومین رشته پیدا می کند.
دومی را جایگزین رشته ی مورد نظر می کند.

```
<?php
echo str_replace("salam","alo","salam ravandi");
?>
alo ravandi
```

str_replace() به حروف بزرگ و کوچک حساس است:

```
<?php
$chap="salam mehdi";
$chap=str_replace("Mehdi","ravandi",$chap);
echo $chap;
?>
Out: salam mehdi
```

روش دیگر:

```
<?php
$string = "This is test string..";
echo substr_replace($string,"",-5);
?>
This is test str
```

پاک کردن قسمتی از متن:

```
<?php
$str = 'emroz shanbe ast va man tag shanbe ra dost nadaram ltag man panj shanbe ha ro
dost daram';
$shoro=strpos($str,'tag');
echo $shoro."<br/>";
$payan=strpos($str,'ltag');
echo $payan."<br/>";
$akhar=$payan-$shoro;
echo substr_replace($str,'متن',$shoro,$akhar+4);
?>
```

Out: emroz shanbe ast va man متن man panj shanbe ha ro dost daram

امدم شماره ی کارکتر اول کلمه ی tag را بدست آوردم شد 24.

و شماره ی اول کاراکتر کلمه ی ltag. که شد 51.

اولین شماره را دادم به متغیر \$shoro. و سپس دومین شماره را از اولین شماره کم کردم نتیجه را دادم به متغیر \$akhar و چون تعداد کاراکتر ltag چهار تا بود ادمم برای حذف ltag این مقدار \$akhar را با چهار جمع کردم.

اگر بخواهید همه ی tag تا ltag ها را حذف بکنید می توانید از while استفاده کنید و بگویید در حالی که این متون وجود دارد با استفاده از substr_replace() حذف و متنی جایگزین آن شود. ولی اگر از این حلقه ی while در برنامه زیاد استفاده کنید باعث می شود که برنامه هنگ کند. می توانید از preg_match_all استفاده کنید که من به بحث در مورد آن نمی پردازم چون بعداً باید به بحث در مورد عبارات باقاعده هم پردازیم که بحث طولانی می شود.

Chr(): کد ، اسکی را می گیرد، کاراکتر مقابلش را بر می گرداند.

```
<?php
echo chr(169);
?>
```

خروجی: ©

تابع Ord() بر عکس عمل می کند یعنی کاراکتر را می گیرد کد اسکی را بر می گرداند.

```
<?php
echo ord('©');
?>
```

اگر درست خروجی نداد به منوی Encoding رفته و سپس گزینه ی Encode in UTF-8 without BOM را انتخاب کنید و سپس save کنید.

خروجی: 194

ساختارهای کنترلی :

1) شرطی If else switch

2) حلقه یا تکرار While , do while , for

مثل حلقه های زنجیر که پشت سر هم تکرار میشه.

ساختارهای کنترلی شرطی : if else switch

```
If (شرط){
    دستورات
}
```

مثال دیگر:

```
If(شرط){
    دستورات یک
}else{
    دستورات دو
}
```

دستورات بالا می گویند اگر شرط برقرار بود دستورات یک را اجرا کن وگرنه (else) دستورات دو را اجرا کن.
یک مثال ساده:

```
<?php
$avandi=1363;
if($avandi==1363){
    echo "درست";
}else{
    echo "نادرست";
}
?>
```

درست : Out

توضیح : متغیر \$ravandi مساوی عدد 1363 است. بعد شرطی میذاریم که اگر این متغیر مساوی 1363 باشد پیام درست را چاپ کن وگرنه پیام نادرست را چاپ کن. در دستور بالا دو مساوی برای مقایسه بکار می رود.

دستوری را می نویسم که در صورتی که این دو رشته که داخل یک متغیر نتیجه اش قرار گرفته نامساوی با صفر باشد پیام پسورد اشتباه است را چاپ کن وگرنه بنویس درست است. یا اگه خواستی پیغامی نده.

```
<?php
$chap=strcmp("Hello world!","Hello world!");
if($chap!=0)
{
    echo "پسورد اشتباه است";
}else{
    echo "پسورد درست است";
}
?>
```

کاملتر:

```
<form action="8.php" method="post">
<input type="text" name="pass1"><br/>
<input type="text" name="pass2">
<input type="submit">
</form>
```

```
<?php
$pass1=$_POST['pass1'];
$pass2=$_POST['pass2'];
$chap=strcmp($pass1,$pass2);
if($chap!=0)
{
    echo "پسورد اشتباه است";
}else{
    echo "پسورد درست است";
}
?>
```

یک مثال کاربردی دیگر: مثلاً ip یکی را از توی آمارگیر سایت میگیری میخوای بهش پیام بدی. مثلاً زیاد به سایت سر زده ازش خوشش آمده میخوای بهش پیام بدی.

```
<?php
$ip=$_SERVER['REMOTE_ADDR'];
$adad="2.183.45.120";
if($ip==$adad){
    echo ("<script type='text/javascript'>alert('داری چکار میکنی شیطان؟')</script>");
}
?>
```

توضیح: با دستور زیر آی پی طرف را میگیری:

`$_SERVER['REMOTE_ADDR']`

و با ip که خودت دادی به متغیر \$adad توی شرطی که گذاشتی بررسی میکنی میگی اگر آی پی مورد نظر با این آی پی 2.183.45.120 مساوی هست پیغام را چاپ کن.

تمرین : صفحه ای را طراحی کنید که سفارش کتابهای مشتریان را دریافت کند ، اگر کاربر سفارش ندهد به او اعلام کند سفارشی نداده و اگر میزان سفارش او بیش از 100.000 ریال باشد 5٪ تخفیف دارد علاوه بر این تعداد سفارش هر کتاب را نیز در خروجی نمایش دهد.

```
<form action="ravandi.php" method="post" name="first">
<input name="a" type="text"><br/>
<input name="b" type="text"><br/><br/>
<input type="submit" value="ok">
<input type="reset" value="reset">
```

```
<?php
// این دو خط مقادیر را از فرم میگیره و در حافظه ی متغیر قرار میده
$number=$_POST['a'];
$number2=$_POST['b'];
// اینجا مقادیر با هم جمع شده
$chap=$number+$number2;
// در اینجا بررسی میشه که آیا مقداری از فرم ارسال شده یا نه؟
if(empty($_POST['a']) && empty($_POST['b'])){
    echo("شما مقداری را وارد نکردید.");
}else{
    echo $chap;
}
echo "<br/>";
/*
یک شرط گذاشته که اگر مجموع مقادیر بیش از عدد اعلام شده بود پیغام بده که 5 درصد
تخفیف بده
*/
if($chap>100000){
    echo("شما 5 درصد تخفیف دارید");
}
?>
```

داخل تکست بوکس اعداد خود را وارد کنید.

Empty خالی بودن یا نبودن رو میشه باهش بررسی کرد.

Isset میشه باهش بررسی کرد که مقداری هست یا نیست؟

&& به معنای و. مثلاً اگر این مقدار و اون مقدار خالی باشد. پیغام بده. در این صورت اگر هر دو مقدار خالی باشد پیغام می دهد. اگر به جای && (و) عملگر || (یا) باشد. هر کدوم از این مقادیر خالی باشد پیغام می دهد.

تمرین: برنامه ای بنویسید که شکلک را فراخوانی کند:

```
<div align="right">
<form method="POST">
<textarea rows="5" dir="rtl" colse="20" name="ravand"></textarea><br>
<input type="submit" name="submitted" value="ارسال">
</form>
```

```
<?php
// اگر دکمه کلیک شود دستورات داخل آکولاد را بررسی کن
// اگر مقدار نیم هست
if(isset($_POST['submitted'])){
    $x=$_POST['ravand'];
    // کد عکس جایگزین متن پراتنز دار می شود
    $x=str_replace(" (خنده)", "<img src='4.gif'>", $x);
    $x=str_replace(" (ناراحت)", "<img src='2.gif'>", $x);
    $x= str_replace(" (خدانگهدار)", "<img src='3.gif'>", $x);
    // متن و عکسی که ارسال می شود از راست به چپ چاپ می شود.
    echo '<div style="direction:rtl;">'. $x. '</div>';
}
?>
</div>
```

برای آزمایش کردن کردن کافیه (خدانگهدار) یا (خنده) را در تکست بنویسید و ارسال کنید.
 کد نمایش شکلک جایگزین کد (خنده) می شود. در خروجی شکلک را نمایش می دهد.
 نکته: دستور <div align="right"></div> در html استاندارد نیست دلیلی که من ازش استفاده کردم برای این است که کدهام طولانی نشه.

switch

```
<?php
switch(variable)
{
    case "مقدار1":
        Break;
    case "مقدار2":
        Break;
    default:
    }
?>
```

switch مقدار داخل پراتنز را با مقدار 1 و مقدار 2 بررسی میکند. اگر با هر کدام از این مقادیر برابر بود پیغام مختص آن مقدار را چاپ میکند. در صورت شکست مقدار Default را بر میگرداند.

تمرین: برنامه ای بنویسد که جنسیت را بررسی کند:

```
<form method="post">
نام:<input type="text" name="name" checked><br/>
مرد:<input type="radio" value="mard" name="jen" checked><br/>
زن:<input type="radio" value="zan" name="jen"><br/>
<input type="submit" value="ارسال"><br/>
</form>
<?php
$name=$_POST['name'];
$jen=$_POST['jen'];
switch($jen)
{
case "mard":
echo "آقای ". $name;
break;
case "zan":
echo "خانم ". $name;
break;
default:
echo "جنسیت را وارد نکردید.";
}
?>
```

مثالی دیگر:

اگر پسوند فایل با هر کدامیک از این پسوندها مساوی بود نام آن پسوند را برای متغیر ارسال کن:

```
<!DOCTYPE html>
<html>
<head>
<title>پسوند</title>
</head>
<body>
<form action="ravandi.php" method="post" enctype="multipart/form-data">
<label for="file">Filename:</label>
<input type="file" name="file" id="file" />
<br />
<input type="submit" value="Submit" />
</form>
</body>
</html>

<?php
$type=$_FILES["file"]["type"];
$x=$type;
switch ($x)
{
case "image/jpeg":
$pasvand="jpeg";
break;
```

```

case "image/gif":
$pasvand="gif";
break;
case "image/png":
$pasvand="png";
break;
default:
echo "هیچ کدام یک از این پسوندها نیست.";
}
echo $pasvand;
?>

```

ساختارهای کنترلی تکرار : For , do while , while

با استفاده از ساختارهای تکرار می توانیم یک سری دستورات را که ماهیت تکراری دارند را اجرا کنیم .

ساختارهای تکرار:

For , do while , while

while(1) این دستور ساده ترین دستور تکرار در php است.
ساختار:

```

While(شرط){
    کدهایی که اجرا می شود.
}
کدهای بالا میگویند که ، در حالی که شرط ما برقرار است این کدهایی که داخل آکولاد {} هست باید اجرا بشه.
<?php
$i = 0;
while ( 10 >= $i){
echo $i;
++$i;
}
?>

```

در حالی که ده بزرگتر، مساوی متغیر \$i است مقادیر \$i را چاپ کن در خط بعد هم همینطوری ادامه بده تا عدد ده.

do while (2) : مشابه while است با این تفاوت که در while شرط حلقه در ابتدای حلقه است در حالی که در do while شرط حلقه در انتها بررسی می شود. یعنی اینکه حلقه حداقل یکبار اجرا می شود.

```

<?php
$i = 0;
do {
echo "$i <br/>";
++$i;
} while ($i < 10);
?>
0
1
2
3
4

```

5
6
7
8
9

حلقه‌ی For: هنگامی از حلقه‌ی for استفاده می شود که تعداد دفعات تکرار اجرای دستور حلقه مشخص باشد.

```
{ (گام افزایشی یا کاهششی ; شرط حلقه ; مقدار اولیه )
    کدها
}
```

مثال:

```
<?php
For($i=0 ; $i<10; $i++)
    echo "$i";
?>
0123456789
```

و یک مثال برای تکرار در حلقه :

```
<?php
for ($i = 1; $i <= 10; $i++)
{
    echo $i."پیام";
}
?>
```

پیام 2پیام 3پیام 4پیام 5پیام 6پیام 7پیام 8پیام 9پیام 10پیام 1

توضیحات: برای متغیر \$i مساوی با یک و متغیر \$i کوچکتر مساوی ده باشد و همینطوری ادامه بده تا عدد ده. در حلقه {} هم دستورات اجرا می شود.

دستور Break :

برای خروج از حلقه ی تکرار به کار می رود اگر تحت شرایطی بخواهیم از حلقه خارج شویم از دستور Break استفاده می کنیم.

```
<?php
for ($i = 1; $i <= 10; $i++)
{
    echo $i;
    if($i==5){
        echo "<br/>";
        echo "پنج";
        break;
    }
}
?>
```

دستور بالا وسط اجرای برنامه یک شرط گذاشتیم که اگر متغیر \$i مساوی 5 بشود پیام بده پنج و برنامه متوقف می شود.

خروجی برنامه :

12345

پنج

Continue : وقتی این دستور در داخل حلقه استفاده شود کنترل اجرای برنامه به ابتدای حلقه منتقل شده و شرط دوباره بررسی می شود.

آرایه (Array) : برای ذخیره ی چند داده یا متغیر در یک متغیر به کار می رود.

فرق متغیر و آرایه چیست؟

به متغیر یک داده اختصاص میدن ولی به آرایه چند تا داده .

آرایه: `array("a","b","c","e");`

متغیر: `$md= "a ";`

آرایه : (1 آرایه ی عددی 2 آرایه ی انجمنی 3 آرایه چند بعدی .

1 آرایه های عددی: بهتر است بگوییم آرایه با اندیس های عددی .

```
<?php
```

```
$araye=array(1,4,6,7,3,9);
```

```
print_r($araye);
```

```
?>
```

Out: Array ([0] => 1 [1] => 4 [2] => 6 [3] => 7 [4] => 3 [5] => 9)

ما در کد بالا یک آرایه داریم با 5 داده. که همه عدد هستند. اون شماره هایی که داخل کروشه [] هستند یک کلید هستند که برای فراخوانی داده ی مورد نظر از شون میشه استفاده کرد.

دستور `print_r()` هم برای چاپ آرایه استفاده میشه. یک وقت پیش میاد که میخوايد بدونید که آیا اینجا مقداری که ارسال میشه به صورت آرایه ارسال شده یا نه؟ پس از همین دستور استفاده می کنید.

در کد بالا داده ها به صورت عدد صحیح هستند . برای رشته هم مقادیر داخل دابل کوتیشن " یا کوتیشن ' قرار می گیرد.

برای اینکه یکی از داده ها را چاپ کنیم مثلاً داده ی سوم را چاپ کنیم از روش زیر استفاده میکنیم:

```
<?php
```

```
$araye=array(1,4,6,7,3,9);
```

```
echo $araye[5];
```

```
?>
```

Out:7

دلیل اینکه عدد 7 را چاپ کرد این بود که آرایه همیشه از صفر شروع میشه.

روش دیگر:

```
<?php
$city[0]="راوند";
$city[1]="کاشان";
$city[2]="مشهد";
$city[3]="تهران";
echo $city[1] . " و " . $city[0] . " از شهرهای مهم ایران هستند.";
?>
```

Out: کاشان و راوند از شهرهای مهم ایران هستند

ما در آرایه ی عددی داده ها را با اندیس عددی فراخوانی کردیم.

اگر بخواهیم محدوده ای دارای ترتیب را در آرایه بریزیم از Range استفاده می کنیم.

از صفر تا 5 درون آرایه ای به نام \$a می ریزد .

```
<?php
$a=range(0,5);
print_r ($a);
?>
```

Array ([0] => 0 [1] => 1 [2] => 2 [3] => 3 [4] => 4 [5] => 5)

آرایه های انجمنی :

در آرایه های انجمنی به هر داده یک اندیس یا کلید نسبت داده می شود و می تواند اندیسی غیر از عدد داشته باشد.

```
<?php
$x=array("mohammad"=>13,"Reza"=>15,"sadegh"=>16);
echo $x["Reza"];
?>
```

Out: 15

```
<?php
$x=array(13=>"mohammad",15=>"Reza",16=>"sadegh");
echo $x[15];
?>
```

Out: Reza

```
<?php
$age['mohammad']="29";
$age['sadegh']="23";
$age['mehdi']="27";
echo "سالتش است " . $age['mohammad'] . " محمد";
?>
```

Out: محمد 29 سالش است

آرایه های چند بعدی :

یک مثال ساده از سایت w3schools :

```
<?php
$Famil = array
(
    "amo"=>array
    (
        "ali",
        "javad",
        "reza"
    ),
    "dayi"=>array
    (
        "hasan"
    ),
    "khale"=>array
    (
        "mohammad",
        "ahmad",
        "reza"
    )
);
echo $Famil['amo'][2];
?>
```

ما آمدیم یک آرایه ساختیم که خودش از سه بخش تشکیل شده . در اینجا مثال اقوام هست. این سه بخش شامل عمو ، دایی و خاله هست که هر کدام چند تا بچه دارن. ما میخوایم با دستوری نام هر کدام از این اقوام را که آرایه هستند ، فراخوانی کنیم. آمدیم با دستور زیر نام فرزند سوم عمو را چاپ کردیم:

```
echo $Famil['amo'][2];
out: reza
```

نکته: گفتیم که آرایه از صفر شروع میشه برای همین در خط بالا من **عدد دو** را گذاشتم.

برنامه ی ارسال شکک با کمک آرایه:

```
<div align="right">
<form method="POST">
<textarea rows="5" dir="rtl" colse="20" name="ravand"></textarea><br>
<input type="submit" name="submitted" value="ارسال">
</form>
<?php
if(isset($_POST['submitted'])){
    $x=$_POST['ravand'];
    $rep1 = array("خدانگهدار","(ناراحت)","(خنده)");
    $rep2 = array('', '', '');
    $x= str_replace($rep1,$rep2,$x);
    echo '<div style="direction:rtl;">'.$x.'</div>';
}
?>
</div>
```

نکته: من در برنامه ی بالا action تعریف نکردم که از نظر استاندارد در html درست نیست .

چند تابع برای آرایه:

reset(array): وقتی به انتهای آرایه رسیدید اگر بخواهید دوباره به عناصر آرایه دستیابی داشته باشید از **reset()** استفاده می کنید.

```
<?php
$seven_num = array(4,6,8,10,12,14,16,18,20);
echo next($seven_num).<br/>;
echo next($seven_num).<br/>;
$chap=reset($seven_num);
echo "$chap";
?>
```

خروجی:

6
8
4

با این خط مقدار بعدی چاپ میشود.

با این خط مقدار ری ست می شود و به مقدار اول باز می گردد.

Current(): مشخص می کند که کدام عنصر آرایه فعلاً در حال استفاده است.

Key(): اندیس فعلی آرایه را بر می گرداند.

```
<?php
$mo=array('a'=>20,'b'=>30,'c'=>40);
$key=key($mo);
print $key."<br/>";
$current=current($mo);
print $current."<br/>";
?>
```

Out:

a
20

Count(): تعداد عناصر آرایه را می شمارد.

```
<?php
$mo[1]=7;
$mo[3]=2;
$mo[5]=9;
$mo[8]=4;
$chap = count($mo);
echo $chap;
?>
```

Out: 4

: Explode()

explode(separator,\$str,int limit);

separator: کاراکتر جدا کننده.

\$str: رشته ای که باید تجزیه بشه.

limit : مشخص میکند که چند تکه از رشته جدا شود.

```
<?php
$str = 'one|two|three|four';
print_r(explode('|', $str, 4));
?>
```

Out:

Array ([0] => one [1] => two [2] => three [3] => four)

Join(): جدا کردن مقادیر آرایه از همدیگر:

```
<?php
$arr = array('mohammad','mehdi','sadegh','ravandi');
echo join('|',$arr);
?>
```

Out: mohammad|mehdi|sadegh|ravandi

:Foreach()

```
<?php
$arr = array("one", "two", "three");
foreach ($arr as $key => $value) {
    echo "Key: $key; Value: $value<br/>\n";
}
?>
```

خروجی:

Key: 0; Value: one
Key: 1; Value: two
Key: 2; Value: three

توضیح: در این خط ما مقادیر یا داده های آرایه که به متغیر \$arr اختصاص داده شده را با تابع foreach به عنوان کلید با دستور => به متغیر \$value می دهیم.

در خط بعد برای اینکه مطمئن شویم مقادیر آرایه به متغیر \$value به عنوان کلید اختصاص داده شده . باید مقدار \$value را چاپ کنیم.

is_array(): بررسی وجود آرایه:

با این دستور میشه بررسی کرد که آیا آرایه ای هست ؟

```
<?php
$ravand = array('a','b','c','c');
if (is_array($ravand))
{
    echo "هست";
}else{
    echo "نیست";
}
?>
```

حالا میخواهیم دستوری بنویسیم که اگر یک مقدار در آرایه ی ما وجود دارد پیام بدهد:

```
<?php
$aray = array("mehdi", "ravandi", "sadeh", "mostafa");
if (in_array("ravandi",$aray)) {
    echo "وجود دارد";
}else{
    echo "وجود ندارد";
}
?>
```

Out: وجود دارد

اگر مقدار رشته ی ravandi در آرایه ی ما وجود دارد پیام وجود دارد را بدهد. وگرنه وجود ندارد.

فایل ها و ذخیره و بازیابی آنها :

یک مثال ساده برای نوشتن متن در فایل:

```
<?php
$file=fopen("test.txt","w");
fwrite($file,'راوندی');
fclose($file);
?>
```

دستور بالا متن راوندی را درون فایل test.txt ذخیره میکند.

توضیحات:

Fopen فایل را باز میکند.

Test.txt آدرس و نام فایل است.

W یک روش است برای نوشتن در فایل . که محتویات را به جای محتویات قبلی فایل وارد میکند و اگر فایل وجود نداشته باشد فایل جدید را ایجاد میکند.

مقادیر دیگری که میتواند بگیرد:

r : برای فقط خواندن.

r+ : برای خواندن و نوشتن.

w+ : برای خواندن و نوشتن. که محتویات را به جای محتویات قبلی فایل وارد میکند و اگر فایل وجود نداشته باشد فایل جدید را ایجاد میکند.

a : فقط نوشتنی ، در ادامه ی متن داخل فایل ، متن مورد نظر را می نویسد . و اگر فایل وجود نداشته باشد فایل را ایجاد میکند.

a+ خواندنی و نوشتنی ، در ادامه ی متن داخل فایل ، متن مورد نظر را می نویسد . و اگر فایل وجود نداشته باشد فایل را ایجاد میکند.

تمرین: برنامه ای بنویسید که با بازدید از صفحه آی پی فرد در فایل txt ذخیره بشه:

```
<?php
    $fh = fopen("test.txt", "a");
    fwrite($fh, $_SERVER['REMOTE_ADDR']."\r\n");
    fclose($fh);
?>
```

این دستور آی پی فرد را چاپ میکند:

`$_SERVER['REMOTE_ADDR']`

یک برنامه ی ساده برای ثبت مشخصات فرد در فایل:
اول یک فایل با نام test.txt در پوشه ی www میسازیم.
و سپس فایل ارسال متن:

Send.htm

```
<!DOCTYPE html>
<html>
<head>
<title>عنوان</title>
<meta charset="utf-8">
</head>
<body>
<div dir="rtl">
<form method="post" action="ravandi.php" target="_blank">
<label>نام و نام خانوادگی</label>:<br/>
<input name="name" type="text" size="30" maxlength="30"><br/>
<input type="radio" name="jensiat" value="مرد" checked><br/>
<input type="radio" name="jensiat" value="زن"><br/>
<label>توضیحات</label>:<br/>
<textarea name="tozih" cols="25" rows="3"></textarea><br/>
برنامه نویس
<input name="takhfif" type="checkbox" value="برنامه نویس"><br/>
<label>رنگ چشم</label>
<select name="color" size="1">
<option value="سبز">سبز</option>
<option value="سیاه">سیاه</option>
<option value="آبی">آبی</option>
</select><br/>
<input value="پاک کردن فرم" type="reset">
<input value="فرم ارسال" type="submit">
</form>
</div>
</body>
</html>
```

Ravandi.php

```
<?php
$username = $_POST['name'];
$jensiat = $_POST['jensiat'];
$comment = $_POST['tozih'];
$takhfif = $_POST['takhfif'];
$color = $_POST['color'];
$sabt = "|$username | $jensiat |$comment|$takhfif|$color|";
$baz = fopen("test.txt", "a");
fwrite($baz, $sabt);
fclose($baz);
echo "ثبت شد.";
?>
```

یک مثال برای خواندن فایل:

```
<?php
$file=fopen('test.txt', 'r');
if(!$file)
{
    echo "هیچ مقداری وجود ندارد.";
    exit;
}
while(!feof($file))
{
    $data=fgets($file,100);
    echo $data;
}
fclose($file);
?>
```

feof(): این تابع زمانی که به انتهای یک فایل برسد True بر می گرداند که در مثال بالا کاربردش را می بینید.
تابع **fgets()**: خواندن خط به خط از یک فایل.
بعد از باز شدن فایل با دستور **fopen** یک شرط میذاریم که اگر مقداری داخل متغیر **\$file** نیست پیغام بده و از برنامه با دستور **exit** خارج شو.

تابع **fread()**:

```
<?php
$file = fopen('test.txt','r');
echo fread($file,4);
fclose($file);
?>
```

خط اول فایل را باز میکند و خط دوم، چهار کاراکتر اول فایل را می خواند. اگر کاراکترها درست نمایش داده نشد و مثلاً یک کاراکتر عجیب و غریب نمایش داده شد شما فایل **test.txt** را باز کنید و در برنامه ی **notepad++** به منوی **Encoding** رفته و گزینه ی **Encode in UTF-8 without BOM** را انتخاب کنید و سپس متن را پاک کنید و متن دیگری را وارد کنید و ذخیره کنید.

فایل باز شده همیشه با fclose باید بسته شود.

دستور زیر برای بررسی وجود داشتن یا وجود نداشتن فایل است.

```
file_exists (file name)
<?php
$filename = 'test.txt';
if (file_exists($filename)) {
    echo "وجود دارد";
} else {
    echo "وجود ندارد";
}
?>
```

Filesize(): اندازه ی فایل را بر حسب بایت بر می گرداند .

Filesize(file name)

```
<?php
$fp=fopen('test.txt','r');
print filesize('test.txt');
?>
```

Unlink(): برای حذف فایل بکار می رود.

unlink(file name)

copy(): با این تابع می توان یک کپی از فایل مورد نظر گرفت.

```
<?php
$file = 'test.txt';
$newfile = 'c:\example.txt';
if (!copy($file, $newfile)) {
    echo "کپی نشد.";
}
?>
```

basename(): نام فایل را بدون مسیر فایل به ما می دهد.

basename(مسیر فایل)

برای تغییر نام فایل مورد نظر استفاده می شود.

rename('نام فایل جدید', 'فایل موجود')

کار با دایرکتوری :

یک دایرکتوری را باز می کند.

opendir ('dir name');

و آرگومننت dir name نام آن دایرکتوری است که باید باز شود.

\$dir=opendir('نام و آدرس پوشه');

یک دایرکتوری را برای ما می بندد :

closedir(\$dir);

برای خواندن دایرکتوری از این دستور استفاده می شود.

```
Readdir($file);
```

خواندن مقادیر داخل پوشه:

```
<?php
$dir="F:\wamp\www\source";
$file=opendir($dir);
while($read = readdir($file)){
    echo $read."<br/>";
}
?>
```

نمایش متن از درون فایل به textarea :

```
<?php
$file = fopen("test.txt","r");
?>
<textarea>
<?php
while (!feof($file))
{
    echo fgets($file);
}
?>
</textarea>
<?php
fclose($file);
?>
```

Upload کردن فایل به سرور دهنده :

```
<?php
```

نشان دهنده ی محل ذخیره موقت فایل:

```
$d=$_FILES['نام فایل']['tmp_name'];
```

نشان دهنده ی نام فایل :

```
$namefile=$_FILES['نام فایل']['name']
```

نشان دهنده ی اندازه ی فایل در سرور دهنده :

```
$size=$_FILES['نام فایل']['size'];
```

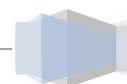
نشان دهنده ی نوع فایل :

```
$type=$_FILES['نام فایل']['type'];
```

نشان دهنده ی خطای رخ داده ی احتمالی :

```
$error=$_FILES['نام فایل']['error'];
```

```
?>
```


Html:

```
<form enctype="multipart/form-data" action="ravandi.php" method="POST">
<input type="file" name="uploaded">
<input type="submit" value="ارسال">
</form>
```

ravandi.php

```
<?php
$target = "upload/" . basename( $_FILES['uploaded']['name']);
if(move_uploaded_file($_FILES['uploaded']['tmp_name'], $target))
{
    echo $target."<br/>". "آپلود شد.";
} else {
    echo "مشکلی در آپلود فایل به وجود آمده است.";
}
?>
```

توضیحات: در خط اول فایل ravandi.php پوشه ی upload که قرار است فایل در آن آپلود شود مشخص می شود. درون basename نام فایل از سمت کلاینت از مقدار name در input type گرفته میشه . چون ما در خط زیر مشخص کردیم نام فایل گرفته بشه:

```
$_FILES['uploaded']['name']
```

در خط بعد با استفاده از \$_FILES['uploaded']['name'] فایل را از پوشه ی موقت به پوشه ی upload کپی می کنیم و با شرط می گوییم اگر عملیات با موفقیت انجام شد یعنی اگر عکس کپی شد آدرس و پیغام را چاپ کن وگرنه بگو مشکلی در آپلود پیش آمده است. دستورات دیگر برای اعتبارسنجی: اعتبارسنجی برای اینکه مشخص بشه که فایل حجمش زیاد نباشه یا نوعش غیر از مثلا فرمت gif یا png نباشه. اگه باشه فایل آپلود نشه. حجم فایل:

```
$_FILES["aks"]["size"]
```

نوع فایل:

```
$_FILES['aks']['type']
```

اعتبارسنجی برای حجم فایل:

```
if($_FILES["aks"]["size"] > 200000)
{
    echo '<script type=text/javascript>alert("حجم عکس بیش از 200 کیلوبایت است.")</script>';
    exit;
}
```

اگر حجم فایل بیش از 200 کیلو بایت باشد پیغام بده و با دستور exit از برنامه خارج شو. اگر چند نوع فایل را می خواهیم آپلود کنیم می توانیم از آرایه کمک بگیریم به طوری که چند تا mime فایل را درون آرایه قرار بدیم و بگیریم اگه مقدار ما یعنی نوع فایل ما با یکی از این مقادیر نامساوی است برنامه را ادامه بده وگرنه پیغام بده و مانع از اجرای بقیه ی برنامه شو.

MIME TYPE چیست؟

مرورگرها توسط اطلاعاتی که از فایل مورد نظر می گیرند می فهمند که برای اجرای اون فایل از چه برنامه ای کمک بگیرند. که به این اطلاعات MIME Type میگوین. مثلاً برای اجرای یک فایل word از application/msword و این دستور application/pdf هم برای pdf است.

```
// نوع میم تایپ ها
$format=array("image/gif","image/png");
// اگر مقدار یا همان میم با مقادیر آرایه ی ما نامساوی باشد
if(!in_array($_FILES['uploaded']['type'],$format))
{
    echo '<script type=text/javascript> alert("gif یا png باشد فرمت عکس باید از نوع")</script>';
    exit;
}else{
    $mime=$_FILES['uploaded']['type'];
}
```

این روش بالا زیاد به کار امنیت نمیخوره ، در مورد امنیت فرم آپلود فایل بیشتر صحبت خواهیم کرد.

کار با توابع file_put_contents و file_get_contents :

```
<?php
// عکس را دریافت می کند و داخل متغیر قرار میدهد
$img1=file_get_contents('http://pachenar.ir/pachenar.png');
// عکس را از حافظه ی متغیر می گیرد و به پوشه ی آپلود ارسال میکند.
file_put_contents('upload/ravandi.jpg', $img1);
?>
```

تمرین: برنامه ای را بنویسید که یک فایل html را بررسی کند اگر در این فایل کلمه ی ravandi وجود داشت پیغام بدهد .

```
<?php
$file = file_get_contents("file.htm");
if(strpos($file, "ravandi")) {
    echo "پیدا شد.";
}else{
    echo "پیدا نشد.";
}
?>
```

دریافت سورس html سایت:

```
<?php
$url = 'http://pachenar.ir/index.php';
$file = 'ravandi.php';
file_put_contents($file, file_get_contents($url));
?>
```

template-engine (موتور قالب) :

شاید توی سرویس های وبلاگی با این موضوع برخورد کرده اید. در قسمت ویرایش قالب هیچ کد سمت سروری چه php چه asp یا هر چی دیگه بکار نمیره و فقط از کدهای سمت کلاینت مثل html و جاوا اسکریپت استفاده میشه. و کاربر راحت قالبش را ویرایش میکنه. بدون اینکه در کدهای سمت سرور خودش مثل php تغییر ایجاد کنه. برای اینکار از تگ استفاده میکنه. مثلاً برای قالب های بلاگفا در قسمت عنوان از این تگ استفاده میشه:

<-BlogAndPostTitle->

که باعث میشه عنوان سایت در قسمت <title> نمایش داده بشه. من هم برای اینکار پیشنهاد ساده ای دارم:
Show.php

```
<?php
```

```
//متنی که قرار است در صفحه چاپ شود.
```

```
$content = 'متن';
```

```
//گرفتن فایلی که تگ ها درون آن قرار دارد
```

```
$tpl = file_get_contents('tpl.tpl');
```

```
//جایگزینی متن به جای تگ
```

```
echo str_replace('{content}', $content, $tpl);
```

```
?>
```

tpl.tpl

```
<html>
```

```
<head><title>عنوان</title></head>
```

```
<body>{content}</body>
```

```
</html>
```

وقتی شما فایل show.php را اجرا کنید کلمه ی متن در صفحه ی شما به جای تگ {content} نمایش داده خواهد شد.

الان روش بالا کمی کار را سخت میکنه چون باید برای یک تگ ، کلی کد نوشت . میشه برای حل این مشکل از روش شی گرایی استفاده بشه یا از روش زیر:

show.php

```
<?php
```

```
$template = file_get_contents('theme.tpl');
```

```
$array = array('{title}' => 'عنوان', '{matlab}' => 'متن سایت');
```

```
foreach($array as $key => $value)
```

```
{
```

```
    $template = str_replace($key, $value, $template);
```

```
}
```

```
echo $template;
```

```
?>
```

```

theme.tpl
<html>
<head>
<title>{title}</title>
</head>
<body>
{matlab}
<p>حسینیان راوندی</p>
</body>
</html>

```

کار با تابع file():

حالا میخوایم سورس یک سایت را بگیریم و برای هر خط کد یک شماره بذاریم:

```

<?php
$lines = file("http://pachenar.ir/");
foreach ($lines as $line_num => $line) {
    echo "Line #<b>{$line_num}</b> : " . htmlspecialchars($line) . "<br />\n";
}
?>

```

توضیح : file() میاد کدهای html سایت را میگیره چون به صورت آرایه هست باید برای خوندنش از foreach استفاده کنیم .

htmlspecialchars : میاد و کدهای برنامه را چاپ می کنه .

این دستور بیشتر برای امنیت استفاده میشه در مورد امنیت بیشتر صحبت خواهیم کرد.

نکته : هر وقت میخوای بدونی مقداری که به متغیر داده شده از نوع آرایه هست یا نه ، از دستور print_r () استفاده کن . به صورت زیر:

```

<?php
$araye=array("mohammad","reza","hoseyanean","ravandi");
print_r($araye);
?>
Array ( [0] => mohammad [1] => reza [2] => hoseyanean [3] => ravandi )

```

تمرین: برنامه ای بنویسد که شما را از آنلاین و آفلاین بودن فرد در یاهو مطلع کند:

```

<?php
$user = "آی دی یاهو";
$status = file("http://opi.yahoo.com/online?u=$user&m=t&t=1");
if($status[0] == "01"){
    echo "کاربر آنلاین است.";
}elseif($status[0] == "00"){
    echo "کاربر آفلاین است.";
}else{
    echo "اتفاق خاصی رخ داده است.";
}
?>

```

تابع : parse_url :

```
<?php
$url="http://www.site.com/index.php";
$url=parse_url($url);
print_r($url);
?>
```

out: Array ([scheme] => http [host] => www.site.com [path] => /index.php)

تابع : glob :

این تابع دو آرگومنت می‌گیرد که می‌تونه نام و پسوند هر فایلی را از دایرکتوری مشخص شده را به صورت یک آرایه بدست بیاورد و مورد استفاده قرار بگیرد. توابعی دیگری مانند SCANDIR نیز وجود دارند ولی قابلیت جستجوی فایل با الگوی خاصی را ندارند که این امر در تابع GLOB پشتیبانی میشه. الان glob در دستورات زیر میاد و نام فایل های php را در یک آرایه قرار میده:

```
<?php
$files = glob('*.php');
print_r($files);
?>
```

Array ([0] => emt.php [1] => index.php [2] => ravandi.php [3] => test.php [4] => tosi.php)

برنامه ای بنویسید که کل فایل ها با پسوند php را از پوشه پاک کند:

```
<?php
$file = glob('/wamp/www/cms5/nicEdit/upload/*.php');
foreach($file as $files){
    unlink($files);
}
?>
```

توضیح : glob که فایل های php را در یک آرایه قرار میده و دستور foreach مقادیر را پشت سر هم به متغیر \$files داده و سپس unlink همه ی فایل های با پسوند php را پشت سر هم پاک میکند.

اضافه کردن یک فایل به برنامه :

```
test.php
<?php
$mo="ravandi";
?>
```

8.php

```
<?php
include("test.php");
echo $mo;
?>
```

out: ravandi

include(): سعی میکنه فایل را براتون الحاق کنه ولی اگه پیدا نشد خوب بیخیال میشه و ادامه میده!
در مثال زیر فایل namojod.php وجود ندارد:

```
<?php
include('namojod.php');
echo $mo;
echo "ravandi";
?>
```

Warning: include(namojod.php) [function.include]: failed to open stream: No such file or directory in F:\wamp\www\8.php on line 2

Warning: include() [function.include]: Failed opening 'namojod.php' for inclusion (include_path='.;C:\php5\pear') in F:\wamp\www\8.php on line 2
Ravandi

برنامه اخطار میدهد ولی بازم بقیه ی برنامه را اجرا میکند. در برنامه ی بالا با اینکه فایل namojod.php وجود نداشت بازم رشته ی ravandi چاپ شد.
Require(): سعی میکنه فایل را براتون الحاق کنه ولی اگه پیدا نشد fatal error میده و روند اجرا متوقف میشه و خط های بعدی برنامه هم اجرا نمیشه.

```
<?php
require('namojod.php');
echo $mo;
echo "ravandi";
?>
```

Warning: require(namojod.php) [function.require]: failed to open stream: No such file or directory in F:\wamp\www\8.php on line 2
Fatal error: require() [function.require]: Failed opening required 'namojod.php' (include_path='.;C:\php5\pear') in F:\wamp\www\8.php on line 2

include_once و require_once همون کار توابع اصلی را میکنند با این تفاوت که اگه یکبار فایلی الحاق شده باشه دوباره اون را الحاق نمیکند.

تاریخ:

توابع php که مربوط به تاریخ هستند زیادن . در کتاب قبلی چند نمونه از این توابع را بررسی کردم . حالا میخوایم در عمل چند تا مثال ازش براتون بذارم.

تابع Date (format): مقادیری که این تابع می گیرید:

a=> صبح یا بعد از ظهر را به صورت am , pm نشان می دهد.

A=> صبح یا بعد از ظهر را به صورت AM , PM نشان می دهد.

d=> روز را به صورت عدد دو رقمی از 01 تا 31 نشان می دهد.

D=> روز هفته را به صورت سه حرفی 'sun' نشان می دهد.

F=> نام ماه را به طور کامل نشان می دهد از ژانویه تا دسامبر.

g => ساعت را در قالب 12 ساعته نشان می دهد. یعنی از یک تا دوازده

G=> ساعت را در قالب 24 ساعته نشان می دهد.

<=h ساعت را در قالب 12 ساعته نشان می دهد . یعنی از 01-12

<=H ساعت را در قالب 24 ساعته نشان می دهد . یعنی از 00-23

<=i دقایق گذشته از ساعت را نشان می دهد . از 00:59

<=J روز را نشان می دهد مثلاً: 13

<=l روزهای هفته را به طور کامل نشان می دهد مثلاً: Sunday

m : ماه های سال را به صورت عدد دو رقمی نشان می دهد. مثلاً: 01

M : ماه های سال را به صورت خلاصه نشان می دهد از Jan تا Dec .

n : ماههای سال را از شماره ی یک تا 12 نشان می دهد.

O : تفاوت بین زمان منطقه ای با گرینویچ را نشان می دهد.

s : ثانیه را نشان می دهد.

t : مثلاً در زمستان روز های ماه تا 30 روز است ولی تابستان 31 روز : تعداد روزهای ماه فعلی را نشان می دهد.

U : تعداد کل ثانیه ها از 1 ژانویه 1970 تا الان را نشان می دهد.

w : روز هفته را به صورت عدد نشان می دهد از 0 تا 6 ، اگر عدد 5 باشد به میلادی جمعه محسوب میشود.

y : سال را نشان می دهد : 13

Y : کل سال را نشان می دهد: 2013

```
<?php
echo date("l d F Y")."<br/>";
echo date("Y-m-d H:i:s")."<br/>";
?>
```

Sunday 13 January 2013
2013-01-13 10:51:08

```
<?php
include("jdf.php");
echo jdate("l d F Y")."<br/>";
echo jdate("Y-m-d H:i:s")."<br/>";
?>
```

یکشنبه ۲۴ دی ۱۳۹۱

۱۴:۲۰:۱۸ -۱۰-۱۳۹۱-۲۴

فایل jdf.php را از آدرس زیر دانلود کنید ، پایین صفحه روی لینک دریافت نرم افزار کامل ، کلیک کنید:

<http://jdf.scr.ir/jdf/>

حالا ممکنه تاریخ سرور عقب و جلو باشه از دستور زیر قبل از دستورات تاریخمون استفاده میکنیم:

```
date_default_timezone_set('Asia/Tehran');
```

دستور بالا ساعت به وقت محلی تهران را مشخص میکند.

تبدیل ثانیه به روز با تابع date :

```
<?php
$time = 1440;
echo date('d',$time);
?>
Out: 01
```

strtotime : میتونی باهش یک زمانی را تعیین کنی که مثلاً شروع باشه و یک زمانی را برای پایان .


```
<?php
$mo= strtotime ("last Monday");
// خط زیر مقدار را به تاریخ روز تبدیل میکند.
echo date('d',$mo);
?>
```

دستور بالا تاریخ دوشنبه ی هفته ی پیش را نشان میدهد.
روز قبل:

```
<?php
$mo= strtotime ("last Day");
echo date('d',$mo);
?>
```

تمرین: یک کارگر از ساعت 8:15 تا ساعت 16:45 کار کرده برنامه ای بنویسید که این ساعات را حساب کند:

```
<?php
$start = strtotime("08:15");
$end = strtotime("16:45");
$javab = $end - $start;
// نتیجه را به ساعت و دقیقه تبدیل میکند.
$chap= date("H:i", $javab);
echo $chap;
?>
Out: 08:30
```

یعنی کارگر 8 ساعت و نیم کار کرده است.
تبدیل تاریخ به ثانیه:

```
<?php
echo strtotime('2013-01-13 03:09:34');
echo "<br/>";
echo time();
?>
1358046574
1358077163
```

تابع sleep: می توانید باهاش یک زمانی را تعیین کنید که بعد از اون زمان عملی را انجام بده:

```
<?php
echo date('h:i:s') . "\n";
sleep(10);
echo date('h:i:s') . "\n";
?>
```

بعد از ده ثانیه تاریخ را چاپ می کند.
تابع usleep:

```
<?php
// زمان جاری
echo date('h:i:s') . "\n";
// به مدت 5 ثانیه منتظر باشید.
usleep(5000000);
// چاپ پیام
echo date('h:i:s') . "\n";
?>
```

10:40:25 10:40:30

تمرین : برنامه ای بنویسید که فایل هایی را که از 10 روز قبل مورد دسترسی قرار گرفته اند را از دایرکتوری مربوطه حذف کند.

نکته : تابع (مسیر) Filetime : آخرین زمان دسترسی به فایل مورد نظر را به ما می دهد.

```
<?php
$das=date("Y m d H:i:s",filetime('test.txt'));
$time = time() - 864000;
$ghabl=date('Y/m/d',$time);
if($das<$ghabl){
    unlink('test.txt');
    echo "پاک شد.";
}else{
    echo "به این فایل ده روز پیش دسترسی پیدا نشده است.";
}
?>
```

الان من امدم و در این خط تاریخ دسترسی به فایل test.txt را درون متغیر \$das ریختم .

```
$das=date("Y m d H:i:s",filetime('test.txt'));
بعد امدم در خط بعدی زمان جاری را از ده روز کم کردم:
```

```
$time = time() - 864000;
```

و سپس زمان ده روز قبل را درون متغیر ریختم:

```
$ghabl=date('Y/m/d',$time);
```

در خط بعدی یک شرط گذاشتم و در خط بعد هم با دستور unlink پاک بشه

تابع filetime() نیز مشابه filetime() هستش با این تفاوت که تاریخ و زمان آخرین باری که فایل ویرایش شد را برمیگردونه.

تمرین : برنامه ای بنویسید که نام کاربر را گرفته و بر اساس زمان ورود به او خوش آمدگویی کند.

```
<form action="ravandi.php" method="post">
enter name<input type="text" name="a1">
<input type="submit" value="submit"> </form>
```

```
<?php
$name=$_POST['a1'];
$a2=time();
if($a2<12){
    print "صبح بخیر";
}else{
    print "بعد از ظهر بخیر";
}
print "&nbsp;";
print $name;
?>
```

تمرین : صفحه ای طراحی کنید که فرم سفارش کتاب را به کاربر ارائه می دهد و درخواست سفارش مشتریان را دریافت کرده به علاوه تاریخ ، زمان سفارش و همچنین تعداد سفارش هر کتاب و قیمت را نمایش داده و همچنین در فایلی ذخیره شود .

```
<form action="ravandi.php" method="post">
<fieldset>
<legend>کتابتان را انتخاب کنید:</legend><br/>
java:<input type="checkbox" value="1" name="java"><br/>
html:<input type="checkbox" value="2" name="html"><br/>
php:<input type="checkbox" value="3" name="php"><br/>
<input type="submit" value="درخواست" name="darkhast"><br/>
</fieldset>
</form>
```

```
<?php
if(isset($_POST['darkhast'])) {
if(isset($_POST['java'])) {
if($_POST['java']==1){
    $java=3200;
    echo "$java = قیمت کتاب جاوا";
}
}else{
    $java=0;
}
echo "<br/>";
if(isset($_POST['html'])) {
if($_POST['html']==2){
    $html=4200;
    echo "$html= قیمت کتاب html";
}
}else{
    $html=0;
}
echo "<br/>";
if(isset($_POST['php'])) {
if($_POST['php']==3){
    $php=5200;
    echo "$php= قیمت کتاب php";
}
}else{
    $php=0;
}
echo "<br/>";
$fa="-";
$sa=date('H:i:s');
$s=date('Y/m/d');
$time=$sa.$fa.$s;
$fasele="--";
$sum=$java+$html+$php;
```



```

echo "$sum = قیمت کل";
echo "<br/>";
$akhar=$sum.$fasele.$time.$fasele;
echo $akhar;
$fp=fopen('t.txt','a');
$chap2=fopen($fp,$akhar);
echo "<br/>";
echo $chap2;
fclose($fp);
}
?>

```

خروجی:

```

قیمت کتاب جاوا = 3200
قیمت کتاب html = 4200
کل قیمت = 7400
7400--10:31:40-2011/12/30--
27

```

نکته: همیشه دستور \$_POST را با حروف بزرگ بنویسید.

اعتبارسنجی در php :

اعتبارسنجی ایمیل:

```

<?php
$email = "آدرس ایمیل مورد نظر";
if(!filter_var($email, FILTER_VALIDATE_EMAIL)) {
    echo "ایمیل را صحیح وارد کنید.";
} else {
    echo "ایمیل شما صحیح است.";
}
?>

```

برای اینکه فرد ایمیلش را درست وارد کنه. اگر فرد @ و نقطه قبل از پسوند دامین نگذارد برنامه از او میخواهد که ایمیل صحیح را وارد کند.

اعتبارسنجی آدرس:

```

<?php
$url = "http://pachenar.ir";
if(!filter_var($url, FILTER_VALIDATE_URL)) {
    echo "آدرس صحیح را وارد کنید.";
} else {
    echo "آدرس شما صحیح است.";
}
?>

```

باید حتما آدرس شما دارای http:// باشد.

بررسی خالی بودن فرم:

```
<form action="ravandi.php" method="post">
متن:<input type="text" dir="rtl" name="matn">
<input type="submit" value="ارسال">
</form>
```

Ravandi.php

```
<?php
$matn=$_POST['matn'];
if (empty($matn)){
    $matn = NULL;
    die("مقداری وجود ندارد.");
}
?>
```

گرافیک در php :

در php یک کتابخانه هست به نام GD که شما می توانید کارهای مختلفی انجام بدی مثل ساخت تصویر امنیتی برای فرم ثبت نام و نظر دهید و ... برای جلوگیری از ارسال پیام توسط اسپمرها. و ساخت تصویری با فرمت هایی چون png و jpg و ...

اگر تصویر امنیتی یا CAPTCHA وجود داشته باشه میشود تشخیص داد که فرم را ربات پر کرده یا انسان. و می توانی در عکس خط . دایره ، مستطیل ایجاد کنی و حتی برنامه ای بنویسی برای نقاشی و ...

rgb(r,g,b)

blue , green , red : مخفف rgb

به هر کدام از این مقادیر از صفر تا 255 مقدار میدیم رنگ های rgb ساخته میشه.

راوندی

کد html بالا به متن رنگ آبی می دهد.

```
<?php
// برای ایجاد عکس با اندازه ی 400 در 400 پیکسل
$firstDrawing = ImageCreate(400,400);
// برای ایجاد رنگ سیاه نوع رنگ از جی بی است
$black = ImageColorAllocate ($firstDrawing, 0, 0, 0);
// برای ایجاد رنگ سفید که داخل متغیر وایت قرار میگیره
$white = ImageColorAllocate ($firstDrawing, 255, 255, 255);
// برای ایجاد رنگ قرمز که داخل متغیر رد قرار میگیره
$red = ImageColorAllocate ($firstDrawing, 255, 0, 0);
// رنگ سفید ایجاد شده با مقادیر از جی بی که داخل متغیر وایت هست *
/* به این تابع داده و مستطیل را رسم میکنیم
```

```
ImageRectangle($firstDrawing, 55, 85, 125, 135, $white);
```

رنگ قرمز ایجاد شده با آر جی بی که داخل متغیر رد هست به این تابع داده شده و دایره رسم میشود این تابع /*
*/. مخصوص ساخت دایره و بیضی هست

```
ImageEllipse($firstDrawing, 200, 200, 125, 135, $red );
```

این تابع برای ساخت یک خط هست که دارای چهار عدد هست که دو عدد اول مختصات شروع خط و دو /*
*/ عدد دوم مختصات انتهای خط هست.

```
ImageLine($firstDrawing, 65, 0, 130, 50, $red);
```

```
//mime aks
```

```
header ("Content-type: image/png");
```

```
// برای ایجاد این نوع فرمت
```

```
ImagePNG($firstDrawing);
```

```
// در پایان برنامه از این تابع استفاده میکنیم.
```

```
ImageDestroy($firstDrawing);
```

```
?>
```

نکته: ممکنه وقتی این کدها را اجرا کردید با مشکل (خطا) برخورد کنید. این مشکل بیشتر برای header و session پیش میاد. برای اینکار برخی برنامه نویسان پیشنهاد میدن از @ اول این دستورات استفاده بشه ولی نظر من اینه که این کار فقط برای جلوگیری از نمایش خطا هست و کار اشتباهی هست. و باید اگر وقتی از برنامه ی notepad++ استفاده میکنید به منوی Encoding رفته و سپس گزینه ی Encode in UTF-8 without BOM را انتخاب کنید و سپس دکمه ی save را بزنید.

و نکته ی دیگه اینکه قبل از تگ <?php هیچ کد html و حتی فاصله ای نذارید.

@ معمولاً مشکل را حل نمیکند بلکه جلوی پیغام را میگیره. برای اطلاعات بیشتر به صفحه ی 114 "جلوگیری از خطا سشن و هدر" مراجعه کنید.

ایجاد تصویر امنیتی :

```
<?php
```

```
// ایجاد تصویر
```

```
$im = imagecreatetruecolor(100,50);
```

```
// اختصاص رنگ قرمز
```

```
$red = imagecolorallocate($im,255,0,0);
```

```
// اختصاص یک رنگ آبی
```

```
$yellow = imagecolorallocate($im,255,255,0);
```

```
// یک خط زرد رنگ از گوشه بالایی سمت چپ گوشه پایین سمت راست
```

```
imageline($im,0,0,100,50,$yellow);
```

```
// رسم یک خط زرد رنگ از گوشه پایین سمت چپ به گوشه سمت راست بالایی
```

```
imageline($im,0,50,100,0,$yellow);
```

```
// تولید چهار رقم تصادفی
```

```
$rnd_num = rand(1111,9999);
```

```
// کشیدن عدد تصادفی با رنگ قرمز
```

```
imagestring($im,5,30,9,$rnd_num,$red);
```

```
/*
```

به مرورگر گفته میشه که در خروجی یک عکس با فرمت پی ان جی به همراه اعداد تصادفی و خطوط

می خواهیم

*/

header("Content-Type: image/png");

// خروجی تصویر در مرورگر با فرمت پی ان جی

imagepng(\$im);

ImageDestroy(\$im);

?>

حالا هر چی صفحه را رفرش کنید عدد تغییر پیدا میکند. این تغییر عدد به خاطر تابع rand() است.

htaccess

htaccess. یک فایل پیکر بندی برای وب سایت هایی است که از سرور آپاچی استفاده می کنند. وقتی این فایل در یکی از پوشه های وب سایت قرار می گیرد، وب سرور آپاچی بررسی می کند که چه دستوراتی در این فایل وجود دارد و بعد طبق این دستورات، آن قسمت از سایت که htaccess در آن قرار دارد را پیکر بندی می کند. این فایل می تواند برای فعال و یا غیر فعال کردن یک سری از توابع و ویژگی های وب سرور آپاچی مورد استفاده قرار بگیرد که می تواند ریدایرکت کردن یک صفحه یا نمایش پیغام های خطای رایج مانند: خطای 404 را شامل شود.

منبع مطلب بالا: <http://opencart.openfa.com/thread-563.html>

این فایل را باید با یک ویرایشگر مثل notepad++ بسازید. حتما نقطه اول نام فایل htaccess باشد. تا مشکلی پیش نیاد.

چند تا مثال ساده :

مثلاً ما یک عکس داریم با نام ravandi.gif که نمیخواهیم کسی ازش بازدید کنه این دستور را توی فایل htaccess. می نویسیم.

```
<Files ravandi.gif>
```

```
deny from all
```

```
</Files>
```

بعد به این آدرس میریم:

<http://localhost/ravandi.gif>

این اخطار رو به شما میده:

Forbidden

You don't have permission to access /ravandi.gif on this server.

جلوگیری از دسترسی به پوشه(دایرکتوری)

```
<Directory /amargir>
```

```
Deny from all
```

```
</Directory>
```

برای تست به آدرس زیر بروید:

<http://localhost/amargir/>

مسدود کردن آی پی فرد به سایت:

```
<Limit GET POST PUT>
```

```
deny from 37.254.31.45
</Limit>
```

لیست کردن فایل ها و دایرکتوری ها:

```
<IfModule dir_module>
DirectoryIndex index.html
</IfModule>
```

جلوگیری از لیست کردن دایرکتوری ها:

Options -Indexes

ریدایرکت (Redirects): به معنای تغییر مسیر.

طریقه ی فعال کردن مدیریتراکت:

با کلیک بر روی برنامه ی WAMP در کنار ساعت در تاسک بار، مراحل زیر را دنبال کنید:

اول Apache modules و سپس Apache modules و بعد تیک rewrite_module را هم میزنید. و بعد فایل php.ini را از گزینه ی PHP باز کنید و دنبال short_open_tag = off میگردین بعد مقدار اون را به On تغییر میدید. و علامت سمی کالون ; را از اول این خط بردارید. و سپس روی آیکن برنامه ی ومپ کلیک کنید و گزینه ی Restart All Services را انتخاب کنید.

یک روش ساده در php برای تغییر مسیر کد زیر است:

```
<?php Header( "Location: http://www.site.ir/pic.gif" );?>
```

شما کد بالا را میداری در فایل test.php ولی وقتی این فایل test.php را باز میکنی به جاش عکس pic.gif باز میشه.

حالا با کمک فایل htaccess این کار را انجام میدهیم:

Redirect /ravandi.php <http://pachenar.ir>

تغییر پسوند فایل از htm به php .

RedirectMatch 301 (.*)\.htm\$ http://localhost\$1.php

<http://www.htaccessredirect.co.uk/>

تمرین: برنامه ای بنویسید که با بازدید فرد از یک عکس ip و آدرس بازدید شده و آدرس لینک دهنده را در یک فایل ذخیره کند.

Link.php

```
<a href="http://localhost/ravandi/image.jpg">ravandi</a>
```

Image.php

```
<?php
$file = fopen("test.txt","a");
$ip=$_SERVER['REMOTE_ADDR'].":ip";
$page=$_SERVER['REQUEST_URI'].":بازدید شده";
$referrer=$_SERVER['HTTP_REFERER'].":لینک دهنده";
$bazdid=$page."\r\n".$referrer."\r\n".$ip."\r\n";
fwrite($file,$bazdid."\r\n");
fclose($file);
header('Content-Type: image/jpeg');
readfile("image.jpg");
?>
```



```
.htaccess
RewriteEngine on
RewriteRule ^image.jpg$ image.php
```

اگر همه ی این فایل ها داخل پوشه ی ravandi باشد آدرس فایل link.php به این شکل می باشد:

<http://localhost/ravandi/link.php>

وقتی به آدرس بالا می روید و روی لینک ravandi کلیک می کنید به آدرس زیر هدایت می شوید:

<http://localhost/ravandi/image.jpg>

و مقادیر زیر داخل فایل test.txt ثبت می شود:

/ravandi/image.jpg: بازدید شده:

لینک دهنده: http://localhost/ravandi/link.php

127.0.0.1:ip

حتی به صورت مستقیم هم می شود آدرس زیر را باز کرد:

<http://localhost/ravandi/image.jpg>

ساخت قسمت نمایش آمارگیر:

برای مثال شما قسمت نمایش آمارگیر وبگرد را در یک وبلاگ به صورت زیر مشاهده می کنید:

خلاصه آمار سایت
 بازدید امروز: 43
 بازدید دیروز: 104
 افراد آنلاین: 2
 بازدید کل: 101169
 « نمایش آمار کامل »
 powered by webgozar

فکر میکنید چطوری میشه مقادیر را از سایت گرفت و در یک وبلاگ نمایش داد؟ همه می دانیم که با ifram میشه این کار را کرد.

الان به تصویر بالا توجه کنید رنگ و اندازه ی دور کادر، اندازه ی فونت متون، رنگ متون، همه ی اینها را می توانیم به جدول بالا بدیم.

این یک کد ساده هست که من برای یک آمارگیر نوشتم:

```
<!-- Statistics by www.pachenar.ir --->
<script type='text/javascript'
src='http://pachenar.ir/amargir/show.php?amar=19&color=0D2100&bg=7AD6CD&kadr=
2&kc=D65B13'></script>
<!-- Statistics by www.pachenar.ir --->
```


در خط سوم مقادیری با کمک جاوا اسکریپت به یک آدرس ارسال میشه و در اون فایل مقادیر با استفاده از روش get دریافت میشه. حالا برای نمایش نتیجه باید از ifram استفاده کنیم.

مقادیری که ارسال میشه شامل amar=19 که شماره‌ی کاربر هست. Color=0D2100 رنگ نوشته. bg=7AD6CD رنگ زمینه‌ی جدول آمارگیر، kadr=2 اندازه‌ی کادر دور جدول ، kc=D65B13 رنگ کادر دور جدول است.

Safe.php

```
<!DOCTYPE html>
<html>
<head>
<meta charset="utf-8">
<title>عنوان</title>
</head>
<body>
<p align="center">سایت ی صفحه</p>
<script type="text/javascript"
src="http://localhost/ravandi/show.php?color=FF2C14&bg=67cfd6&kc=4D58FF&kadr=1
&amar=63"></script>
</body>
</html>
```

Show.php

```
<?php
// استفاده از ایفرم
$iframe='<iframe
src="http://localhost/ravandi/nama.php?color='.$_GET['color'].'&bg='.$_GET['bg'].'&a
mar='.$_GET['amar'].'" scrolling="no" frameborder="0" hspace="0" marginwidth="0"
marginheight="0" vspace="0" align="center" width="155" height="162"
style="width:155px;height:155px;border:'.$_GET['kadr'].'px #'.$_GET['kc'].'
solid;border-radius:5px;"></iframe>';
header('content-type: text/html; charset=utf-8');
echo 'document.write(\"'.$iframe.'\");';
?>
```

Name.php

```
<?php
$color=$_GET['color'];
$bg=$_GET['bg'];
$amar=$_GET['amar'];
$kadr=$_GET['kadr'];
$kc=$_GET['kc'];
// نمایش جدول مورد نظر
echo "<div style=\"color:#$color;background-color:#$bg;border:$kadr px solid
#$kc;border-radius:5px;direction:rtl;width:155px;height:155px;\" \>";
echo $amar;
```



```
echo "<br/>آمار بازدید";
echo "</div>";
?>
```

این فقط یک مثال ساده بود که متوجه بشید اصلاً مقادیر چطوری دریافت و جدول چطوری نمایش داده میشه؟ در این کتاب فرصت نمیشه من همه چی را در مورد ساخت یک آمارگیر توضیح بدم. اگه خواستید بازدید امروز و دیروز و افراد آنلاین را بسازید وقتی ساختید کدهاش را در فایل nama.php بذارید تا براتون نمایش داده بشه.

کار با curl :

وصل شدن به سایت با استفاده از curl :

برای فعال کردن curl روی آیکن برنامه ی wamp کلیک کنید و گزینه ی php و بعد php.ini را انتخاب کنید و دنبال این جمله ی زیر بگردید:

```
;extension=php_curl.dll
```

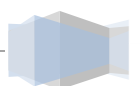
و سعی کالون ; را از اول جمله بردارید و سپس فایل را ذخیره کرده برنامه ومپ را از تاسک بار خارج کنید و دوباره برنامه ی wamp را اجرا کنید. یا با کلیک روی آیکن گزینه ی restart All services را بزنید.

```
<?php
// ایجاد منابع جدید حلقه
$ch = curl_init();
// انتخاب آدرس یا گزینه های مناسب دیگر
curl_setopt($ch, CURLOPT_URL, "http://www.pachenar.ir/");
curl_setopt($ch, CURLOPT_HEADER, false);
curl_exec($ch);
curl_close($ch);
?>
```

وارد شدن به قسمت مدیریت سایت با curl :

برنامه ای نوشتیم که به طور خودکار به سایت لوگین شود:

```
<?php
// آدرسی که بعد از فرم لوگین قرار دارد را باید بهش بدی
// یعنی آدرسی که بعد از صفحه ی ورود به شما داده میشه
$LoginURL = "http://site.ir/get.php";
$valueUsername = 'user';
$valuePassword = 'pass';
$postData = "user=".$valueUsername."&pass=".$valuePassword;
$c = curl_init();
curl_setopt($c, CURLOPT_URL, $LoginURL);
curl_setopt($c, CURLOPT_POST, TRUE);
curl_setopt($c, CURLOPT_POSTFIELDS, $postData);
$data = curl_exec($c);
echo $data;
curl_close($c);
?>
```


curl یک پروژه نرم افزاری برای ارسال و دریافت اطلاعات با پروتکل های مختلف مثلاً http یا smtp است که در سال 1997 شروع شده. این پروژه به صورت یک آبجکت در php در دسترس است و برای آشنایی با مثال هاش می توانید به سایتش مراجعه کنید:

<http://php.net/curl>

به عنوان یک مثال ملموس: اگر شما بخواهید یک سری اطلاعات را به یک URL خاص POST کنید، خوب این کار از طریق یک فرم امکان پذیر است. اما اگر بخواهید همین کار به صورت اتوماتیک انجام شود، curl یکی از بهترین راههاست. کاری که ربات های اسپمر انجام می دهند هم دقیقاً همین است؛ محتویات یک صفحه را می گیرند و سپس:

(1) فرم های آن را اتوماتیک پر و ارسال می کنند.

(2) اگر ایمیلی در محتویات آن صفحه باشد، برای ارسال هرزنامه آن را در دیتابیس ذخیره میکنند.

(3) سپس لینک های موجود در آن صفحه را دنبال می کنند تا به فرم بعدی برسند!

منبع مطلب بالا: <http://barnamenevis.org/showthread.php?380035>

php-gtk :

ساخت یک برنامه ی تحت دسکتاپ با php :

با php علاوه بر اینکه همیشه یک برنامه ی تحت وب نوشت میشه یک برنامه ی تحت دسکتاپ هم نوشت که روی کامپیوتر فرد اجرا بشه. مثل برنامه ی فتوشاپ که روی سیستم کاربر نصب و اجرا میشه. برنامه های زیادی برای این کار نوشته شده یکی از این برنامه ها php-gtk است. خود gtk یک واسط گرافیکی است که در بسیاری از زبان ها از جمله پایتون، javascript، c#، c++، و ... کاربرد داره. اولین کاری که می کنید اینه که به آدرس زیر بروید و برنامه ی PHP-GTK 2 را دانلود کنید:

<http://gtk.php.net/download.php>

من برنامه ی php-gtk-2.0.1 Windows binary pack را دانلود و نصب کردم.

در این آدرس نصب کردم:

F:\php-gtk2

حالا کدهای زیر را در درایو f با نام hello-world.php ذخیره کنید:

```
<?php
// برای ایجاد پنجره
$window = new GtkWindow();
// با کلیک روی دکمه ی ضربدر تابع خروج را فراخوانی می کند
$window->connect("destroy","khoroj");
function khoroj() {
    gtk::main_quit();
}
// برای ایجاد عنوان پنجره
$window->set_title('matn');
// برای ایجاد برچسب
$label = new GtkLabel("hello ravandi!");
```

```
// اضافه کردن برجسب به پنجره
$window->add($label);
// نمایش همه روی پنجره
$window->show_all();
Gtk::main();
?>
```

اگر پوشه‌ی شما در این آدرس باشد:

F:\php-gtk2

برنامه‌ی command prompt را باز کنید. و دستورات زیر را داخلش وارد کنید:

C:\Documents and Settings\ravandi>f:

F:\>cd php-gtk2

F:\php-gtk2>f:/php-gtk2/php.exe f:/hello-world.php

در این حالت باید پنجره‌ای به همراه یک برجسب که پیام hello ravandi! روی آن است نمایش داده شود.

```
$window->connect("destroy","khoroj");
function khoroj() {
    gtk::main_quit();
}
```

دلیل استفاده از دستور بالا:

وقتی پنجره را close می‌کنید در برنامه‌ی command prompt می‌بینید که برنامه به خط بعد نمی‌رود تا شما دستورات بعدی را وارد کنید. برای حل این مشکل از دستور بالا استفاده می‌شود. اگر به جای کلمات انگلیسی onvan و hello ravandi! از حروف فارسی استفاده کنید حروف شما بهم ریخته می‌شود. پس برای حل این مشکل به آدرس زیر بروید:

F:\php-gtk2

و فایل php-cli.ini را باز کنید دنبال نوشته‌ی زیر بگردید:

php-gtk.codepage=CP1250

به جای نوشته‌ی CP1250 کلمه‌ی "utf-8" را وارد کنید و سپس فایل را ذخیره کنید:

php-gtk.codepage="utf8"

ایجاد فایل اجرایی با کمک hstart:

فایل hstart.exe را بعد از دانلود، در آدرس F:\php-gtk2 که برنامه‌ی php-gtk را نصب کردید قرار بدهید. سپس کلیک راست کنید و یک short cut ایجاد کنید. و در آدرسی که می‌خواهد این آدرس را بدهید:

F:\php-gtk2\hstart.exe /NOCONSOLE "php f:/test.php"

فایل test.php همان فایلی است که کدهای php-gtk داخل آن است.

MYSQL: یک بانک اطلاعاتی است که ما برای ذخیره اطلاعاتمان از آن در php استفاده می کنیم. و شما می توانید روی اطلاعات خود مدیریت هم داشته باشید. البته بانک های اطلاعاتی زیاد دیگری هم وجود دارد که میشه در php از آنها استفاده کرد. ولی mysql معمولاً بیشتر استفاده میشه. آموزش زیر را چند سال پیش با xampp نوشته بودم و توی وبلاگم گذاشته بودم. و حالا من خودم فعلاً با wamp کار میکنم. این برنامه ها تفاوت زیادی با هم ندارند.

روش ساخت فیلد ، جدول ، دیتابیس:

در این بخش می خواهیم روش ایجاد دیتابیس و جدول را در برنامه ی Xampp v1.7.3 Final آموزش بدم .
می خواهیم موارد زیر را در این برنامه بسازم :

```
crate database mohammad;  
grant all privileges on mohammad.* to reza@localhost identified by '13';  
create table tblrecipes(region char(15), recipe text);  
explain tblrecipes;  
insert into tblrecipes values('ali','matn');  
quit
```

برای رفتن به بخش Mysql باید به این آدرس بروید:

<http://localhost/phpmyadmin>

برای این کار در اولین صفحه ای که باز می شود در قسمت " ساخت پایگاه داده جدید " یا Create database نام بانک اطلاعاتی خود را بنویسید و روبروی آن Utf8_persian_ci را انتخاب کنید در قسمت MySQL connection هم Utf8_persian_ci رو انتخاب کنید. در قسمت Language هم زبان فارسی و سپس دکمه ی ساختن را بزنید.

شما دو راه برای ساخت جدول دارید:

۱) در این قسمت شما می توانید به صورت دستی جدول خود را بسازید ولی به راحتی به وسیله ی وارد کردن کد های mysql هم می توانید این کار را انجام دهید. برای اینکار در بالا روی تب SQL کلیک کنید و در همین قسمت کد های mysql را که نوشتید را وارد کنید. و دکمه ی تایید را بزنید.

می توانید این کدهای Mysql را وارد کنید:

```
create table tblrecipes(region char(15), recipe text);
```

۲) در قسمت ساخت جدول جدید در پایگاه داده mohammad و در قسمت اسم نام جدول یعنی tblrecipes را وارد کنید. و تعداد فیلد هایی که باید وارد کنید 2 تا هست و در قسمت Number of fields عدد 2 را وارد کنید و دکمه ی تایید را کلیک کنید. در ستون اول نام region و در ستون سمت چپی نام recipe را وارد کنید. برای region نوع char را انتخاب کنید و برای recipe نوع text.

برای region طول مقادیر را 15 قرار دهید.

در قسمت Collation برای region و recipe مقدار utf-8_persian_ci را برای زبان فارسی انتخاب کنید.

Collation: پایین را هم utf-8_persian_ci انتخاب کنید.

حال دکمه ی ذخیره را کلیک کنید به شما این پیام را می دهد.

Table `mohammad`.`tblrecipes` has been created.

برای وارد کردن موضوعات جدید هم دو روش وجود دارد:

1) باید دوباره جدول را انتخاب کنید و روی تب ساختار در کنار تب sql کلیک کنید و در قسمت "عمل" روی آیکن درج کلیک کنید. در قسمت مقدار و روبروی region , recipe مطالب دلخواه را وارد کنید.

2) کد زیر را در قسمت mysql وارد کنید:

```
insert into tblrecipes values('ali','matn');
```

که در این صورت در قسمت mysql این پیغام به شما داده می شود :

1 row(s) inserted. (Query took 0.0015 sec)

برای ساختن نام کاربری یا reza@localhost باید روی تب "امتیازات کلیک کنید. و روی [افزودن یک کاربر جدید](#) کلیک کنید و در قسمت نام کاربر : Use text field را انتخاب کنید میزبان هم محلی و

Localhost را انتخاب کنید. اسم رمز بگذارید و اسم رمز را تکرار کنید :13

"Grant all privileges on database" را انتخاب کنید.

در قسمت مدیریت GRANT را انتخاب کنید.

ودکمه ی ساختن را کلیک کنید.

و در این برنامه روی دکمه ی Exit کلیک کن تا از این برنامه خارج بشی.

نکته : این کارها را ما در کامپیوتر و در لوکال هاست انجام دادیم شما برای انجام دادن این کار در سایت خود باید به جای localhost نام هاست سایت خود را وارد کنید. و یوذر و پسورد و دیتابیس هم چیز دیگه ای میشه.

به غیر از این برنامه ی xampp شما می توانید از برنامه ی wamp هم استفاده کنید که برنامه ی خیلی خوبی هست. این آموزش بالا و پایین (ارسال اطلاعات به دیتابیس) را من قبلا برای xampp نوشته بودم این دو برنامه زیاد کارکردنشان با هم فرق نداره.

برای دانلود برنامه ی wamp می توانید به این آدرس بروید:

<http://www.wampserver.com>

ارسال اطلاعات به Database (بانک اطلاعاتی)

می خوام ساخت فرم ارسال اطلاعات با html و وارد کردن اطلاعات با php به بانک اطلاعاتی را براتون بگم ، در واقع ما سه تا فایل می سازیم یکی برای ارسال اطلاعات که باید بازدید کننده مشخصات خودش را وارد کند که این قسمت با html ساخته می شود و قسمت بعد با php طراحی می شود که برای وارد کردن اطلاعات به بانک اطلاعاتی است و باید اطلاعات را در بانک اطلاعاتی mysql ثبت کند . و قسمت بعد برای خواندن اطلاعات

ثبت شده است. مثلاً سایتی می‌خواهد بازدیدکننده‌ها وارد سایتش بشن و مثلاً برای کاری ثبت نام کنن و اطلاعاتشون را برای رئیس سایت ارسال کنند.

1) اولین کاری که می‌کنیم باید دیتابیس و جدول را ایجاد کنیم. برنامه‌ی XAMPP را اجرا می‌کنیم و Apache و MySQL را start کنیم. و به آدرس <http://localhost/phpmyadmin/> بروید و در قسمت ساخت پایگاه داده جدید کلمه‌ی jadid را وارد کنید. و روبروی آن ut8_persian_ci را انتخاب کنید. و MySQL connection collation: را هم ut8_persian_ci انتخاب کنید. و دکمه‌ی ساختن را کلیک کنید. و در قسمت ساخت جدول جدید در پایگاه داده jadid و در قسمت اسم نام جدول یعنی karbar را وارد کنید. و در قسمت: Number of fields: عدد 2 را وارد کنید. و دکمه‌ی تایید را کلیک کنید.

و مشخصات زیر را وارد کنید:

نام	نوع	طول / مقادیر	Collation
sname	VARCHAR	20	ut8_persian_ci
sfamily	VARCHAR	20	ut8_persian_ci

می‌توانید براش فیلد id هم بسازید و مقدار primary و مقدار auto_increment برای شمارش رکورد‌های ثبت شده را بهش بدید.

Storage Engine: را MyISAM انتخاب کنید. و Collation: را هم برای سازگاری با زبان فارسی ut8_persian_ci انتخاب کنید. و دکمه‌ی ذخیره را کلیک کنید. بعد از اینکه جدول را ساختید آن را انتخاب کنید و بعد در قسمت درج کلیک کنید و مشخصاتی را وارد کنید. و دکمه‌ی تایید را کلیک کنید. در این قسمت که شما می‌خواهید جدول را بسازید با این مقادیر برخورد میکنید:

Null	Default2	Extra						Comments
not null			☐	☐	☐	☐	☐	
not null			☐	☐	☐	☐	☐	

null یا not null: فیلد به صورت پیشفرض خالی باشد یا نباشد. این قسمت نیاز به توضیحات بیشتری دارد که در موردش توضیح خواهم داد.

auto_increment: اگر به فیلدی این صفت را نسبت می‌دهیم اگر در هنگام ورود داده مقداری به آن وارد شود mysql به طور خودکار یک مقدار یکتا برای آن تولید می‌کند و فقط یکی از فیلدهای هر جدول می‌تواند دارای این ویژگی باشد. مثلاً برای فیلد id یک واحد افزایش میابد. در قسمت Extra می‌توانید این گزینه را انتخاب کنید.

Primary key: فقط یک فیلد می‌تواند به عنوان فیلد اولیه باشد.

Default: یک مقداری پیش فرض به فیلد نسبت می‌دهیم فرمت کلی آن و مقدارش default می‌باشد.

Index : استفاده از index دسترسی به اطلاعات جدول را سریع تر می کند. ایجاد سرعت در فراخوانی اطلاعات از بانک اطلاعاتی است.

Unique : فیلد منحصر به فرد باشد یعنی مقادیر تکراری نمی پذیرد.

Fulltext : برای فیلد های هست که شما می خواهید با سرعت در محتویات آنها جستجو کنید.

ایندکس گذاری fulltext فقط برای جدول های MyISAM و نوع های CHAR , VARCHAR , TEXT قابل استفاده است.

حالا نوبت به ساخت فرم درج مشخصات رسید . کدهای زیر را داخل Notepad++ ریخته و با نام form.htm در پوشه ی htdocs ذخیره کنید.

```
<!DOCTYPE html>
<html>
<head>
<meta charset="utf-8">
<title>ersal</title>
</head>
<body>
<form method="post" action="add_record.php">
<p>
name: <input type="text" name="sname" size="20">
<br/>
family: <input type="text" name="sfamily" size="20">
<br/>
<input type="submit" value="Submit" name="B1">
<input type="reset" value="Reset" name="B2">
</p>
</form>
</body>
</html>
```

کد بالا دو تا تکست ایجاد می کنه که در قسمت add_record.php اطلاعات وارد شده دریافت میشه. در قسمت name در این کد حتما باید نامی نوشته بشه تا در قسمت add_record.php اطلاعات دریافت بشه . مثلا :

name="sfamily"
حالا نوبت قسمت وارد کردن اطلاعات هست . کدهای زیر را با نام add_record.php در پوشه ی htdocs ذخیره کنید.

```
<!DOCTYPE html>
<html>
<head>
<meta charset="utf-8">
<title>daryaft</title>
</head>
<body>
<?php
$name=$_POST['sname'];
$lastname=$_POST['sfamily'];
```

```

// اتصال به هاست و نام کاربری و پسورد
$link= mysql_connect('localhost','root','');
// انتخاب دیتابیس
mysql_select_db('jadid');
// وارد کردن مقادیر به جدول
$query="INSERT into `karbar` (`sname`,`sfamily`) values ('{$sname}','{$lastname}')";
// برای سازگاری با فارسی
mysql_query('SET NAMES \'utf8\');
$javab=mysql_query($query) or die(mysql_error());
if ($javab) {
    print("اطلاعات ثبت شد");
} else {
    print("خطا در ثبت اطلاعات");
}
?>
</body>
</html>

```

حالا نوبت رسید به قسمت خواندن مطالب ثبت شده در بانک اطلاعاتی .
کدهای زیر را با نام jadval.php در پوشه ی htdocs ذخیره کنید.

```

<!DOCTYPE html>
<html>
<head>
<meta charset="utf-8">
<title>jadval</title>
</head>
<body>
<?php
$servername="localhost";
$dbname="jadid";
$user="root";
$password="";
$dblink=mysql_connect($servername,$user,$password);
// انتخاب دیتابیس یا همان بانک اطلاعاتی
mysql_select_db($dbname,$dblink);
// برای سازگاری با فارسی
mysql_query("SET CHARACTER SET utf8",$dblink);
// انتخاب جدول ثبت شده در بانک اطلاعاتی
$dbresult=mysql_query("SELECT * FROM `karbar`",$dblink);
// پرس و جو برای بررسی مقادیر جدول انجام میشه اینجا حلقه ایجاد کردیم که مقادیر پشت سر هم چاپ بشه
while($record=mysql_fetch_assoc($dbresult))
{
    print($record["sname"]."<br/>".$record["sfamily"]."<br/>");
}
// بستن بانک اطلاعاتی
mysql_close($dblink);
?>

```


</body>

</html>

حالا باید به آدرس <http://localhost/form.htm> بروید و مقدار name و family را پر کنید. و روی دکمه ی submit کلیک کنید و باید پیام اطلاعات ثبت شد را به شما بدهد. بعد باید به آدرس <http://localhost/jadval.php> بروید تا مطالب ثبت شده را ببینید.

نکته : برای سازگاری با زبان فارسی من این کد زیر را در این کدها وارد کردم:

<meta charset="utf-8">

ثبت تاریخ در دیتابیس: برای ثبت تاریخ در دیتابیس شما میتوانی تاریخ را به شمسی تبدیل کنی بعد وارد دیتابیس کنی .

تاریخ شمسی باید به این شکل وارد دیتابیس کنی:

1391-10-17 07:13:57

اگه میخوای ثانیه ، دقیقه و ساعت را ثبت کنی از فیلد datetime استفاده کن.

ما میایم اول تاریخ میلادی را در دیتابیس ثبت میکنیم و بعد به شمسی تبدیل میکنیم چون یکی میخواد به این شکل تاریخ را در خروجی داشته باشه:

یکشنبه ۲۴ دی ۱۳۹۱

خب پس اینطوری راحت تره. که میلادی را راحت وارد دیتابیس کنه و بعدا به شمسی بخونه.

کدهای sql :

Database: `ravandi`

```
CREATE TABLE `jadval` (
  `id` int(11) NOT NULL auto_increment,
  `title` varchar(30) collate utf8_persian_ci NOT NULL,
  `msg` text collate utf8_persian_ci NOT NULL,
  `date` datetime NOT NULL,
  PRIMARY KEY (`id`)
) ENGINE=InnoDB DEFAULT CHARSET=utf8 COLLATE=utf8_persian_ci
AUTO_INCREMENT=9 ;
```

Send.php

```
<form action="get.php" method="post">
<label>عنوان مطلب</label>
<input type="text" name="title" size="20">
<br/>
<textarea name="msg" cols="50"></textarea>
<br/>
<input type="submit" value="ارسال">
</form>
```

Get.php

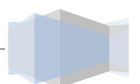
```
<?php
```

// اتصال به هاست و یوژر و پسورد چون پسورد نداریم جاش رو خالی میذاریم

```

$handle=mysql_connect('localhost','root','');
// شرط میذاریم که اگر اتصال غلط بود یا برقرار نشد پیغام بده
if($handle==false){
    die("can not connect mysql.\r\n");
}
$db=mysql_select_db('ravandi');
if($db==false){
    die("can not connect db.\r\n");
}
// مقادیر گرفته شده از فرم
$title= $_POST['title'];
// اعتبارسنجی میشه که اگر مقادیر را دریافت نکنه اخطار بده
if($title==""){
    die('فیلد خالی است');
}
$msg= $_POST['msg'];
if($msg==""){
    die('فیلد خالی است');
}
// تاریخ پیشفرض
date_default_timezone_set('Asia/Tehran');
// تاریخ میلادی در حافظه ی این متغیر قرار میگیره
$date=date('Y-m-d H:i:s');
mysql_query("SET CHARACTER SET utf8",$handle);
/*
فیلد های جدول انتخاب شده و متغیرهایی که حاوی مقادیر گرفته شده
از فرم هست به اون ها اختصاص داده میشه.
*/
$query = "INSERT INTO `jadval` SET msg = '$msg',title='$title',date='$date'";
// پیامی که حاوی مطالب بالا هست به بانک اطلاعاتی ارسال میشود.
$result=mysql_query($query,$handle);
// شرطی برای بررسی خطایی که ممکن است رخ دهد
if($result==false){
    die("error with query\r\n");
}
// پرس و جو برای بررسی مطالب ارسال شده به دیتابیس
$num=mysql_affected_rows($handle);
if($num==1){
    echo "ارسال شد.";
}
elseif($num == 0){
    echo "ارسال نشد.";
}
mysql_close($handle);
?>

```


حالا نوبت چاپ مطالبی است که به دیتابیس ارسال شده.

```

chap.php
<?php
// گرفتن اطلاعات این فایل
include('jdf.php');
// انتخاب هاست که در اینجا هاست محلی است
$servername="localhost";
// انتخاب دیتابیس که در حافظه ی این متغیر قرار میگیره
$dbname="ravandi";
// انتخاب یوزر که در حافظه ی این متغیر قرار میگیره
$user="root";
// انتخاب پسورد که در حافظه ی این متغیر قرار میگیره
$password="";
// اتصال به هاست و یوزر و پسورد چون پسورد نداریم جاش را خالی میذاریم
$dblink=mysql_connect($servername,$user,$password);
// برقراری اتصال به دیتابیس
mysql_select_db($dbname,$dblink);
mysql_query("SET CHARACTER SET utf8",$dblink);
// اینجا به خاطر وجود ستاره تمام فیلدهای جدول انتخاب میشن.
$dbresult=mysql_query("SELECT * FROM `jadval`",$dblink);
/*
پرس و جو برای بررسی مقادیر جدول، داخل حلقه قرار گرفته
و اینطوری مقادیر پشت سر هم چاپ میشه
*/
while($record=mysql_fetch_assoc($dbresult))
{
    // برای چاپ شماره ی هر رکورد
    echo ($record['id']);
    echo "<br/>";
    // چاپ فیلد عنوان
    echo ($record['title']);
    // برای رفتن فیلد بعدی به خط بعدی به کار میره.
    echo "<br/>";
    // برای چاپ فیلد متن
    echo ($record['msg']);
    echo "<br/>";
    // برای چاپ تاریخ به صورت شمسی
    $date=jdate("Y/m/d H:i:s",strtotime($record['date']));
    echo "$date";
}
mysql_close($dblink);
?>

```

اگر این مقادیر فیلد از حلقه ، که با while شروع میشن خارج بشن یعنی از آکولاد خارج بشه یک بار بیشتر چاپ نمیشه.
مثلاً مقدار زیر را بعد از { بنویسیم فقط یک رکورد از این فیلد را چاپ میکنه :

```
echo ($record['msg']);
```

در قسمت ارسال تاریخ باید از این دستور استفاده کنید:

```
date_default_timezone_set('Asia/Tehran');
```

به خاطر اینکه ممکن است ساعت پیشفرض سرور مطابق با ساعت به وقت تهران نباشد.
یک وقت پیش میاد در phpmyadmin وقتی فیلد ها را وارد میکنی Collation فیلد Date را utf8_persian_ci میذارى ولی با این حال با فارسی سازگار نمیشه. و وقتی تاریخ فارسی را وارد فیلد میکنی همه اش به صورت صفر میشه علتشم اینه که اعدادی که وارد فیلد میشه به صورت فارسی هست پس ما باید این اعداد را به صورت انگلیسی در بیاریم به صورت زیر:

```
include('jdf.php');
date_default_timezone_set('Asia/Tehran');
$tarikh=jdate('Y-m-d h:i:s');
$persian_digits=array('۰','۱','۲','۳','۴','۵','۶','۷','۸','۹');
$english_digits=array('0','1','2','3','4','5','6','7','8','9');
$date = str_replace($persian_digits,$english_digits,$tarikh);
```

بعد متغیر \$date میشه خروجی این برنامه. که باید INSERT بشه. در کد بالا اعداد انگلیسی جایگزین اعداد فارسی میشن. و بعد وارد فیلد میشن. در واقع مقادیر به شکل زیر وارد دیتابیس میشه:

1391-09-16 21:46:49

ثبت تاریخ در دیتابیس با استفاده از تابع time()

```
<?php
echo date("Y/m/d",time());
?>
Out: 2013/02/02
```

شما می توانید یک فیلد با نوع int در جدول بسازید و مقادیر تابع time() را در آن ذخیره کنید و سپس آن را به صورت بالا بخوانید:
وارد کردن به جدول:

```
$time=time();
mysql_query("INSERT INTO `time` (`date`) VALUES ('$time')");
```

خواندن :

```

<?php
$connection=mysql_connect("localhost","root","") or die (mysql_error());
$db=mysql_select_db("ravandi",$connection) or die (mysql_error());
$sql="SELECT * FROM `time`";
mysql_query("SET CHARACTER SET utf8",$connection);
include("jdf.php");
date_default_timezone_set('Asia/Tehran');
$result=mysql_query($sql,$connection) or die (mysql_error());
while ($row=mysql_fetch_array($result))
{
    $time=$row['time'];
    $ravandi=jdate('d F Y',$time);
    echo '<div style="direction:rtl;">'.$ravandi.'</div>';
    echo "<br/>";
}
mysql_close($connection);
?>

```

فایل jdf.php در کتاب آموزش php به زبان ساده توضیح دادم. که برای شمسی کردن تاریخ استفاده می شد. خرجی به صورت زیر است:

۱۳ بهمن ۱۳۹۱

دقت کنید که از دستور or die (mysql_error()); در صورتی استفاده می شود که اگر اتصال به سرور یا دیتابیس و جدول و فیلد ها مشکلی داشته باشد شما را مطلع کند. در صورتی که بخواهید از این اسکریپت روی سایتتان استفاده کنید برای امنیت بیشتر باید این دستور را بردارید.

ایجاد صفحه به صورت پویا برای سایت:

قبلش به مثال ساده میخوام بزنم. لینک زیر را ببینید:

<http://localhost/site/id.php?id=5>>link

```

id.php
<?php
$id=$_GET['id'];
Echo $id;
?>

```

کد بالا چیکار میکنه؟ اول لینک که وقتی شما روش کلیک میکنی مقدار عدد 5 را به روش get ارسال میکنه برای کد php و در صفحه ی id.php عدد 5 چاپ میشه. حالا اگر ما متغیر \$id را به جای عدد 4 در کد زیر بذاریم چی میشه؟

```
SELECT * FROM jadval WHERE id=4
```


دستور بالا می‌گه انتخاب کن همه ی فیلد ها را از جدول jadval که id آن مساوی 4 باشد.
دستور بالا باعث میشه همه ی مقادیر رکورد 4 نمایش داده بشه. رکورد 4 میشه صفحه ی 4 ما.
یک پوشه بسازید و دو تا فایل با نام index.php و id.php که شامل صفحات شماست.

Index.php

```
<?php
$connection=mysql_connect("localhost","root","");
$db=mysql_select_db("ravandi",$connection);
//انتخاب کن همه ی فیلد ها را از جدول
$sql="SELECT * FROM `jadval`";
mysql_query("SET CHARACTER SET utf8",$connection);
$result=mysql_query($sql,$connection);
while ($row=mysql_fetch_array($result)){
    $title=$row['title'];
    //یک لینک ایجاد میشه.
    echo "<a href=id.php?id={$row['id']}>{$title}</a>";
    echo "<br/>";
}
mysql_close($connection);
?>
```

حالا کد صفحات:

id.php

```
<?php
//شماره ی رکورد یا همون صفحه را از لینک میگیره
$id=$_GET['id'];
$connection=mysql_connect("localhost","root","");
$db=mysql_select_db("ravandi",$connection);
//pachenar.ir
//شماره ی لینک را میده به فیلد آی دی
$sql="SELECT * FROM `jadval` WHERE `id`='id'";
mysql_query("SET CHARACTER SET utf8",$connection);
$result=mysql_query($sql,$connection);
while ($row=mysql_fetch_array($result)){
    //عنوان و توضیح صفحه چاپ میشه
    echo $row['title']."<br/>";
    echo $row['msg'];
}
mysql_close($connection);
?>
```

حالا برید به آدرس زیر:

<http://localhost/site/index.php>

و روی هر متن کلیک کنید صفحه ی مربوط به همون متن هم باز میشه.
اینجا مسائل امنیتی پیش میاد. هکر میتونه با روشی چون sql injection سایت شما را هک کنه و به دیتابیس و دیگر اطلاعات شما دسترسی پیدا کنه. مثلاً لینک زیر را ببینید:

<http://localhost/site/id.php?id=4>

هکر میاد برای اینکه حفره را کشف کنه یک مثلاً کوتیشن ' به جای عدد چهار میذاره و وقتی enter میکنه برنامه ی شما اخطار میده . پس ما باید کاری کنیم که برنامه فقط عدد را قبول کنه و مقدار خالی و حرف و کاراکترهای دیگه را هم قبول نکنه. پس میایم صفحه ی id.php را به این صورت می نویسیم.

```
id.php
<?php
if((!isset($_GET["id"])) or ($_GET["id"]==" ") or (!is_numeric($_GET["id"]))) {
header("Location:HTTP/1.0 404 Not Found");
exit;
}else{
    $id=$_GET['id'];
}
$connection=mysql_connect("localhost","root","");
$db=mysql_select_db("ravandi",$connection);
$sql="SELECT * FROM `jadval` WHERE `id`='$id'";
mysql_query("SET CHARACTER SET utf8",$connection);
$result=mysql_query($sql,$connection);
while ($row=mysql_fetch_array($result)){
    echo $row['title'];
    echo "<br/>";
    echo $row['msg'];
}
mysql_close($connection);
?>
```

توضیحات: ما در برنامه ی بالا امیدیم با تابع is_numeric برای بررسی وجود عدد و isset برای بررسی بودن و نبودن مقدار استفاده کردیم . به این شکل که میگیریم اگر مقدار id نیست (!) یا (or) id مساوی مقدار خالی (در اینجا نوعی مقایسه صورت گرفته) یا id مخالف عدد هست با دستور header و location اخطار 404 را چاپ کن و با exit از برنامه خارج شو. وگرنه مقدار id دریافت شود و به id داده شود id='id'.

حذف رکورد:

حالا میخواهیم مطلب را پاک کنیم:

```
DELETE FROM `jadval` WHERE `id`=4
```

دستور بالا میگه پاک کن از جدول (jadval) که id آن مساوی 4 باشد.

یک صفحه بسازید با نام pak.php تا عنوان مقادیر جدول را نشون بده:

```
<?php
$connection=mysql_connect("localhost","root","");
$db=mysql_select_db("ravandi",$connection);
$sql="SELECT * FROM `jadval`";
mysql_query("SET CHARACTER SET utf8",$connection);
$result=mysql_query($sql,$connection);
while ($row=mysql_fetch_array($result)){
    $title=$row['title'];
    // شماره ی مطلبی که قرار است حذف شود را ارسال میکند.
    echo "<a href=delete.php?id={$row['id']}>{$title}</a> حذف";
    echo "<br/>";
}
```

```
mysql_close($connection);
?>
```

delete.php

```
<?php
if((!isset($_GET["id"])) or ($_GET["id"]=="") or (!is_numeric($_GET["id"]))) {
header("Location:HTTP/1.0 404 Not Found");
exit;
}else{
    // شماره ی صفحه را دریافت می کند و به متغیر میدهد
    $id = $_GET['id'];
}
$connection=mysql_connect("localhost","root","");
$db=mysql_select_db("ravandi",$connection);
// شماره ی صفحه را از متغیر می گیرد
$sql="DELETE FROM `jadval` WHERE `id`='".$id"'";
mysql_query("SET CHARACTER SET utf8",$connection);
$delete=mysql_query($sql,$connection);
// بررسی انجام میشه که ببینه مقادیر پاک شده یا نه؟
if($delete !== false && mysql_affected_rows() > 0) {
    echo '<center><b>حذف شد.</b></center>';
}else {
    echo 'حذف نشد.';
}
mysql_close($connection);
?>
```

پاک کردن چند رکورد:

یک وقت پیش میاد که ما میخوام چند تا رکورد را پاک کنیم . برای اینکار ما میایم آدرس ها را توی صفحه ی pak.php مثلاً به صورت چک باکس ایجاد میکنیم و فرمی میسازیم که چک باکس داشته باشه و طرف چک باکس های مربوط به هر رکورد را انتخاب بکنه و داخل value چک باکس ، شماره ی id باشه که وقتی دکمه را کلیک کردیم مقادیر هر رکورد به صفحه ی delete.php ارسال بشه و اونجا هم با دستور foreach میایم شماره ها را یکی یکی میگیریم و میدیمش به کد زیر:

```
DELETE FROM `jadval` WHERE `id`='".$id'
```

با foreach کار میکنیم چون مقادیر ما به صورت آرایه است گفتیم برای اینکه بفهمیم مقادیر به صورت آرایه ارسال شده از دستور print_r() استفاده میکنیم.

Pak.php

```
<?php
$connection=mysql_connect("localhost","root","");
$db=mysql_select_db("ravandi",$connection);
$sql="SELECT * FROM `jadval`";
mysql_query("SET CHARACTER SET utf8",$connection);
$result=mysql_query($sql,$connection);
echo '<form action="delete.php" method="get">';
while ($row=mysql_fetch_array($result)){
```

```

$title=$row['title'];
$id=$row['id'];
// به اندازه ی رکوردها چک باکس ایجاد میشه
echo "$title☐";
echo "<br/>";
}
echo '<input type="submit" value="حذف">';
mysql_close($connection);
?>

```

در کد بالا id[] باعث میشه مقادیر به صورت آرایه بشه. و در اینجا شماره ی هر رکورد داخل value ذخیره میشه و با کمک name به فیلد id در صفحه ی بعد ارسال میشه. ما تگ <form> و همچنین دکمه ی submit را خارج از حلقه ایجاد کردیم چون می خواستیم فقط چک باکس به اندازه ی رکوردها زیاد بشه.

Delete.php

```

<?php
// شماره ی رکورد را میگیرد
$id=$_GET['id'];
print_r($id);
// اگر مقادیر به صورت آرایه هست ادامه بده
if(is_array($id)){
    $connection=mysql_connect("localhost","root","");
    $db=mysql_select_db("ravandi",$connection);
    // شماره ی رکوردها را به صورت آرایه گرفته و به صورت حلقه پشت سر هم به فیلد آی دی می دهد
    foreach($id as $num){
        $sql="DELETE FROM `jadval` WHERE `id`='$num'";
        mysql_query("SET CHARACTER SET utf8",$connection);
        $delete=mysql_query($sql,$connection);
    }
    if($delete !== false && mysql_affected_rows() > 0) {
        echo '<center><b>حذف شد.</b></center>';
    }else{
        echo 'حذف نشد.';
    }
    mysql_close($connection);
}else{
    echo "آرایه وجود ندارد.";
}
?>

```

ویرایش مطالب:

در این روش اول در صفحه ی show.php میایم مقادیر داخل دیتابیس را نمایش میدیم به صورتی که مقدار id داده بشه به value یک چک باکس. بعد با انتخاب چک باکس رکورد مورد نظر و کلیک روی دکمه ، شماره ی

رکورد در صفحه ی بعد یعنی update.php توسط دستور \$_GET['id'] گرفته میشه و با استفاده از متغیر \$id به دستور زیر داده میشه:

```
SELECT * FROM jadval where id='$id'
```

دستور بالا میگه انتخاب کن همه ی رکورد ها از جدول که id آن ها مساوی مقداری باشد که به متغیر \$id داده شده.

بعد مقادیر رکورد انتخاب شده داخل text و textarea از فرم نمایش داده میشه. شماره ی رکورد با استفاده از فیلد مخفی (hidden) به صورت مخفیانه برای صفحه ی بعد ارسال میشه. و مقادیر داخل text و textarea را هم که ما تغییر دادیم ارسال میشه برای صفحه ی بعد. در صفحه ی بعد یعنی edit.php مقادیر شماره ی رکورد (id) و text و textarea با استفاده از دستور \$_GET به دستورات زیر ارسال میشه:

```
UPDATE `jadval` SET `title`='{$title}',`msg`='{$msg}' where `id`='{$id}'
```

دستورات بالا میگه آپدیت کن (به قول خودمون به روز کن) جدول را و تنظیم کن فیلد title و msg را با توجه به مقداری که بهشون داده شده که این مقادیر آی دی رکوردشان مساوی اون مقداری باشد که داخل متغیر \$id هست.

مثلاً اگر مقدار متغیر \$id سه باشد باید فیلد title و msg رکورد سه تغییر کند.

Show.php

```
<center>
<?php
clearstatcache();
$connection=mysql_connect("localhost","root","");
$db=mysql_select_db("ravandi",$connection);
$sql="SELECT * FROM `jadval`";
mysql_query("SET CHARACTER SET utf8",$connection);
$result=mysql_query($sql,$connection);
echo '<table dir="rtl" border="1">';
echo '<tr><th>عملیات</th><th>عنوان</th><th>متن</th></tr>';
while ($row=mysql_fetch_array($result)){
echo "<tr>";
$id=$row['id'];
echo '<td><a href="update.php?id='.$row['id'].'"></a></td>';
$title=$row['title'];
echo "<td>$title</td>";
$msg=$row['msg'];
echo "<td>$msg</td>";
echo "</tr>";
}
echo "</table>";
mysql_close($connection);
?>
</center>
```

من کل فرم و جدول را داخل حلقه ی while یعنی داخل آکولاد {} نداشتیم و فقط جاهایی که قرار بود پشت سر هم تکرار بشه را توی حلقه گذاشتیم. الان قرار بود فقط input و <td> تکرار بشه.

استفاده از دستور clearstatcache() برای جلوگیری از کش شدن فایل هست.
 نکته : کش چیست؟ وقتی یه فایل کش می شه، موقع مشاهده مجدد اون صفحه، فایل کش شده دیگه از سرور گرفته نمی شه و بجاش فایل موجود توی حافظه کش مرورگر استفاده می شه.
 روش های دیگر برای جلوگیری از کش شدن:
 (1) گرفتن دکمه های ctrl+f5
 (2) استفاده از کدهای زیر:

```
header("Cache-Control: no-cache, must-revalidate");
Header('Cache-Control: no-cache');
Header('Pragma: no-cache');
<meta http-equiv="Expires" content="Tue, 01 Jan 2000 12:12:12 GMT">
<meta http-equiv="Pragma" content="no-cache">
header("Last-Modified: " . gmdate("D, d M Y H:i:s") . " GMT");
header("Expires: Mon, 26 Jul 1997 05:00:00 GMT");
header("Cache-Control: private, no-store, no-cache, must-revalidate, post-check=0, pre-check=0, max-age=0");
header('Pragma: private');
header("Pragma: no-cache");
```

Update.php

```
<center>
<?php
clearstatcache();
$id=$_GET['id'];
$connection=mysql_connect("localhost","root","");
$db=mysql_select_db("ravandi",$connection);
$sql="SELECT * FROM `jadval` where `id`='$id'";
mysql_query("SET CHARACTER SET utf8",$connection);
$result=mysql_query($sql,$connection);
echo '<table dir="rtl" border="1">';
echo '<form dir="rtl" action="edit.php" method="GET">';
echo '<tr><th>شماره</th><th>عنوان</th><th>متن</th></tr>';
while ($row=mysql_fetch_array($result)){
    echo "<tr>";
    $id=$row['id'];
    //صورت مخفی در میاد
    echo "<input type='hidden' name='id' value='{ $id }'>";
    echo "<td>$id</td>";
    $title=$row['title'];
    echo "<td><input type='text' name='title' value='{ $title }'></td>";
    $msg=$row['msg'];
    echo "<td><textarea rows='5' value=$msg name='msg'>$msg</textarea></td>";
    echo "</tr>";
}
echo "<tr><td></td><td></td>";
```


دکمه خارج از حلقه است پس تکرار نمیشه.

```
echo '<td><input type="submit" value="ویرایش"></td>';
echo "</tr>";
echo "</form>";
echo "</table>";
mysql_close($connection);
?>
</center>
```

Edit.php

```
<?php
$id=$_GET['id'];
$title=$_GET['title'];
$msg=$_GET['msg'];
$connection=mysql_connect("localhost","root","");
$db=mysql_select_db("ravandi",$connection);
mysql_query('SET NAMES `utf8`');
$result=mysql_query("UPDATE `jadval` SET `title`='{ $title}', `msg`='{ $msg}' where
id='{ $id}'");
echo "<center><h3>تغییر با موفقیت انجام شد.</h3></center>";
echo "<center><a href='show.php'><b>بازگشت</b></a></center>";
mysql_close($connection);
?>
```

استفاده ی دیگر از update : مثلا یک بار در قسمت مشخصات خودتان در قسمت پروفایل سایت می خواهید وقتی یک مطلبی را به سایت ارسال کنید اون مطلب روی مطلب قبلی قرار بگیره . شما برای این کار باید یک مقدار ثابت برای id در نظر بگیرید مثلا در کد زیر من عدد یک را برای id به عنوان رکورد یک در نظر گرفتم که هر چی، کاربر ارسال میکنه جای همون رکورد یک قرار بگیره.

جدول ما شامل سه فیلد id,title,msg. وقتی دیتابیس خود را انتخاب کردید در بخش sql کد های زیر را وارد کنید:

```
CREATE TABLE `profile` (
  `id` int(5) unsigned NOT NULL auto_increment,
  `title` varchar(20) collate utf8_persian_ci NOT NULL,
  `msg` text collate utf8_persian_ci NOT NULL,
  PRIMARY KEY (`id`),
  FULLTEXT KEY `title` (`title`,`msg`)
) ENGINE=MyISAM DEFAULT CHARSET=utf8 COLLATE=utf8_persian_ci
AUTO_INCREMENT=8 ;
```

```
<form method="post">
عنوان:<input type="text" name="title"><br/>
توضیح:<input type="text" name="msg"><br/>
<input type="submit" name="submitted">
</form>
```

```

<?php
if(isset($_POST['submitted'])){
$title=$_POST['title'];
$msg=$_POST['msg'];
$connection=mysql_connect("localhost","root","");
$db=mysql_select_db("ravandi",$connection);
mysql_query('SET NAMES \'utf8\'');
$result=mysql_query("UPDATE `profile` SET `title` = '{ $title}',`msg` = '{ $msg}' WHERE
id = 1") or die(mysql_error());
echo "<center><h3>تغییر با موفقیت انجام شد.</h3></center>";
echo "<center><a href='show.php'><b>بازگشت</b></a></center>";
mysql_close($connection);
}
?>

```

می توانید به جای update از دستور زیر هم استفاده کنید:

```

$result=mysql_query("REPLACE INTO `profile` ( `id`, `title`, `msg` ) VALUES ( 1,
'{$title}', '{$msg}')") or die(mysql_error());

```

ضخیم شدن عنوان نامه در صندوق پستی:

برنامه ای می خواهیم که وقتی پیامی به صندوق پستی ارسال می شود اون پیام به حالت بولد و در واقع ضخیم (bold) باشد. و وقتی روی عنوان نامه کلیک میکنیم که متن نامه را بخوانیم ، نامه از حالت ضخیم خارج شود . برای اینکار یک فیلد در کنار بقیه ی فیلدها با نام bold میسازیم و مقدار آن را null یعنی خالی میگذاریم که در حالت عادی خالی باشد. حالت خالی مساوی مقدار صفر می باشد. پس با کد زیر چک میکنیم که اگر فیلد bold مساوی صفر باشد عنوان نامه را به صورت ضخیم نمایش داده شود. وگرنه به حالت معمولی نمایش داده شود.

```

<?php
mysql_connect("localhost", "root", "");
mysql_select_db("ravandi");
mysql_query("SET CHARACTER SET utf8");
$queryi = "SELECT * from `contact`";
$resulti = mysql_query($queryi);
while ($rowi = mysql_fetch_assoc($resulti)) {
    $bold=$rowi['bold'];
    $onvan=$rowi['name']."<br/>";
    // اگر مقدار فیلد بولد مساوی صفر باشد
    if ($bold == 0 ){
        // چاپ کن مقدار متغییر را به حالت بولد
        echo '<b>'.$onvan.'</b>';
        // وگرنه به حالت معمولی.
    }else{
        echo $onvan;
    }
}

```



```

}
mysql_close();
?>

```

بعد وقتی کاربر روی عنوان مطلب در صندوق پستی کلیک میکند عدد یک با روش get برای دستور insert into ارسال میشود و مقدار یک به فیلد bold که خالی است وارد می شود و از این به بعد نوشته ما دیگر به صورت ضخیم نمایش داده نمی شود.

امنیت:

توابعی که در امنیت سایت برای جلوگیری از حملات استفاده می شود:

```

<?php
$mo="''";
echo mysql_real_escape_string($mo);
?>
Out: \'

```

در ورژن های جدید شما حتما باید قبل از تابع بالا به mysql متصل شوید وگرنه برنامه اخطار میدهد.

```

<?php
$str = "test'?"';
echo addslashes($str);
?>
Out: test\'?

```

```

<?php
echo get_magic_quotes_gpc();
?>
Out: 0

```

اگر magic_quotes_gpc فعال باشد همه single-quote و double quote ها و backslash و متغیرهای NULL که توسط \$_GET و \$_POST و \$_COOKIE و ... گرفته می شود با backslash مهار (Escape) می شوند.

اگر خروجی برنامه ی بالا مقدار صفر باشد یعنی فعال نیست. یا از روش زیر استفاده کنید:

```

<?php
if(get_magic_quotes_gpc())
{
    echo "فعال است.";
}
else{
    echo "فعال نیست.";
}
?>

```

برای فعال کردن این برنامه روی آیکن برنامه ی wamp در تاسک بار کلیک کرده و گزینه ی php و سپس php settings و بعد از آن گزینه ی magic quotes gpc را تیک دار کنید.

برنامه ی زیر را اجرا کنید و این متن را داخل تکست وارد کنید: "It's a php"

```

<form method="post" action="ravandi.php" >
<input type="text" name="matn"><br>
<input type="submit" value="ارسال">
</form>

```


ravandi.php

```
<?php
echo $_POST['matn'];
?>
```

Out: \"It's a php

اگر `get_magic_quotes_gpc` فعال نباشد خروجی به صورت زیر خواهد بود:

"It's a php

که این یعنی برنامه امنیت ندارد.

منبع مطالب بالا:

<http://ashiyane.org/forums/archive/index.php/t-52441.html>

: stripslashes

```
<?php
$str = "Is your name O'reilly?";
echo stripslashes($str);
?>
```

Out: Is your name O'reilly?

`mysql_real_escape_string`: کاراکترهای زیر را تحت تاثیر قرار میدهد:

```
\x00
\n
\r
\
'
"
\x1a
```

```
<?php
$mo="\ '";
echo mysql_real_escape_string($mo);
?>
```

Out: \\\

```
\x00 => \0
```

```
' => \'
```

```
" => \"
```

```
\x1a => \\x1a
```

: strip_tags

```
<?php
$mo="<script> alert('ravandi'); </script>";
echo strip_tags($mo);
?>
```

Out: alert('ravandi');

: Htmleentities

```
<?php
$mo="<script> alert('ravandi'); </script>";
echo htmleentities($mo);
?>
```

Out: <script> alert('ravandi'); </script>

دو تابع بالا به درد مواقعی می خورد که مثلاً وقتی کاربری پیامی به سایت شما ارسال کرد اون پیام را چاپ کنید. مثلاً توی آمارگیر سایت خود می خواهید متنی را که فرد توی جستجوگر سایت شما جستجو کرده را چاپ کنید. حالا اگر از این توابع استفاده نکرده باشید ممکن است وقتی وارد آمارگیر می شوید یک دفعه با یک پنجره برخورد کنید. که حال گیری بزرگیه! برای اینکه دستور بالا با فارسی سازگار باشه از روش زیر استفاده کنید.

```
$payam="متن فارسی";
htmleentities($payam, ENT_QUOTES, "UTF-8");
```

اینم یه نمونه کاملش که دوستان برنامه نویس (barnamenevis.org) بهم معرفی کردن:

```
function quote_smart($value)
{
if(!is_numeric($value)) {
if(get_magic_quotes_gpc()) $value = stripslashes($value);
return mysql_real_escape_string($value) ;
}
else return $value;
}
$valuei=quote_smart($_GET['id']);
```

شما مقدار مورد نظر را به جای `$_GET['id']` میداری و میشه ورودی شما و متغیر `$valuei` هم میشه خروجی شما.

ساخت جستجوگر برای سایت:

جستجوی مشابه متن:

در قدم اول میخوایم برنامه ای بنویسیم که عین جمله و کلمه را جستجو کنه:

```
select * from `jadval` where `date` like '%1391-11-18%'
```

دستور بالا میگه انتخاب کن همه ی رکوردهای جدول را که مقداری که در فیلد date هست شبیه (like) این تاریخ 1391-11-18 است.

```
SELECT * FROM `jadval` WHERE `sen` = '29' AND `reshte` = 'برنامه نویسی'
```

انتخاب کن همه ی رکوردهای جدول را که سن مساوی 29 و رشته برنامه نویسی باشد.

فرق دستور بالا با like این است که like یکی از مقادیر شبیه به مقدار داده شده را در فیلد پیدا میکند ولی در دستور بالا کل مقدار داخل فیلد باید شبیه مقدار داده شده باشد.

یک مثال کامل به همراه امنیت :

```

<form method="get">
<input type="text" name="matn"><br/>
<input type="submit" name="submitted" value="ارسال">
</form>
<?php
if(isset($_GET['submitted'])){
$mo=$_GET['matn'];
$connection=mysql_connect("localhost","root","");
$db=mysql_select_db("ravandi",$connection);
function quote_smart($value)
{
    if(!is_numeric($value)) {
        if(get_magic_quotes_gpc()) $value = stripslashes($value);
        return mysql_real_escape_string($value) ;
    }
    else return $value;
}
$valuei=quote_smart($mo);
//pachenar.ir
$sql="select * from `jadval` where `title` like '{$valuei}'";
mysql_query("SET CHARACTER SET utf8",$connection);
$result=mysql_query($sql,$connection) or die (mysql_error());
while ($row=mysql_fetch_array($result)){
    echo $row['msg'];
    echo "<br/>";
}
mysql_close($connection);
}
?>

```

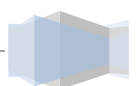
دستورات بالا عین کلمه را پیدا میکرد مثلاً آگه تو یک فیلد نوشته بود راوندی و ما هم توی تکست راوندی را نوشته باشیم. اگر در این برنامه غیر از این کلمه چیز دیگه ای نوشته بود اون متن را چاپ نمیکرد باید حتماً فقط نوشته باشه راوندی.

جستجوی یک کلمه یا متن در یک یا چند متن بزرگتر :

```

CREATE TABLE `jostojoo` (
  `id` SMALLINT( 5 ) UNSIGNED NOT NULL AUTO_INCREMENT ,
  `title` VARCHAR( 20 ) CHARACTER SET utf8 COLLATE utf8_persian_ci NOT NULL ,
  `msg` TEXT CHARACTER SET utf8 COLLATE utf8_persian_ci NOT NULL ,
  PRIMARY KEY ( `id` ) ,
  FULLTEXT (
    `title` ,
    `msg`
  )
) ENGINE = MYISAM CHARACTER SET utf8 COLLATE utf8_persian_ci
INSERT INTO `jostojoo` ( `id`, `title`, `msg` ) VALUES
(1, 'عنوان', 'عنوان را خواندم جالب بود'),
(2, 'وبلاگ', 'این وبلاگ راوندی است'),
(3, 'ایران', 'ایران و کتابی که در مورد ایران خواندم');

```


مثلا میخوای یک کلمه را در یک متن طولانی یا حتی چند فیلد جستجو بکنی از روش زیر استفاده میکنی:

```
SELECT * FROM (`jostojoo`) WHERE MATCH (`title`,`msg`) AGAINST ('$valuei' IN
BOOLEAN MODE)
```

حالا به روش کامل تر:

```
$query="SELECT * FROM (`jostojoo`) WHERE MATCH (`title`,`msg`) AGAINST
('$valuei' IN BOOLEAN MODE) OR `title` LIKE '%$valuei%' OR `msg` LIKE
'%$valuei%'";
```

ساخت نمودار برای نظر سنجی با CSS و GD :

مثلا من دو تا عدد دارم 30 و 40 اینا را جمع میکنم میشه 70 بعد یکی از این اعداد را که میخوام به درصد حساب کنم مثلا عدد 30 را ضربدر 100 میکنم و تقسیم بر مجموع اعداد چهل و سی که هفتاد هست جوابش میشه 42 درصد، اینو اینطوری با CSS میدمش به div یعنی به شکل زیر:

```
width:42%;
```

بعد div به این اندازه یعنی 42 درصد بزرگ میشه.

$30+40=70$

$$\frac{30}{70} = \frac{x}{100} \Rightarrow x = \frac{30 \times 100}{70} = 42.857$$

اول میخوایم با CSS کار کنیم.

اول یک دیتابیس با نام nazar بسازید بعد این دستورات را در بخش sql وارد کنید:

```
CREATE TABLE `nazar` (
  `id` int(11) NOT NULL auto_increment,
  `yes` int(1) NOT NULL,
  `no` int(1) NOT NULL,
  PRIMARY KEY (`id`)
) ENGINE=InnoDB DEFAULT CHARSET=utf8 COLLATE=utf8_persian_ci
AUTO_INCREMENT=1 ;
```

Nazar.php

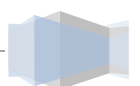
```
<form dir="rtl" action="ravand.php" method="post">
<p align="right">آموزش خوبی بود؟</p>
<input type="radio" value="1" name="ravandi">بله<br>
<input type="radio" value="2" name="ravandi">خیر<br>
<input type="submit" name="send" value="ثبت">
</form>
```

```

ravand.php
<?php
if(isset($_POST['send'])){
    $handle=mysql_connect('localhost','root','');
    if($handle==false){
        die("\r\nمی تواند ارتباط برقرار کند.");
    }
    $db=mysql_select_db('ravand');
    if($db==false){
        die("\r\nمی تواند به دیتابیس متصل شود.");
    }
    if(isset($_POST['ravandi'])){
        if($_POST['ravandi']==1){
            $yes=1;
            $no=0;
        }elseif($_POST['ravandi']==2){
            $no=1;
            $yes=0;
        }else{
            die("\r\nچنین گزینه ای وجود ندارد.");
        }
        }else{
            die("\r\nهیچ گزینه ای انتخاب نکردید.");
        }
    }
    mysql_set_charset('utf8',$handle);
    mysql_query("INSERT INTO `nazar` (`yes`,`no`) VALUES('$yes','$no')");
    $num=mysql_affected_rows($handle);
    if($num==1){
        echo "ارسال شد.";
    }elseif($num == 0){
        echo "ارسال نشد.";
    }
    mysql_close($handle);
}
?>

```

می توانستیم در برنامه ی قبل کاری کنیم که مقدار جدید با مقدار قبلی جمع بشه و روش آپدیت بشه ولی این کار را نکردم چون شاید فرد بخواد یک فیلد هم مثلاً برای ثبت ip یا تاریخ براش ایجاد کنه . من هکر نیستیم ولی فکر میکنم شرطی که گذاشتیم برای امنیت خوب باشه. چون این شرطی که گذاشتیم باعث میشه هیچ عدد و کاراکتری غیر از 1 و 2 را نگیره.

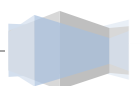
Chap-nazar.php

```

<!DOCTYPE html>
<html>
<head>
<meta charset="utf-8">
<title>نمودار</title>
</head>
<body>
<?php
$connection=mysql_connect("localhost","root","");
$db=mysql_select_db("ravand",$connection);
//انتخاب کن جمع مقادیر داخل فیلد یس و نو را از جدول نظر
$sql="SELECT SUM(yes),SUM(no) FROM `nazar`";
//pachenar.ir
mysql_query("SET CHARACTER SET utf8",$connection);
$result=mysql_query($sql,$connection);
while ($row=mysql_fetch_array($result)){
    //جمع رکورد ها داخل متغیر قرار میگیرد
    $yes=$row['SUM(yes)'];
    $no=$row['SUM(no)'];
}
//اگر متغیر یس و نو خالی نباشد مقادیر داخل آکولاد را اجرا کن.
if(!empty($yes) || !empty($no)){
    //مجموع مقادیر متغیر های یس و نو را جمع میکنیم
    $javab=$yes+$no;
    //مقادیر متغیر یس ضربدر صد و تقسیم بر جمع کل مقادیر یس و نو
    $dyes=($yes*100)/$javab;
    //این قسمت هم مثل قبلی
    $dno=($no*100)/$javab;
}
?>
<div align="center">
<div style="height:150px; width:250px;border:1px #E4CDF6 solid;">
<div style="margin-top:60px;background-color:#9195F1;border:1px #CCCCCC
solid;width:<?php echo $dyes ?>%;float:left; height:10%;"></div>
<div style="clear: both;font-size: 2pt"> </div>
<div style="margin-top:2px; background-color:#9195F1;border:1px #9B2EEC
solid;width:<?php echo $dno ?>%;float:left; height:10%;"></div>
</div>
</div>
</body>
</html>

```

متغیر های \$dno و \$dyes به عرض div داده میشه و مقدار به صورت درصد به آن ها داده میشه. اگه به پیکسل داده بشه div همینطوری با درج نظر بزرگ و بزرگتر میشه به صورتی که از صفحه میزنه بیرون ، ما یک جدول

یعنی div اصلی داریم که این دو تا div داخل اون قرار داده و میگیریم هر کدوم به درصد مقدار عرض div اصلی را اشغال کنن. چون اگه به پیکسل باشه از div اصلی میزنه بیرون. این چیزی که براتون نوشتم یه چیز ساده بود عمداً ساده نوشتم تا گیج نشید و بهتر بفهمید. خودتون می تونید با CSS یک شکل بهتری بهش بدید.

می توانید از کتابخانه ی گرافیکی php یعنی GD هم استفاده کنید:

gd.php

```
<?php
$connection=mysql_connect("localhost","root","");
$db=mysql_select_db("ravand",$connection);
$sql="SELECT SUM(yes),SUM(no) FROM `nazar`";
mysql_query("SET CHARACTER SET utf8",$connection);
$result=mysql_query($sql,$connection);
while ($row=mysql_fetch_array($result)){
    $yes=$row['SUM(yes)'];
    $no=$row['SUM(no)'];
}
$javab=$yes+$no;
$dyes=($yes*100)/$javab;
$dno=($no*100)/$javab;
//ایجاد عکس با طول و عرض که داخل پراوترز نوشته شده
$firstDrawing = ImageCreate(165,150);
//انتخاب رنگ کل عکس
ImageColorAllocate ($firstDrawing,198,198,228);
//no انتخاب رنگ سبز برای ستون
$green = ImageColorAllocate ($firstDrawing, 13, 185,33);
//pachenar.ir
//yes انتخاب رنگ آبی برای ستون
$blue = ImageColorAllocate($firstDrawing, 56, 21, 233);
$benafsh=ImageColorAllocate ($firstDrawing, 181, 128,231);
imagefilledrectangle($firstDrawing, 60, $dyes, 25, 135, $green);
imagefilledrectangle($firstDrawing, 90,$dno, 125, 135, $blue);
//ایجاد ستون تو برای زیر ستون ها
imagefilledrectangle($firstDrawing, 10,100, 155, 135, $benafsh);
header ("Content-type: image/png");
ImagePNG($firstDrawing);
ImageDestroy($firstDrawing);
?>
```

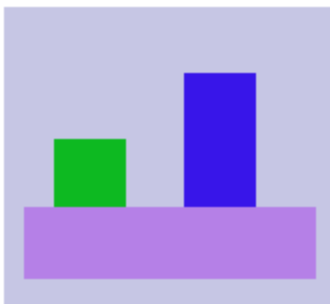
حالا یه فایل بسازید و این دستور را داخلش بذارید:

Image.php

```
<center>
<p><b>یک نمودار ستونی ساده از راوندی</b></p>

</center>
```

یک نمودار ستونی ساده از راوندی

درسته که قیافه اش ساده و مسخره است ولی خودتون می توانید روش کار کنید تا بهتر بشه. فکر میکنم چون از چند تا رنگ استفاده کردم اینقدر بی ریخت شده!
می توانستم برنامه ی بالا را پیشرفته تر و بهتر بنویسم. روشی که خودم در ساخت یک نظر سنجی برای یکی از مشتریان استفاده کردم با دو روش بالا متفاوت بود. ولی اینجا خواستم یک چیز ساده ای باشه.

ایجاد لینک تصادفی:

```
<?php
$connection=mysql_connect("localhost","root","");
$db=mysql_select_db("ravand",$connection);
$sql="SELECT * FROM `rozane` ORDER BY RAND()";
mysql_query("SET CHARACTER SET utf8",$connection);
$result=mysql_query($sql,$connection);
while ($row=mysql_fetch_array($result)){
    $link='<center><a href="'. $row['link'].'"> '. $row['onvan']. '</a></center>';
}
echo $link;
mysql_close($connection);
?>
```

ایجاد دکمه برای صفحات قبلی و بعدی :

یک بار پیش میاد تعداد پست های سایتت زیاده و همه را نمیشه توی یک صفحه قرار داد البته میشه ولی اینطوری اگه 500 تا مطلب باشه یک صفحه بخواد بارگزاری بشه یه عمری میکشه . پس برای اینکار میان تعداد رکوردها (مطالب) توی یک صفحه را با استفاده از دستور limit محدود میکنن.

```
SELECT * FROM jadval limit 5
```

این یعنی 5 رکورد از جدول فقط نمایش داده بشه.

حالا ما میخوایم دو تا دکمه هم پایین صفحه داشته باشیم که با کلیک روی اون ها دیگر رکوردها را هم مرور کنیم:

```
SELECT * FROM jadval limit 5, 5
```

در یک جدول اولین رکورد با شماره ی صفر شروع میشه پس این دستور بالا شماره ی 5 میشه ششمین رکورد.

دستور بالا می‌گه انتخاب کن همه ی رکورد ها را از جدول به صورت محدود از رکورد 6 ، تا 4 تا رکورد بعد که با خود رکورد 6 میشه 5 تا. که اگه ما بخوایم صفحه بندی ایجاد بکنیم که در هر صفحه ای 5 تا مطلب (رکورد) باشه عدد پنج ثابت هست ولی 5 را باید در دستور بالا تغییر بدیم. مثلاً 5 تا رکورد بعد که مثلاً در صفحه ی سوم هست را بخوایم نمایش بدیم عدد پنج را با پنج جمع میکنیم که بشه ده . برای اینکه این کار را بکنیم پایین همه ی دستورات یک فرم برای دکمه ی بعدی میسازیم که عدد را براش ارسال کنه برای دکمه ی قبلی هم همینطور.

این هم یک نمونه دکمه ی قبلی و بعدی:

```
<?php
clearstatcache();
$connection=mysql_connect("localhost","root","");
$db=mysql_select_db("ravand",$connection);
//تعداد کل رکورد ها را نمایش میدهده
$total_rows=mysql_num_rows(mysql_query ("SELECT * FROM `jadval`"));
//pachenar.ir
//مقدار این متغیر همیشه ثابت است چونکه میخواهیم، 5، عدد فیلد در صفحه باشد.
$perPage=5;
/*
اگر مقداری هست با تعداد هر صفحه جمع شود
وگرنه مقدار صفر برای نمایش اولین صفحه به متغیر داده شود
*/
if(isset($_POST['badi'])){
    $start=intval($_POST['badi']);
    $start=$perPage+$start;
    echo "start:".$start."<br/>";
}else{
    $start=0;
}
//اگر مقداری هست از تعداد هر صفحه کم شود
//برای دکمه ی قبلی است
if(isset($_POST['ghabli'])){
    $start=intval($_POST['ghabli']);
    $start=$start-$perPage;
}
//مقدار متغیر استارت اولین فیلد هر صفحه است.
//مثلاً از 5 تا ده از ده تا 15
$sql='select *from `jadval` limit '.$start.','.$perPage;
mysql_query("SET CHARACTER SET utf8",$connection);
$result=mysql_query($sql,$connection);
while ($row=mysql_fetch_array($result)){
    echo $row['id'];
    echo $row['name'];
    echo "<br/>";
}
/*
برای اینکه بعد از رسیدن به صفحه ی آخر
```

```

دکمه ی بعدی مخفی شود تعداد کل رکوردها را تقسیم بر
تعداد هر صفحه می کنیم که تعداد کل صفحات بدست بیاد
*/
$total_rowsi=intval($total_rows/$perPage);
echo "کل صفحات: ".$total_rowsi."<br/>";
/*
شماره ی هر صفحه را بدست می آوریم
*/
$starti=intval($start/$perPage);
echo "صفحه ی: ".$starti;
/*
اگر تعداد کل رکوردها از مقدار متغیر استارتی بیشتر باشد
دکمه ی بعدی نمایش داده می شود
*/
if($starti<$total_rowsi){
    echo '<form method="post">';
    //مقدار حاصل جمع را به بالای کدها ارسال میکنیم تا به متغیر استارت داده شود//
    echo '<input type="hidden" name="badi" value="'.$starti.'">';
    echo '<input type="submit" value="بعدی">';
    echo '</form>';
}
/*
اگر مقدار متغیر استارت خالی نباشد
دکمه ی قبلی نمایش داده می شود
*/
if(!empty($start)){
    echo '<form method="post">';
    echo '<input type="hidden" name="ghabli" value="'.$start.'">';
    echo '<input type="submit" value="قبلی">';
    echo '</form>';
}
mysql_close($connection);
?>

```

به این شرط توجه کنید:

```

if($starti<$total_rowsi){
    echo '<form method="post">';
    //مقدار حاصل جمع را به بالای کدها ارسال میکنیم تا به متغیر استارت داده شود//
    echo '<input type="hidden" name="badi" value="'.$starti.'">';
    echo '<input type="submit" value="بعدی">';
    echo '</form>';
}

```

میگه اگر تعداد کل رکوردها از مقدار متغیر استارتی بیشتر باشد دکمه ی بعدی نمایش داده می شود. وقتی هم متغیر \$starti و هم متغیر \$total_rowsi مقدارشون 7 باشد این یعنی شرط برقرار نیست. و دکمه نمایش داده نمیشه.

ما با دستور زیر تعداد رکوردهای ثبت شده را بدست آوردیم:

```
$total_rows=mysql_num_rows(mysql_query ("SELECT * FROM `jadval`"));
```

و با دستور بالا بر اساس تعداد عمل میکنیم نه بر اساس شماره ی id. زیرا ممکن است مثلاً شماره ی آخرین id ما عدد 50 باشد، از شماره ی 1 تا شماره ی 50. و از این تعداد، سه شماره ی مثلاً 43، 23، 22 حذف شده باشند. پس ما نباید شماره ی 50 را با عنوان تعداد رکوردها در نظر بگیریم. باید تعداد رکوردهای ثبت شده یعنی عدد 47 را در نظر بگیریم.

حالا میخوام یک نمونه از این برنامه را با روش get بنویسم:

ما اگه بخوایم به صورت get مقادیر ارسال شود یک آدرس به این شکل خواهیم داشت:

<http://localhost/ravndi.php?page=2>

چون صفحات ما از صفر شروع میشه به بالا این خودش یک اشکال هست. و ما میخوایم صفحاتمون از یک شروع بشه به بالا. یعنی آدرس ما به این شکل نباشه:

<http://localhost/ravndi.php?page=0>

پس میایم از این فرمول استفاده می کنیم:

الان میخوایم مقداری را به متغیر \$start بدیم:

تعداد رکوردها در هر صفحه - (تعداد رکوردها در هر صفحه * مقدار دریافت شده)

برای مثال اگه عدد یک به فرمول بالا داده بشه به این شکل خواهد بود:

$$(1*5)-5=0$$

پس صفحه ی صفر یعنی صفحه ی اول نمایش داده میشه.

<?php

```
$connection=mysql_connect("localhost","root","");
```

```
$db=mysql_select_db("ravand",$connection);
```

//تعداد کل رکوردها را نمایش میدهد

```
$total_rows=mysql_num_rows(mysql_query("SELECT * FROM `jadval`"));
```

//مقدار این متغیر همیشه ثابت است چونکه میخوایم، 5، عدد رکورد در صفحه باشد.

```
//pachenar.ir
```

```
$perPage=5;
```

//اگر مقداری نیست

```
if(!isset($_GET['page'])){
```

```
    $page=1;
```

```
}else{
```

```
    $page=intval($_GET['page']);
```

```
}
```

```
$start = ($page * $perPage) - $perPage;
```

//مقدار متغیر استارت اولین فیلد هر صفحه است.

//مثلاً از 5 تا ده از ده تا 15

```
$sql='select *from `jadval` limit '.$start.','.$perPage;
```

```
mysql_query("SET CHARACTER SET utf8",$connection);
```

```
$result=mysql_query($sql,$connection);
```

```
while ($row=mysql_fetch_array($result)){
```

//نمایش مقادیر فیلدها

```
    echo $row['id'];
```

```
    echo $row['name'];
```

```

        echo "<br/>";
    }
    // برای دکمه ی قبلی
    $page2=$page-1;

    // برای دکمه ی بعدی
    $page=$page+1;

    $total_rowsi=intval($total_rows/$perPage);
    echo "کل صفحات: ".$total_rowsi."<br/>";
    $pagei=intval($start/$perPage);
    echo " صفحه ی ".$pagei."<br/>";
    if($pagei<$total_rowsi){
        echo "<a href='?page=$page'>بعدی</a> ";
    }
    if(!empty($pagei)){
        echo "<a href='?page=$page2'>قبلی</a> ";
    }
    mysql_close($connection);
?>

```

Intval() در برنامه ی بالا برای این است که برنامه عدد اعشاری را به عدد صحیح تبدیل کند.

برنامه ی بالا را برای روش درخواست post هم می توانید استفاده کنید.

تمرین: دستوری بنویسید که رکورد ها را بر اساس سه مقدار در فیلد چاپ کند:

```

$sql = "SELECT * FROM `book` WHERE `moallef` = 'ravandi' AND `amozesh` = 'php'
AND `pages` = '39'";

```

چاپ کردن رکورد های بین دو تاریخ:

```

$sql="SELECT * FROM `ravand` WHERE (timei BETWEEN '1391-10-27 11:38:13' AND
'1391-11-04 11:18:23')";

```

اسم فیلد تاریخ در دیتابیس ما timei است.

دستور بالا میگویند انتخاب کن رکورد های جدول ravand که در فیلد timei تاریخشون بین 27-10-1391 و 11:38:13 و 04-11-1391 باشد.

اختصاص نام کاربری به هر کاربر در سایت :

مثلاً کاربری با نام ravandi میخواد تمام رکورد های مختص به خودش را ببیند و کس دیگه ای قرار نیست مطالبی که این کاربر ثبت کرده را ببیند. برای اینکار باید وقتی کاربر ravandi لوگین کرد (وارد یوزرش شد) نام کاربریش توسط سشن به دستور زیر داده بشه:

```

select * from `jadval` order by `karbar`=ravandi

```

دستور بالا می‌گه انتخاب کن همه ی رکورد ها از جدول jadval را بر اساس نام کاربری ravandi (بر اساس فیلد karbar مساوی نام کاربری ravandi).
 شما باید قبل از این کار یک فیلد در جدول با عنوان karbar بسازید و در هنگام ثبت نام از کاربر نام کاربری فرد را در این فیلد ثبت کنید.
 مثال زیر:

id	onvan	matn	karbar
1	علاقه	من محمدرضا حسینیان
علاقه ی زیادی به برنامه نویسی دارم.	Ravandi
2	علاقه	من مهدی مشرقی علاقه
ی زیادی به الکترونیک دارم.	mashregghi

پس وقتی با استفاده از سشن نام کاربری ravandi به دستور بالا داده میشه رکورد مربوط به ravandi را چاپ میکند. ولی رکورد بعدی نمایش داده نمیشه. در مورد سشن در قسمت "SESSION(سشن)" توضیح دادم.

چاپ بالا ترین رکورد :

```
<?php
$connection=mysql_connect("localhost","root","");
$db=mysql_select_db("ravand",$connection);
$sql="SELECT * FROM `jadval` WHERE `id`=(SELECT MAX(id) FROM `jadval`)";
mysql_query("SET CHARACTER SET utf8",$connection);
$result=mysql_query($sql,$connection);
while ($row=mysql_fetch_array($result)){
    echo $row['id']."<br/>";
    echo $row['name'];
}
mysql_close($connection);
?>
```

بدست آوردن شماره ی آخرین رکورد درج شده بصورت AUTO_INCREMENT:

دیتابسی با نام ravand ایجاد کنید و کدهای زیر را در قسمت sql وارد کنید:

```
CREATE TABLE `ravand`.`ravandi` (
  `id` INT NOT NULL AUTO_INCREMENT ,
  `FirstName` VARCHAR( 20 ) CHARACTER SET utf8 COLLATE utf8_persian_ci NOT NULL ,
  `LastName` VARCHAR( 20 ) CHARACTER SET utf8 COLLATE utf8_persian_ci NOT NULL ,
  PRIMARY KEY ( `id` )
) ENGINE = INNODB CHARACTER SET utf8 COLLATE utf8_persian_ci
```

Send.php

```
<form action="test.php" method="post">
<input type="text" name="FirstName"> نام
<input type="text" name="LastName"> نام خانوادگی
<input type="submit" value="ارسال">
</form>
```

Test.php

```
<?php
$handle=mysql_connect('localhost','root','');
$db=mysql_select_db('ravand');
$FirstName=$_POST['FirstName'];
$LastName=$_POST['LastName'];
mysql_set_charset('utf8',$handle);
mysql_query("INSERT INTO `ravandi` (`FirstName`,`LastName`) VALUES
('$FirstName','$LastName')");
echo mysql_insert_id();
echo "<br/>";
$num=mysql_affected_rows($handle);
if($num==1){
    echo "ارسال شد.";
}
elseif($num == 0){
    echo "ارسال نشد.";
}
mysql_close($handle);
?>
```

هر مطلبی را که وارد دیتابیس بکنید mysql_insert_id() رکورد اون مطلب را چاپ میکند.

تعداد مقادیر یک فیلد:

```
$sql="SELECT COUNT(*) AS `tedad` FROM `link`";
```

دستور بالا می‌گه تعداد رکوردها را به عنوان فیلد tedad از جدول لینک را انتخاب کن.

نمایش تعداد کلیک روی لینک :

اول چهار تا فیلد بسازید به نام های id از نوع AUTO_INCREMENT, primary , int و onvan از نوع varchar و مقدار 20 .
url از نوع varchar و مقدار 20 .
tedad از نوع int مقدار مثلاً 5 و null یا صفر.

```
CREATE TABLE `ravandi`.`rozane` (
`id` INT NOT NULL AUTO_INCREMENT ,
```

```
`onvan` VARCHAR( 20 ) CHARACTER SET utf8 COLLATE utf8_persian_ci NOT NULL
,
`url` VARCHAR( 20 ) CHARACTER SET utf8 COLLATE utf8_persian_ci NOT NULL ,
`tedad` INT( 5 ) NOT NULL ,
PRIMARY KEY ( `id` )
) ENGINE = INNODB CHARACTER SET utf8 COLLATE utf8_persian_ci
```

قسمت نمایش لینک ها :

Show.php

```
<!DOCTYPE html>
<html dir="rtl">
<head>
<style type="text/css">
A{ text-decoration: none;}
</style>
</head>
<body>
<center>
<?php
$connection=mysql_connect("localhost","root","");
$db=mysql_select_db("ravandi",$connection);
$sql="SELECT * FROM `rozane`";
mysql_query("SET CHARACTER SET utf8",$connection);
$result=mysql_query($sql,$connection);
while ($row=mysql_fetch_array($result)){
$onvan=$row['onvan'];
$tedad=$row['tedad'];
// با کلیک روی لینک شماره ی رکورد به صفحه ی بعدی ارسال می شود
echo "<a href=test.php?id={$row['id']}>{$onvan}({$tedad})</a>";
echo "<br/>";
}
mysql_close($connection);
?>
</center>
</body>
</html>
```

Test.php

```
<?php
// شماره ی رکورد دریافت می شود
$id = $_GET['id'];
$connection=mysql_connect("localhost","root","");
$db=mysql_select_db("ravandi",$connection);
/*
انتخاب فیلد آدرس و تعداد از جدول روزانه که شماره ی رکورد آن چیزی باشد که داخل حافظه ی متغیر است
بر اساس این شماره مقادیر رکورد نمایش داده می شود
*/
$sql="SELECT url,tedad FROM `rozane` WHERE id='$id'";
```

```
mysql_query("SET CHARACTER SET utf8",$connection);
$result=mysql_query($sql,$connection);
while ($row=mysql_fetch_array($result)){
    $url=$row['url'];
    $tedad=$row['tedad'];
    //تعداد کلیک ها با یک جمع می شود
    //و به همین شکل با هر بار کلیک اضافه میشود
    $tedad_click=$tedad+1;
}
//تعداد کلیک هایی که مختص هر رکورد هست در همان فیلد تعداد ثبت می شود
if(mysql_query("UPDATE `rozane` SET tedad='$tedad_click' WHERE id='".$id.'"")){
    سپس آدرس سایتی که در همان رکورد ثبت شده باز می شود
    header("Location: ".$url);
}
mysql_close($connection);
?>
```

چاپ آخرین رکوردها: مثلاً شما در قسمت پیوندهای سایتان در قالب می خواهید لیست 5 تا از آخرین لینک های ثبت شده را برای کاربر نمایش دهید از روش زیر استفاده میکنید:

```
SELECT * FROM rozane ORDER BY id DESC LIMIT 5
```

دستور بالا میگوید انتخاب کن همه ی رکوردها را از جدول بر اساس 5 رکورد آخر.

DESC به معنای نزولی است.

یک روش دیگر:

```
SELECT * FROM `jadval` ORDER BY id DESC LIMIT 0,10
```

روش بالا باعث میشه ده تا رکورد آخر (رکورد جدید) از بالا به پایین صفحه چاپ بشه. یعنی رکورد آخر ییاد بالای صفحه و دهمین رکورد ییاد پایین صفحه.

Define: به معنای تعریف کردن. مشخص کردن. که در بخش ثابت ها توضیح دادیم که برای تعریف کردن ثابت به کار میرود و مقدارش در طول برنامه برعکس متغیر که تغییر میکند، ثابت، مقدارش تغییر نمی کند.

```
<?php
define("MATN","راوندی");
echo MATN; // out راوندی
echo matn; // out میدهد
?>
```

در خط برنامه MATN را با عنوان راوندی تعریف کردیم. برای همین وقتی echo می کنیم خروجی راوندی را چاپ میکند.

```
<?php
define("MATN",'راوندی');
if(defined('MATN')) {
    echo MATN;
}
?>
```

اگر MATN تعریف شده است مقدار MATN را چاپ کن.

ساخت خوراک خوان (Rss Feeds):

کار خوراک خوان چیست؟ ممکن است شما مثلاً هر روز به 20 سایت خبری یا وبلاگ آموزشی یا ... سر بزنید تا از به روز شدن سایت ها مطلع بشید ولی این خوراک خوان به شما کمک میکند تا بدون بازدید از همه ی اون سایت ها به راحتی از به روز شدن آن ها مطلع بشید. این آدرس یک نمونه از rss feeds :

<http://pachenar.ir/rss.php>

باید برای باز کردنش از مرورگرهایی مثل اکسپلورر، فایرفاکس، اپرا ، سفری استفاده کنید. در واقع مرورگر هایی که از rss feeds پشتیبانی میکنند.

کدهای زیر را با نام ravandi.xml در پوشه ی www ذخیره کنید:

```
<?xml version="1.0" encoding="Utf-8"?>
<rss version="2.0">
  <channel>
    <title>عنوان سایت</title>
    <link>http://www.site.ir/</link>
    <description>توضیحات سایت</description>
    <language>fa</language>
    <copyright>Copyright (C) 2013 site.ir</copyright>
    <item>
      <title>عنوان مطلب اول</title>
      <description>متن توضیحات مطلب اول</description>
      <link>http://www.site.ir/matlab1.htm</link>
      <pubDate>2013-02-07 05:53:07</pubDate>
    </item>
    <item>
      <title>عنوان مطلب دوم</title>
      <description>متن توضیحات مطلب دوم</description>
      <link>http://www.site.ir/matlab2.htm</link>
      <pubDate>2013-02-08 09:59:58</pubDate>
    </item>
    <item>
      <title>عنوان مطلب سوم</title>
      <description>متن توضیحات مطلب سوم</description>
      <link>http://www.site.ir/matlab3.htm</link>
      <pubDate>2013-01-07 07:36:58</pubDate>
    </item>
  </channel>
</rss>
```

حالا به آدرس زیر بروید:

<http://localhost/ravandi.xml>

<http://pachenar.ir>

الان مدیر سایت هر روز مجبوره برای اینکه به کاربر اعلام کنه سایتش به روز شده هر بار این فایل را ویرایش کنه ولی ما با کمک php کاری میکنیم که این فایل هم خودش ایجاد بشه و هم با ارسال مطلب جدید روی سایت به روز بشه.

<?php

```
header('Content-Type: text/xml; charset=utf-8');
DEFINE ('DB_USER', 'root');
DEFINE ('DB_PASSWORD', '');
DEFINE ('DB_HOST', 'localhost');
DEFINE ('DB_NAME', 'ravandi');
$rssfeed = '<?xml version="1.0" encoding="utf-8"?>';
$rssfeed .= '<rss version="2.0">';
$rssfeed .= '<channel>';
$rssfeed .= '<title>تگ قالب</title>';
$rssfeed .= '<link>http://localhost/site/index.php</link>';
$rssfeed .= '<description>یک مثال برای ایجاد خوراک خوان</description>';
$rssfeed .= '<language>fa</language>';
$rssfeed .= '<copyright>Copyright (C) 2009 site.com</copyright>';
$connection = mysql_connect(DB_HOST, DB_USER, DB_PASSWORD);
mysql_select_db(DB_NAME);
mysql_query('SET NAMES \'utf8\');
$ip=$_SERVER['REMOTE_ADDR']; // گرفتن آمار
$time=time();
if(isset($_SERVER['HTTP_REFERER'])){
    $last=$_SERVER['HTTP_REFERER'];
}else{
    $last="مستقیم";
}
$query="INSERT INTO `tbl_ip`(`ip`,`time`,`last`) VALUES('$ip','$time','$last')";
mysql_query($query);
// تعداد رکورد ها برای نمایش باید محدود باشد
// وگرنه در مرورگری مثل اکسپلورر مشکل ایجاد می شود
$query = "SELECT * FROM `feeds` limit 10";
$result = mysql_query($query);
while($row = mysql_fetch_array($result)) {
    $id=$row['id'];
    extract($row);
    $rssfeed .= '<item>';
    $rssfeed .= '<title>' . $title . '</title>';
    $rssfeed .= '<description>' . $description . '</description>';
    $rssfeed .= '<link>' . "http://localhost/site/id.php?id=$id" . '</link>';
    $rssfeed .= '<pubDate>' . $date . '</pubDate>';
    $rssfeed .= '</item>';
}
$rssfeed .= '</channel>';
$rssfeed .= '</rss>';
echo $rssfeed;
?>
```

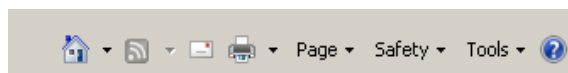
توضیحات: با خط اول آمدیم نوع فایل را که xml هست را فراخوانی کردیم.
 با DEFINE آمدیم نام کاربری و پسورد و هاست محلی و دیتابیس را مشخص کردیم.
 بعد آمدیم با تگ های مخصوص آدرس و توضیحات و عنوان سایت را مشخص کردیم.
 خط های بعدی قسمتی را برای آمارگیر ساختم.
 بعد آمدیم رکورد ها را تا ده خط انتخاب کردیم برای نمایش .
 بعد از آن در حلقه ی while با استفاده از فیلد های id ، عنوان و توضیحات و تاریخ ، رکوردها را پشت سر قرار دادیم.
 و در آخر با echo همه را نمایش دادیم.
 نکته در قسمت تگ <language> اگر ما به جای fa از en-us استفاده کنیم کل مطالب به سمت چپ میره.
 اگر دیده باشید در سایت هایی که خوراک خوان دارند. وقتی با مرورگر مثلاً اکسپلورر 8 به صفحه ی اول سایت می روید . مثلاً وبلاگ من به آدرس زیر:

<http://barnamenevisi.blogsky.com/>

بالای مرورگر تصویر نارنجی رنگ rss feeds را می بینید:

ولی برخی از سایت ها به این شکل است:

برای اینکه آیکن شما نارنجی رنگ باشد و بازدید کننده با کلیک روی آن به آدرس خوراک شما منتقل شود در بین تگ های <head></head> سایتان از کد زیر استفاده کنید:

`<link rel="alternate" type="application/rss+xml" title="عنوان سایت" href="rss.php" />`

فایل rss.php آدرس خوراک خوان سایت شماست.

به این خطوط توجه کنید:

```
$rssfeed .= '<description>' . $description . '</description>';
```

```
$rssfeed .= '<pubDate>' . $date . '</pubDate>';
```

فیلد های شما در جدول شامل: description و date می باشد. اگر مثلاً یک فیلد در جدول دارید به نام url که آدرس سایت داخل آن است و میخواهید آن را به صورت پیوند نمایش دهید. به این شکل عمل کنید:

```
$url=$row['url'];
```

```
$rssfeed .= '<link>' . $url . '</link>';
```

ممکنه بعد از مدتی با ارسال مطلب برنامه اخطار بده این به خاطر وجود برخی کاراکترهاست . از کد زیر استفاده کنید:

```
$url=$row['url'];
```

```
$payam=urldecode($url);
```

```
$urli=htmlentities($payam, ENT_QUOTES, "UTF-8");
```

اگر مشکلی در rss feeds پیش بیاد از مرورگر Opera 12.10 برای فهمیدن مشکل آدرس rss feeds می توانید استفاده کنید. میتوانید از مرورگر کروم هم استفاده کنید. اگر متن داخل دیتابیس شما کد مثلاً html داشته باشد از همین تابع htmlentities() استفاده کنید. تا برنامه اخطار ندهد.

توی خوراگ خوان وبلاگ و وبسایتم عضو بشید تا از انتشار کتاب هایم و مطالب جدیدی که منتشر خواهم کرد مطلع بشید:

<http://pachenar.ir/rss.php>

<http://pachenar.ir/rss-learn.php>

<http://www.barnamenevisi.blogsky.com/rss>

کاربرد دو دکمه کنار هم برای یک فرم:

یک دکمه برای تایید نظر و یک دکمه برای حذف نظر . هر دو در یک فرم هستند.

```
<form action="ravandi.php" method="get" name="inbox">
<input type="checkbox" value="1" name="id"/>
<input type="image" src="ok.gif" value="نظر تایید" name="submitted">
<input type="image" src="Delete.gif" value="نظر حذف" name="deletetted">
</form>
```

```
if(isset($_GET['submitted'])) {
    کدهای مورد نظر مثلاً تایید
}
```

```
if(isset($_GET['deletetted'])) {
    کدهای مورد نظر مثلاً حذف
}
```

ساخت قسمت نظر دهید برای سایت:

قبل از اینکه بخوام برنامه نویسی را شروع کنم یک سری توضیحات در موردش میدم. در قسمت **ایجاد صفحه به صورت پویا برای سایت** ، ما ایجاد صفحه برای هر مطلب را آموزش دادیم حالا نیاز داریم برای اون صفحه یک فرم نظر دهید بسازیم. اول یک جدول برای نظر دهید بسازید . که به غیر از نام و ایمیل و متن ارسالی توسط کاربر شماره ی صفحه ای که کاربر داخلش نظر داده هم داخلش ثبت بشه. مثلاً نام فیلدش رو میذاریم idnazar . بعد یک فیلدی میخوایم که وقتی نظر داخل جدول ثبت شد. مدیر مقدار عددی یک را داخل اون فیلد ثبت کنه تا نظر تایید بشه و روی سایت نمایش داده بشه. مقدار این فیلد به صورت پیشفرض null یعنی خالی باشد. به دستور زیر دقت کنید:

```
$sql="SELECT * FROM nazar WHERE idnazar='$valuei' && shownazar='1'";
```

دستور بالا میگه انتخاب کن همه ی رکوردها از جدول نظر که فیلد idnazar مساوی شماره ی صفحه و فیلد shownazar مساوی یک باشد. وقتی مساوی یک باشه و شماره ی صفحه 22 باشد یعنی مدیر نظر را تایید کرده و نظر روی صفحه ی 22 نمایش داده می شود. می توانید حتی پاسخ به نظر هم بسازید به طوری که مدیر به نظر پاسخ بده برای اینکه باید یه فیلد اضافی برای جدول بسازید. وقتی مدیر متن جواب را نوشت با زدن دکمه در فرم قسمت مدیریت سایت، مقدار نوشته شده update بشه. و به این شکل وارد جدول بشه.

پایین صفحه ی id.php میایم اول فرم نظر دهید را که شامل تکست نام و ایمیل و متن هست میسازیم. بعد یک input با نوع hidden قرار میدیم که وقتی کاربر روی دکمه ی ارسال کلیک کرد شماره ی صفحه یعنی شماره ای که در صفحه ی id.php به صورت زیر گرفته میشه را به جدول nazar ارسال کنه.

```
$valuei=$_GET['id'];
```

: mysql

```
-- Database: `ravandi`
```

```
CREATE TABLE `nazar` (
  `id` int(11) NOT NULL auto_increment,
  `name` varchar(20) collate utf8_persian_ci NOT NULL,
  `email` varchar(20) collate utf8_persian_ci NOT NULL,
  `matn` text collate utf8_persian_ci NOT NULL,
  `idnazar` int(10) NOT NULL,
  `shownazar` int(1) default NULL,
  `pasokh` text collate utf8_persian_ci,
  PRIMARY KEY (`id`)
) ENGINE=InnoDB DEFAULT CHARSET=utf8 COLLATE=utf8_persian_ci
AUTO_INCREMENT=2 ;
```

حالا میریم سراغ کدها. در قسمت ایجاد صفحه به صورت پویا برای سایت یک فایل داشتیم به صورت زیر برای نمایش لینک های هر صفحه:

Index.php

```
<center>
<?php
$connection=mysql_connect("localhost","root","");
$db=mysql_select_db("ravandi",$connection);
$sql="SELECT * FROM `jadval`";
mysql_query("SET CHARACTER SET utf8",$connection);
$result=mysql_query($sql,$connection);
while ($row=mysql_fetch_array($result)){
    $title=$row['title'];
    echo "<a href=id.php?id={$row['id']}>{$title}</a>";
    echo "<br/>";
}
mysql_close($connection);
?>
</center>
```

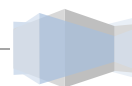
صفحه ی id.php به این شکل در میاد:

```
<div align="right">
<?php
$valuei=$_GET['id'];
$connection=mysql_connect("localhost","root","");
$db=mysql_select_db("ravandi",$connection);
$sql="SELECT * FROM `jadval` WHERE id='$valuei'";
mysql_query("SET CHARACTER SET utf8",$connection);
//pachenar.ir
$result=mysql_query($sql,$connection);
while ($row=mysql_fetch_array($result)){
```

```

        echo $row['title'];
        echo "<br/>";
        echo $row['msg'];
    }
?>
</div>
<div align="center">
<div style="width:250px; direction:rtl;">
<?php
$sql="SELECT * FROM `nazar` WHERE `idnazar`='$valuei' && `shownazar`='1'";
mysql_query("SET CHARACTER SET utf8",$connection);
$result=mysql_query($sql,$connection);
while ($row=mysql_fetch_array($result)){
    echo "نام: ".$row['name'];
    echo "<br/>";
    echo "ایمیل: ".$row['email'];
    echo "<br/>";
    echo "متن: ".$row['matn'];
    echo "<br/>";
    echo "مدیر: ".$row['pasokh'];
    echo "<br/><br/>";
}
?>
<div style="width:40px;height:180px;line-height:1.5em;direction:rtl; float:right;">
نام:<br/>
ایمیل:<br/>
متن:<br/>
</div>
<div style="width:200px;direction:rtl;float:left;">
<form align="right" method="post">
<input type="text" name="name"><br/>
<input type="text" dir="ltr" name="email"><br/>
<textarea rows="5" cols="17" name="matn"> </textarea><br/>
<input type="hidden" value="<?php echo $valuei; ?>" name="idnazar"><br/>
<input type="submit" value="ارسال" name="submitted">
</form>
</div>
<div style="clear: both;font-size: 2pt"> </div>
</div>
</div>
<center>
<?php
if(isset($_POST['submitted'])){
    $name=$_POST['name'];
    $email=$_POST['email'];
    $matn=$_POST['matn'];
    $idnazar=$_POST['idnazar'];

```


// مقدار صفر وارد جدول می شود.

// بعد مدیر مقدار را آپدیت میکند به جدول و در صفحه نمایش داده می شود.

```
$shownazar="0";
mysql_set_charset('utf8',$connection);
mysql_query("INSERT INTO `nazar`(`name`,`email`,`matn`,`idnazar`,`shownazar`)
VALUES('$name','$email','$matn','$idnazar','$shownazar')");
$num=mysql_affected_rows($connection);
if($num==1){
    echo "ارسال شد.";
}
if($num == 0){
    echo "ارسال نشد.";
}
mysql_close($connection);
}
?>
</center>
```

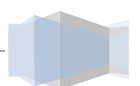
حالا برای اینکه مدیر سایت نظر را فقط بخونه به این شکل عمل میکنیم:

```
$sql="SELECT * FROM `nazar` WHERE `shownazar`='0'";
```

کل قسمت مدیریت نظر:

admin-nazar.php

```
<center>
<div style="direction:rtl;">
<?php
$connection=mysql_connect("localhost","root","");
$db=mysql_select_db("ravandi",$connection);
//pachenar.ir
//انتخاب کن همه ی رکوردها از جدول که فیلد شو نظر مساوی با صفر باشد
$sql="SELECT * FROM `nazar` WHERE shownazar='0'";
mysql_query("SET CHARACTER SET utf8",$connection);
$result=mysql_query($sql,$connection);
echo "<form method='post'>";
while ($row=mysql_fetch_array($result)){
$idonazar=$row['idnazar'];
/*
شماره ی صفحه که به فیلد آی دی نظر در جدول نظر
داده شده را به صورت آرایه برای آپدیت شدن ارسال میکند
*/
echo '<input type="checkbox" value="'.$row['id'].'" name="id[]"/>';
echo "<br/>";
echo "نام: ".$row['name'];
echo "<br/>";
echo "ایمیل: ".$row['email'];
echo "<br/>";
echo "متن: ".$row['matn'];
```



```

echo "<br/>";
/*
متنی که به صورت پاسخ توسط مدیر باید ارسال شود
به صورت آرایه در میاد چون ممکنه نظری باشه که مدیر باید پاسخ بده
*/
echo '<textarea name="pasokh[]" dir="rtl" rows="5" cols="17"></textarea>';
echo "<br/>";
}
echo "<br/>";
echo "<input type='submit' value='تایید' name='submitted'>";
echo "<form>";
echo "<br/>";
if(isset($_POST['submitted'])){
    $pasokh=$_POST['pasokh'];
    $id=$_POST['id'];
    // این دستور حتما باید باشد و وجود آرایه را بررسی میکند
    if(is_array($pasokh)){
        // برای خواندن مقادیر به صورت پشت سر هم نیاز به حلقه فور است
        foreach($pasokh as $key=> $pasokhi){
            if(is_array($id)){
                foreach($id as $key=> $idi){
                    mysql_query("SET CHARACTER SET utf8",$connection)or die(mysql_error());
                }
            }
            /*
            به روز کن جدول را با انتخاب مقدار یک برای فیلد شو نظر و انتخاب مقداری که داخل متغیر پاسخی است ،
            برای فیلد پاسخ که فیلد آی دی آن مقداری داشته باشد که به متغیر آی دی داده می شود.
            */
            $queryu = "update `nazar` SET shownazar='1',pasokh='$pasokhi' WHERE id='$idi'";
            // یک پیام برای دیتابیس برای بررسی کارهای انجام شده ارسال میکند.
            $resultu=mysql_query($queryu,$connection)or die(mysql_error());
        }
    }
    // و اگر اشکالی پیش آمد اخطار میدهد.
    if($resultu==false){
        die("error with query\r\n");
    }
}
mysql_close($connection);
?>
</div>
</center>

```

id[] مقادیر را به صورت آرایه در میاورد.

نمایش مطالب در قالب سایت:

بحث دیگه ای که هست اینه که ما چطوری پیوندها ، عنوان یادداشت ها، پیوندهای روزانه و ... را در قالب فراخوانی کنیم؟ اینکه بیایم برای هر چیزی کلی کد توی یک صفحه بنویسیم اینطوری صفحه سنگین میشه و سرعتش هم میاد پایین. پس ما میایم برای مثلاً قسمت عناوین مطالب سایت یک فایل اینطوری می نویسیم:

Onvan-matlab.php

```

<?php
$connection=mysql_connect("localhost","root","");
$db=mysql_select_db("ravandi",$connection);
$sql="SELECT * FROM `jadval`";
mysql_query("SET CHARACTER SET utf8",$connection);
$result=mysql_query($sql,$connection);
while ($row=mysql_fetch_array($result)){
    $title=$row['title'];
    echo "<a href=id.php?id={$row['id']}>$title</a>";
    echo "<br/>";
}
mysql_close($connection);
?>

```

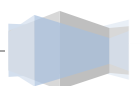
بعد توی صفحه ی قالب سایت در قالبی که با html و css نوشتیم دستور زیر را سر جای خودش قرار میدیم:

```
Include("Onvan-matlab.php");
```

تا جایی که لازم باشه از همین روش در قالب سایت استفاده میکنیم. دیگه نمیخواستم طریقه ی ساخت قالب را بگم چون برای بحث html و css هست. انشالله اگه عمری باقی بود یک کتابم در مورد ساخت قالب می نویسم. حالا اگر قسمت عناوین مطلب مثل تصویر زیر این مشکل براش پیش امد.

و یک فاصله در بالای عناوین مطالب ایجاد شد. برای حل این مشکل باید در فایل onvan-matlab.php را که اینکلود کردید به این شکل عمل کنید: در برنامه ی ++notepad به منوی Encoding رفته و گزینه ی Encode in UTF-8 without BOM را انتخاب کنید. اگر مشکل حل نشد از دستورات ob_start(); و ob_flush(); اول و آخر برنامه ی فایل onvan-matlab.php استفاده کنید. البته می توانید تو خط اول، برنامه ی بالا را در یک فایل قرار دهید و به فایل های خود اینکلود کنید. تا اگر یکبار مقادیرش را تغییر دادید در بقیه ی فایل ها هم تغییر کنه. نکته: از روش موتور قالب که در بخش های قبلی گفتیم هم میتوانید برای نمایش مطلب در قالب سایت استفاده کنید.

برنامه ای برای آپلود عکس به همراه ارسال متن به دیتابیس :

آپلود عکس در دیتابیس کار درستی نیست سرعت را کم میکند و حجم دیتابیس را میره بالا ، برای همین ما امدیم یک برنامه نوشتیم که عکس را در پوشه آپلود میکند و آدرس عکس را به دیتابیس وارد میکند.

```
CREATE TABLE `ravandi`.`tasvir` (
  `id` INT NOT NULL AUTO_INCREMENT ,
  `matn` VARCHAR( 50 ) CHARACTER SET utf8 COLLATE utf8_persian_ci NOT NULL ,
  `aks` VARCHAR( 50 ) CHARACTER SET utf8 COLLATE utf8_persian_ci NOT NULL ,
  PRIMARY KEY ( `id` )
) ENGINE = INNODB CHARACTER SET utf8 COLLATE utf8_persian_ci
```

```
<form enctype="multipart/form-data" target="myFrame" method="post" dir="rtl">
<input type="text" name="matn" size="25"><br>
<input type="file" name="aks"/><br>
<input type="submit" value="ارسال" name="submitted">
<!-- با این روش کاری کردم که فرم به صفحه ی بعد نرود --!>
<iframe name="myFrame" style="display: none;"></iframe>
<?php
$link = mysql_connect('localhost', 'root', '');
$db_selected = mysql_select_db('ravandi');
//pachenar.ir
if(isset($_POST['submitted'])) {
$matn = $_POST['matn'];
// بررسی حجم فایل
if($_FILES["aks"]["size"] > 200000)
{
echo '<script type=text/javascript>alert("حجم عکس بیش از 200 کیلوبایت است.")</script>';
exit;
}
// نوع فایل که باید وارد شود
$formats=array('image/gif','image/png');
// اگر نوع فایل انتخابی توسط کاربر در آرایه وجود نداشته باشد
if(!in_array($_FILES['aks']['type'],$formats))
{
echo '<script type=text/javascript>alert("فرمت عکس باید از نوع png یا jpg باشد")</script>';
}else{
// بررسی میکنیم که نوع فایل چی هست تا به عنوان پسوند به فایل بدیم
$mime=$_FILES['aks']['type'];
if($mime=="image/gif"){
$mimetype="gif";
}else{
$mimetype="png";
}
$sql="SELECT * FROM `tasvir` ORDER BY ID DESC LIMIT 1";
mysql_query("SET CHARACTER SET utf8",$link);
```

```

$result=mysql_query($sql,$link);
$row=mysql_fetch_array($result);
// شماره ی رکورد را از جدول میگیریم و به عنوان نام فایل انتخاب میکنیم
$id=$row['id'];
// اگر شماره ای در فیلد آی دی نباشد عدد یک را به عنوان نام برای فایل انتخاب میکنیم
if(!isset($ido)){
    $nam=1;
}else{
    // وگرنه خود شماره ی رکورد داخل فیلد آی دی را به عنوان نام به عکس می دهیم.
    $nam=$ido+1;
}
// متغیر نام و پسوند فایل در کنار هم قرار میگیرند
$name=$nam.'.'.$mimetype;
move_uploaded_file($_FILES['aks']['tmp_name'],'aks/'.$name);
// نام عکس و پوشه ای که عکس داخل آن قرار میگیرد به عنوان آدرس عکس به متغیر داده می شود
$saksi='aks/'.$name;
mysql_set_charset('utf8',$link);
// متن نوشته شده داخل تکست و آدرس عکس وارد فیلد های خود در جدول می شوند
mysql_query("insert INTO `tasvir` (`matn`,`aks`) VALUES ('$matn','$saksi')");
$num=mysql_affected_rows($link);
if($num==true){
    echo '<script type=text/javascript>alert("با موفقیت ارسال شد.")</script>';
}else{
    echo "ارسال نشد.";
}
}
mysql_close($link);
?>

```

باید برای برنامه ی بالا یک پوشه با نام aks بسازید. برای آپلود عکس با کمک ایجکس در jquery به کتاب آموزش سریع و آسان jquery که خودم نوشتم مراجعه کنید.

http://pachenar.ir/link/1000/آسان_کتاب_آموزش_سریع_و_آسان

امنیت فرم آپلود عکس :

امنیت فرم آپلود فایل خیلی بحث مهمی هست اگر هکر بیاد و به جای یک فایل عکس یک فایل با نوع php آپلود بکنه به راحتی میتونه تمام اطلاعات سایت شما را پاک بکنه. فکر نکنید با بررسی نوع فایل توسط دستور زیر میشه جلوی کار هکر را گرفت:

```
$_FILES['aks']['type']
```

نه این راه مطمئنی نیست . چون هکر میتونه فایلی با پسوند عکس بسازه که برنامه به جای عکس اشتباه بگیره. برای مثال برنامه ی notepad را باز کنید و چند نمونه کد php داخلش بریزید و سپس با نام test.php.png ذخیره کنید.

وقتی وارد آنجایی که فایل را ذخیره کردید بشید می بینید که یک فایل عکس با فرمت png ایجاد شده وقتی توی برنامه ی بالا آپلود میکنید به راحتی آپلود میشه. هکر با این روش و با استفاده از یک برنامه میتونه یک فایل

php را در هاست سایت قرار بده. و به راحتی به اطلاعات سایت شما دسترسی پیدا کنه. مثلاً فایل یا مطالب دیتابیس شما را حذف بکنه.

راههای جلوگیری:

- (1) نگذارید فرد در نام فایل خود از نقطه استفاده کند.
- (2) نام و پسوند فایل را قبل از آپلود شدن با استفاده از تابع rename() تغییر بدهید. و به شکل زیر به یک متغیر بدهید.

```
$file=$fileName." ".$pasvand;
```

- (3) استفاده از کتابخانه ی GD .

به دستور زیر دقت کنید:

```
<?php
$img=imagecreatefromjpeg('file.jpg');
imagejpeg($img, 'ravandi.jpg');
?>
```

الان فایل file.jpg را وقتی میدیم به برنامه در خروجی یک فایل با نام ravandi.jpg به ما می دهد. اگر به جای فایل jpg یک فایل php یا نوع دیگری را بدهیم برنامه اخطار می دهد. مثلاً فایلی با notepad بساز و با فرمت jpg ذخیره اش کن و بده به برنامه . مطمئناً برات اخطار میده. یک مثال دیگر:

```
<?php
ini_set('display_errors', 0);
error_reporting(0);
$src = ImageCreateFromJPEG("test.jpg");
echo $src;
if($src==true){
    echo "صحیح";
}else{
    echo "اشتباه است.";
}
?>
```

می توانید از توابع دیگری هم استفاده کنید:

```
ImageCreateFromPNG()
ImageCreateFromGIF()
ImageCreateFromWBMP()
```

- (4) امکان Execute (اجرا کردن) را از پوشه ی حاوی فایل های روی هاستان بگیرید.
- (5) با استفاده از فایل htaccess جلوی اجرا شدن برخی فایل ها را در پوشه بگیرید:

```
php_flag engine 0
RemoveHandler .phtml .php .php3 .php4 .php5 .php6 .phps .cgi .exe .pl .asp .aspx .shtml
.shtm .fcgi .fpl .jsp .htm .html .wml
AddType application/x-httpd-php-source .phtml .php .php3 .php4 .php5 .php6 .phps .cgi
.exe .pl .asp .aspx .shtml .shtm .fcgi .fpl .jsp .htm .html .wml
```

برای اینکه اگر فایلی هم آپلود شد امکان اجرا شدن را نداشته باشد.

یک روش کاملتر که استاد گرامی آقای شهرکی بهم معرفی کردن :

```
<form enctype="multipart/form-data" method="post">
<input type="file" name="photo"/>
<input type="submit" value="ارسال"/>
</form><br/>
<?php
if(isset($_FILES['photo']['name']) && $_FILES['photo']['error'] == 0) {
    $photo = &$_FILES['photo'];
    switch(strtolower($photo['type'])) {
        case 'image/gif':
            $src = ImageCreateFromGIF($photo['tmp_name']);
            break;
        case 'image/jpeg':
            $src = ImageCreateFromJPEG($photo['tmp_name']);
            break;
        case 'image/png':
            $src = ImageCreateFromPNG($photo['tmp_name']);
            ImageAlphaBlending($src, false);
            ImageSaveAlpha($src, true);
            break;
        case 'image/bmp':
            $src = ImageCreateFromWBMP($photo['tmp_name']);
            break;
        default:
            exit();
            break;
    }
    $dst = ImageCreateTrueColor(ImageSX($src), ImageSY($src));
    $white = ImageColorAllocate($dst, 255, 255, 255);
    ImageFilledRectangle($dst, 0, 0, ImageSX($src), ImageSY($src), $white);
    ImageCopyResampled($dst, $src, 0, 0, 0, 0, ImageSX($src), ImageSY($src), ImageSX($src), ImageSY($src));
    ImageJPEG($dst, 'upload/' . substr($photo['name'], 0, strrpos($photo['name'], '.')) . '.jpg', 100);
    ImageDestroy($dst);
    ImageDestroy($src);
}
?>
```

برای دیدن بقیه ی دستورات sql به این آدرس بروید:

<http://www.w3schools.com/sql/>

SESSION (سشن): در مورد سشن در کتاب آموزش PHP به زبان ساده توضیح دادم. با این حال برخی افراد در ایجاد سشن مشکل دارند. ایجاد یک سشن کار سختی نیست. یک مثال ساده:

```
<?php
session_start();
$_SESSION['ravandi']="راوندی";
echo $_SESSION['ravandi'];
?>
```

در خط اول استارت سشن را زدیم تا بشه از سشن استفاده کرد. در خط بعدی ما به سشن یک رشته با نام راوندی دادیم و در خط بعدی هم اون رشته را چاپ کردیم. این رشته را در صفحات دیگه هم میتوانیم چاپ کنیم. برنامه ی بالا را با نام test.php ذخیره کنید. سپس برنامه ی زیر را هم با نام ravandi.php ذخیره کنید:

```
<?php
session_start();
echo $_SESSION['ravandi'];
?>
```

حالا به آدرس زیر بروید:

<http://localhost/test.php>

می بینید که رشته ی راوندی چاپ شده بعد به آدرس زیر بروید :

<http://localhost/ravandi.php>

دوباره می بینید که همان رشته براتون چاپ شد. چون رشته ی راوندی در سشن ذخیره شده است. حالا کلاً مرورگر تان را ببندید. و سپس دوباره به آدرس ravandi.php بروید . می بینید که برنامه اخطار میدهد چونکه شما با بستن مرورگر سشن را از بین بردید. و سشن محتوایی دیگه نداره که بخواد چاپ بشه. روش دیگه برای حذف یک سشن خاص : یک فایل بسازید با نام hazf.php و کدهای زیر داخل آن قرار دهید:

```
<?php
session_start();
unset($_SESSION['ravandi']);
?>
```

سشن ravandi حذف می شود برای اطمینان از این موضوع به آدرس زیر بروید می بینید متن راوند چاپ نمی شود:

<http://localhost/ravandi.php>

و برای حذف کل سشن ها از دستور زیر استفاده میکنیم:

```
<?php
session_start();
session_destroy();
?>
```

ساخت سبد خرید:

برای اینکه یک سبد خرید بسازید که مشتری راحت محصولش را انتخاب بکند میایم از سشن کمک میگیریم نیازی نیست نام محصول در سشن ذخیره بشه ما میایم به جای این کار شماره ی هر رکورد را با انتخاب کاربر در سشن ذخیره میکنیم. اینطوری کارمون راحت تر میشه. راحتی ، چون با داشتن شماره ی یک رکورد راحت میشه تمام مقادیر اون رکورد را نمایش داد. حالا می مونه تعداد محصول. یک روش خوب برای انتخاب محصول داریم که اونم توی سشن به همراه شماره ی رکورد ذخیره بشه و هر وقت مشتری خواست ، تعدادش را بیشتر کنه. اینکه ما از کوکی استفاده نکردیم و از سشن استفاده کردیم برای اینکه سشن امنیتش از کوکی بیشتر هست.

به روش زیر دقت کنید:

Send.php

```
<form action="get.php" method="get">
tedad:<input type="text" name="tedad">
id:<input type="text" name="id">
<input type="submit" value="send">
</form>
```

Get.php

```
<?php
session_start();
$id=$_GET['id'];
$tedad=$_GET['tedad'];
//pachenar.ir
//بررسی وجود سشن
if (isset($_SESSION['mahsol'][$id])) {
    //هر بار تعداد سشن ارسال میشه اینجا جمع میشه
    $_SESSION['mahsol'][$id]+=$tedad;
    echo $_SESSION['mahsol'][$id];
}else{
    //برای بار اولی که تعداد و مقدار سشن ارسال میشه توسط این دستور دریافت میشه
    $_SESSION['mahsol'][$id] = $tedad;
    echo $_SESSION['mahsol'][$id];
}
?>
```

نکته: شرطی که در برنامه ی بالا گذاشته شد برای جلوگیری از اختار بود. اگر شرط نباشه در ورژن 2.4 wamp برای اولین بار که مقدار ارسال میکنید برنامه اختار می دهد. شما میری به آدرس زیر:

<http://localhost/send.php>

تعداد را ، 2 و id را 66 وارد میکنی بعد روی دکمه میزنی خروجی بهت 2 میده بعد دوباره این کار را تکرار میکنی خروجی میشه 4 ، همینطوری این مقدار زیاد میشه.

بعد میای id را عوض میکنی میزاری 77 بعد تعداد را هم میزاری 2.
 بعد میای آی دی 66 را میزنی و تعداد را هم میزاری 2 وقتی دکمه را میزنی می بینی نوشته 6. یعنی قبلش 4 بود الان هم دو تا بهش اضافه کردیم.
 الان مقدار آی دی با تعداد خودش در ارتباطه هر آی دی تعداد خودش را داره.
 حالا برای اینکه مقادیر سشن و تعدادشون را ببینیم از روش زیر استفاده می کنیم:
 چون مقادیر به صورت آرایه است برای چاپ از print_r() استفاده می کنیم.

```
print_r($_SESSION['mahsol']);
out: Array ( [88] => 12 )
```

یعنی کدهای ما به این شکل میشه:

```
<?php
session_start();
$id=$_GET['id'];
$tedad=$_GET['tedad'];
if (isset($_SESSION['mahsol'][$id])) {
    $_SESSION['mahsol'][$id]+=$tedad;
    print_r($_SESSION['mahsol']);
}else{
    $_SESSION['mahsol'][$id] = $tedad;
    print_r($_SESSION['mahsol']);
}
?>
```

هر بار یک مقدار و تعداد بهش بدید ببینید چه خروجی بهتون میده؟
 برای دریافت مقادیر تعداد و آی دی از foreach استفاده کنید . چون می خواهیم استفاده کنیم.

get.php

```
<?php
session_start();
$id=$_GET['id'];
$tedad=$_GET['tedad'];
if (isset($_SESSION['mahsol'][$id])) {
    $_SESSION['mahsol'][$id]+=$tedad;
}else{
    $_SESSION['mahsol'][$id] = $tedad;
}
foreach($_SESSION['mahsol'] as $key=> $addom) {
    echo "$key: آی دی";
    echo "<br/>";
    echo "$addom: تعداد";
    echo "<hr><br/>";
}
?>
```

out:

آی دی: 11

تعداد: 4

حالا کاملترش میکنیم شماره ی رکورد هر محصول را از دیتابیس میگیریم و داخل حلقه یک فرم ایجاد میکنیم که محصولات پشت سر هم نمایش داده بشه ، بعد با کلیک کاربر روی دکمه برای خرید محصول شماره ی id به صورت مخفی به همراه تعداد محصول برای صفحه ی بعد یعنی ravandi.php ارسال میشه:

```
<center>
<?php
$connection=mysql_connect("localhost","root","") or die (mysql_error());
$db=mysql_select_db("foroshgah",$connection) or die (mysql_error());
$sql="SELECT * FROM `mahsoli`";
mysql_query("SET CHARACTER SET utf8",$connection);
$result=mysql_query($sql,$connection) or die (mysql_error());
while ($row=mysql_fetch_array($result)){
    echo "<form action='ravandi.php' method='GET'>";
    $id= $row['id'];
    echo "<input type='hidden' name='id' value='{ $id }'>";
    $noo=$row['noo'];
    echo "<input type='text' name='tedad' value='1'>";
    echo "<input type='submit' value='خرید'>";
    echo "</form>";
    echo "<br/>";
}
mysql_close($connection);
?>
<center>
```

صفحه ی ravandi.php :

```
<?php
session_start();
//pachenar.ir
اگر شماره ی رکورد نیست یا مقدار مساوی خالی باشد یا عدد نباشد
if((!isset($_GET["id"])) or ($_GET["id"]=="") or (!is_numeric($_GET["id"]))) {
    خطای 404 بده
    header("Location:HTTP/1.0 404 Not Found");
    //و خارج شو
    exit;
    //وگر نه
}else{
    مقدار آی دی به متغیر داده میشه که استفاده بشه
    $ididd=$_GET['id'];
}
if((!isset($_GET["tedad"])) or ($_GET["tedad"]=="") or (!is_numeric($_GET["tedad"]))) {
    header("Location:HTTP/1.0 404 Not Found");
    exit;
}else{
    $tedad=$_GET['tedad'];
}
//pachenar.ir
if (isset($_SESSION['mahsol'][$ididd])) {
    هر بار که مقدار جدیدی ارسال میشه تعداد محصول با این بعلاوه جمع میشه
```

```

و مقادیر سشن به صورت آرایه در میاد
$_SESSION['mahsol'][$ididd]+=$tedad;
}else{
    $_SESSION['mahsol'][$ididd]=$tedad;
}
// چون مقادیر آرایه است برای نمایش از این دستور استفاده کردم
print_r($_SESSION['mahsol']);
// بررسی میکنه ببینه مقادیر آرایه وجود دارد یا نه
if(is_array($_SESSION['mahsol'])){
    /*
    برای اینکه مقادیر آرایه را استفاده کنیم از این دستور استفاده کردیم
    و مقادیر را به صورت حلقه پشت سر هم چاپ کردیم
    */
    foreach($_SESSION['mahsol'] as $key=> $addom) {
        $connection=mysql_connect("localhost","root","") or die (mysql_error());
        $db=mysql_select_db("foroshgah",$connection) or die (mysql_error());
        mysql_query("SET CHARACTER SET utf8",$connection);
        $dbresult=mysql_query("SELECT * FROM `mahsoli` where id='{ $key }'", $connection);
        echo "<p dir='rtl' align='center'>";
        while($row=mysql_fetch_assoc($dbresult))
        {
            echo "<br/>";
            echo "شماره: ".$row['id'];
            echo "<br/>";
            echo "نام محصول: ".$row['noo'];
            echo "<br/>";
            echo "قیمت: ".$row['gheymat'];
            echo "<br/>";
            echo "توضیحات: ".$row['tozih'];
            echo "<br/>";
        }
        echo "تعداد: ".$addom;
        echo "<br/>";
        echo "</p>";
        mysql_close($connection);
    }
}else{
    echo "آرایه وجود ندارد.";
}
?>

```

حالا برای وصل شدن به بانک دو راه دارید . یکی اینکه از سایت های واسطه ، سایت هایی مثل زرین پال استفاده کنید که خودشون امکانات مورد نیاز برای اتصال به درگاه بانک را به شما می دهند. یا اینکه از اسکریپت درگاه بانک به صورت مستقیم استفاده کنید.

برای امنیت بیشتر در پرداخت آنلاین می توانید از SOAP استفاده کنید. که اگر از درگاه هایی مثل زرین پال استفاده می کنید توی خود سایتش نمونه ای از اسکریپت SOAP را گذاشته که می توانید استفاده کنید.

<https://ir.zarinpal.com/>

soap به شما کمک میکند که مثلاً فرد محصول 2000 تومنی را 200 تومن از شما نخره.

برخی از دوستان این سوال را مطرح کردن که چرا به جای سشن از کوکی در فرم لوگین استفاده نمیشه؟
جواب اینه که سشن مثل کوکی نیست که به راحتی در دسترس باشه. کوکی را در سمت کلاینت راحت هکر میتونه بهش دسترسی پیدا کنه و نام کاربری دلخواهش را وارد کنه و توی فرم لوگین، خودش را به جای مدیر سایت جا بزنه.

جلوگیری از اخطار سشن و هدر:

در مورد سشن یا (سیژن هم میگن ولی درستش همون سشن هست) در کتاب قبلی به اندازه ی کافی توضیح دادم.
در استفاده از این دستورات باید نکاتی را رعایت کنید تا از اخطار جلوگیری کنید به این موضوع پرداختم چون در موردش زیاد سوال شده بود:

Warning: session_start() [function.session-start]: Cannot send session cache limiter - headers already sent (...)

این نوع اخطار ها که برای session و header پیش میاد به خاطر وجود برخی کاراکترهای مخفی قبل از این دستورات است که برخی میان به جای اینکه این مشکل را حل کنند از علامت @ قبل از این دستورات استفاده می کنن که این کار اشتباه است چون @ میاد و اخطار را مخفی میکنه در واقع کاری میکنه اخطار به نمایش در نیاد ولی مشکل را حل نمیکنه وجود اخطار هم به این دلیل است که php بهمون بگه یک جای کار برنامه ی شما مشکل داره.

برای حل این مشکل باید در برنامه ی notepad++ به منوی Encoding و زیر منوی Encode in UTF-8 without BOM را انتخاب کنید.

شما وقتی یک فایل جدید در برنامه ی notepad++ ایجاد میکنید (ctrl+n) در قسمت Encoding گزینه ی Encode in UTF-8 without BOM به صورت پیشفرض انتخاب شده است.
برنامه ی زیر را در یک فایل جدید ذخیره کنید:

```
<!DOCTYPE html>
<html>
<head>
<title>عنوان</title>
</head>
<body>
<p>متن مورد نظر</p>
</body>
</html>
```

بعد خروجی را ببینید بهم ریخته میشه. حال اگر دستور زیر را قبل از تگ <title> قرار دهید مشکل حل خواهد شد و دیگر حروف بهم ریخته نخواهد بود:

```
<meta charset="utf-8">
```

وقتی از سشن استفاده میکنید و قبل از دستور سشن کدهای html و دیگر کدها هست بهتره دستور سشن را بیارید و بذارید اول همه ی کدها. به شکل زیر:

```
<?php
```

```
session_start();
?>
```

این هم یک اخطار header :

Warning: Cannot modify header information - headers already sent by
 یک بارم پیش میاد که ما مجبور میشم مثلاً از دستور header در وسط برنامه و بعد از یک سری کدها ازش استفاده بکنیم و برنامه بهمون اخطار میده . یا حتی ممکنه کارهای بالا را هم انجام بدیم ولی فایده ای نداشته باشه. پس میایم و از دستور ob_start(); اول همه ی کدهای php و از ob_flush(); بعد از دستور header استفاده میکنیم. به صورت زیر:

کدهای Html

```
<?php
ob_start();
include_once("connect.php");
mysql_query('SET NAMES `utf8`',$conn);
if(!isset($_GET["page"]) or ($_GET["page"]=="") or (!is_numeric($_GET["page"]))) {
header("Location:HTTP/1.0 404 Not Found");
ob_flush();
exit;
}else{
$page=$_GET["page"];
}
```

یک بارم پیش میاد که با وجود همه ی این مشکلات بازم برنامه اخطار میده میتونه مشکل از فایل اصلی باشه که ما بهاش به سرور و دیتابیس متصل میشیم:

Connet.php

```
<?php
$hostname = "localhost";
$user = "root";
$password = "";
$databse = "ravandi";
$conn = mysql_connect($hostname, $user, $password);
mysql_select_db($databse, $conn);
?>
```

راه بهتر اینه که فایل connect.php را باز کنی و به منوی Encoding و سپس گزینه ی Encode in UTF-8 without BOM را بزنی و فایل را ذخیره کنی . چون همه ی فایل ها وردیشون را از این فایل میگرن پس نباید کاراکتر اضافه ای باشه که باعث ایجاد اخطار بشه.

نمایش و عدم نمایش اخطار:

یک بار پیش میاد در هاستی خطا به دلایلی نمایش داده نمیشه می توانید از دستور زیر استفاده کنید:

```
ini_set('display_errors', '1');
```

یا کد زیر:

```
error_reporting(E_ALL);
```

و برای جلوگیری از نمایش خطا ها می توانید از کد زیر استفاده کنید:

```
ini_set('display_errors', 0);
```

و یا کد زیر:

```
error_reporting(0);
```

: mysql_fetch_object

```
<?php
$connection=mysql_connect("localhost","root","");
$db=mysql_select_db("ravandi",$connection);
$sql="SELECT * FROM `jadval`";
mysql_query("SET CHARACTER SET utf8",$connection);
$result=mysql_query($sql,$connection);
while ($row=mysql_fetch_object($result)){
    echo $row->title;
    echo "<br/>";
    echo $row->msg;
    echo "<hr>";
}
mysql_close($connection);
?>
```

وقتی ما از `mysql_fetch_object` استفاده میکنیم مقادیر به صورت `object` یعنی شی در خواهد آمد پس برای فراخوانی مقادیر باید از `->` استفاده شود. در بخش شی گرای بیشتر با این دستور `->` کار خواهید کرد.

Mysqli : یک روش دیگر برای اتصال به بانک اطلاعاتی.

اتصال به بانک اطلاعاتی نسبت به روش `mysql` بالاتر است.

نکته: بانک اطلاعاتی ما همان `mysql` است ولی دستوراتی که با آن به بانک اطلاعاتی `mysql` وصل می شویم نامش `mysqli` هست.

در ورژن جدید `php` دیگه از دستورات `mysql` پشتیبانی نمیشه. شما می توانید از این دستورات استفاده کنید ولی در هنگام استفاده یک اخطار `E_DEPRECATED` دریافت می کنید که موقتاً می توانید پنهان کنید. ولی بهتره کم کم برید دنبال `mysqli` و `pdo`.

نمایش مقادیر فیلد های داخل جدول با کمک mysqli :

```
<?php
$con=mysqli_connect("localhost","root","","ravandi");
mysqli_set_charset($con, "utf8");
$result = mysqli_query($con,"SELECT * FROM `test`");
while($row = mysqli_fetch_array($result))
{
    echo $row['name']. " ".$row['lastname']."<br/>";
}
mysqli_close($con);
?>
```

دستورات ما شبیه به دستورات `mysql` است و نیازی به توضیح نیست. کلمه ی `ravandi` نام دیتابیس است.

ارسال مقادیر به بانک اطلاعاتی با کمک mysqli :

Send.php

```
<form dir="rtl" action="get.php" method="post">
نام: <input type="text" name="name">
نام خانوادگی: <input type="text" name="lastname">
```

```
<input type="submit" value="ارسال">
</form>
```

```
get.php
<?php
$name=$_POST['name'];
$lastname=$_POST['lastname'];
$con=mysqli_connect("localhost","root","","ravandi");
$sql="INSERT INTO `test` ( `name`,`lastname`)VALUES('$name','$lastname')";
mysqli_set_charset($con,"utf8");
if (!mysqli_query($con,$sql))
{
    die('Error: ' . mysqli_error($con));
}
else{
    echo "ارسال با موفقیت انجام شد.";
}
mysqli_close($con);
?>
```

شی گرایی در php (oop) :

شی گرایی چیست؟

شی دارای یک سری خصوصیات و عملکردها است. مثلاً شی پرنده دارای خصوصیت رنگ و اندازه است و دارای عملکردی مثل پرواز کردن، دم تکان دادن است.

حالا دلیل اینکه بحث شی در برنامه نویسی آمده چیست؟ شی ما در برنامه نویسی هم یک سری خصوصیات دارد و یک سری عملکردها. در شی گرایی می توانیم کدی را چند بار در چند قسمت به کار ببریم. مثلاً یک خصوصیت را در چند قسمت استفاده کنیم. مثلاً شما میخوای 5 تا برنامه، بنویسی که مقادیری را به دیتابیس ارسال کند. اگر از روش رویه گرا استفاده کنی کدنویسی شما خیلی زیاد میشه ولی اگر از شی گرایی استفاده کنی کدنویسی شما خیلی کمتر میشه.

اگه دوست داشتید این مطلب را که یکی از برنامه نویسان در مورد تشریح مبحث شی گرایی در برنامه نویسی با استفاده از قرآن نوشته را بخوانید:

<http://aftab.cc/article/1029>

چند برنامه ی ساده در شی گرایی:

مثال : می خواهیم کلاسی با یک خصوصیت و دو عملکرد ایجاد و یا تعریف کنیم:
عملکرد در کلاس ها به صورت توابع تعریف می شوند. (البته ما به تابع در شی گرایی متد میگوییم. برای اطلاعات بیشتر به صفحه ی 123 مراجعه کنید).
وقتی بخواهیم به خصوصیت خاصی اشاره بکنیم از دستور \$this استفاده میکنیم.
\$this اشاره می کند به خصوصیت a .

\$this->a

```

<?php
class class1{
    Var $a=10;
    Function set()
    {
        echo $this->a;
    }
    Function display()
    {
        echo $this->a-100;
    }
}
?>

```

ایجاد شی: پس از ایجاد یک کلاس باید با استفاده از آن کلاس، شی را ایجاد کنیم و از آن شی استفاده کنیم.

```
$t=new class1();
```

دستیابی به اعضای شی:
به صورت زیر تابع را اجرا میکنیم:

```

$t->set();
<?php
class class1{//اجرا
    Var $a=10;
    Function set()
    {
        echo $this->a."<br/>";
    }
    Function display()
    {
        echo $this->a-100;
    }
}
$t=new class1();//فرمان
$t->set();
$t->display();
?>

```

توضیح: اگر بخواهیم به صورت ساده و کلی کد بالا را بررسی بکنیم. کد بالا از دو قسمت اصلی تشکیل شده یکی قسمت فرمان که `new class1` است و دیگری قسمت `class class1` که قسمت اجرا هست و قسمت فرمان به توابع در قسمت اجرا فرمان میدهند و متغیرها و دستور چاپ عمل میکنند. و در خروجی 90- را چاپ میکنند. الان ما با استفاده از `$t->set()` تابع `Function set()` را اجرا کردیم. و مقادیری که داخل این تابع هستند هم اجرا می شوند. تابع بعدی هم به همین صورت. یک روش دیگر:

```

<?php
$obj = (object) array('name' => 'سید محمدرضا', 'lastname' => 'حسینیان راوندی');
echo $obj->name;
echo $obj->lastname;
?>

```


ما مقادیر آرایه را با دستور (object) به صورت شی درآوردیم. برای اینکه به مقادیر شی دسترسی داشته باشیم از روش زیر استفاده کردیم:

```
echo $obj->name;
```

به مثال زیر دقت کنید:

```
<?php
class ravandi{
var $mo="راوندی";
}
$ski = new ravandi();
echo $ski->mo;
?>
```

Out:

راوندی

اگر var در کلاس را از قبل متغیر برداریم و متغیر را مثلاً حتی به صورت public و private و ... هم تعریف نکنیم برنامه اخطار میدهد. پس در حالت عادی از var برای تعریف متغیر استفاده میکنیم.

اختصاص یک مقدار و نوع به متغیر:

```
<?php
class shakhs
{
    public $name;
    public $lastname;
}
$shakhs = new shakhs();
$shakhs->name = "سید محمدرضا";
$shakhs->lastname = "حسینیان راوندی";
echo($shakhs->name);
echo($shakhs->lastname);
?>
```

Out: سید محمدرضا حسینیان راوندی

الان ما در دستورات بالا متغیرها را از نوع عمومی (public) مشخص کردیم یعنی در کل برنامه میشه ازش استفاده کرد. حالا اگه بیایم به صورت private (خصوصی) یا protected مشخص بکنیم در کل برنامه نمیشه ازش استفاده کرد مثلاً در این خط دیگه نمیشه ازش استفاده کرد:

```
$shakhs->name = "سید محمدرضا";
```

و در صورت استفاده کردن در این قسمت، برنامه اخطار میدهد.

تعریف متغیر به صورت خصوصی (private):

```
<?php
class shakhs
// شروع کلاس
{
    private $name;
```



```

public $lastname;
function dakhel()
{
    $this->name="سید محمد رضا";
    echo $this->name;
}
// پایان کلاس
}
$shakhs = new shakhs();
$shakhs->dakhel();
$shakhs->lastname = "حسینیان راوندی";
echo($shakhs->lastname);
?>

```

متغیر \$name به صورت خصوصی است و عمومی نیست پس فقط داخل کلاس کار میکند. و اگر متغیر را از داخل کلاس خارج کنید برنامه خطا میدهد. ولی متغیر \$lastname از نوع عمومی است.

یک مثال دیگر:

```

<?php
class Test {
    public $var_1 = 1;
    protected $var_2 = 2;
    private $var_3 = 3;
}
$test = new Test();
echo $test->var_1 . "<br/>";
echo $test->var_2 . "<br/>"; //خطا می دهد
echo $test->var_3 . "<br/>"; //خطا می دهد
?>

```

چون متغیرهای از نوع private و protected داخل کلاس کار میکنند برای همین برنامه خطا می دهد. روش زیر صحیح است:

```

<?php
class Test {
    public $var_1 = 1;
    protected $var_2 = 2;
    private $var_3 = 3;
    Function display() {
        echo $this->var_2 . "<br/>";
        echo $this->var_3 . "<br/>";
    }
}

$test = new Test();
echo $test->var_1 . "<br/>";
$test->display();
?>

```

چون متغیرهای از نوع private و protected داخل کلاس کار میکنند ما دیگر از کلاس خارج نکردیم.

فراخوانی مقدار متغیر و تغییر مقدار:

```
<?php
class tagheer// کلاس را مشخص کردیم
{
    // مشخص کردن متغیر به صورت عمومی
    public $name="مهدی";
}
// تعریف شی
$name1=new tagheer();
// فراخوانی مقدار متغیر برای نمایش
echo $name1->name."<br/>";
// اختصاص یک مقدار جدید به متغیر
$name1->name="محمدرضا";
// فراخوانی متغیر جدید برای نمایش مقدار تغییر داده شده
echo $name1->name;
?>
```

مهدی
محمدرضا

آرگومنت:

(1) راوندی در کد زیر آرگومنت است.

```
<?php
class ravandi{
function ravandi($name){
    print $name;
}
}
$obj = new ravandi('راوندی');
?>
```

Out: راوندی

(2)

```
<?php
class MyClass
{
    public $mo = "متن اختصاص داده شده به متغیر عمومی";
    // ایجاد یک تابع با متغیر ورودی
    public function enmatn($vorodi)
    {
        // مقدار متغیر ورودی به متغیر عمومی که قبلاً تعیین شده داده میشه
        $this->mo = $vorodi;
    }
}
```



```

}
public function matn()
{
    مقدار داده شده را بر می گرداند//
    return $this->mo . "<br />";
}
}
$obj = new MyClass;
//دستوری که باعث اجرای تابع متن می شود//
echo $obj->matn();
//دستوری که باعث فراخوانی تابع می شود و مقدار آرگومنت را به تابع اختصاص میدهد//
$obj->enmatn("دادن یک آرگومنت");
//فراخوانی دوباره تابع متن برای بررسی تغییرات انجام شده//
echo $obj->matn();
?>
out:
متن اختصاص داده شده به متغیر عمومی
دادن یک آرگومنت

```

متد چیست؟

متد همون تابع هست با این تفاوت که توی کلاس تعریف میشه یک متد فقط در شی است. ولی یک تابع می تواند مستقل از شی هم باشد. می توان گفت هر تابعی که توی کلاس تعریف میشه را متد میگویند.

انواع متدها: 1) متدهای معمولی 2) متدهای جادویی 3) متدهای ایستا (static) 4) متدهای نهایی (final) و...

در طول این بخش کم کم به معرفی و کاربرد چند تا از این متدها هم خواهیم پرداخت.

متدهای معمولی : که با کمک اشیاء ایجاد شده از روی کلاس فراخوانی میشن و توانایی دسترسی به Property های شی از طریق متغیر ویژه \$this را دارن و از طریق عملگر -> قابل دستیابی هستن. در بخش های قبلی به بحث در مورد آن ها پرداختیم.

در برنامه ی زیر set() و display() متد معمولی هستند.

```

<?php
class class1{
    Var $a=10;
    Function set()
    {
        echo $this->a."<br/>";
    }
    Function display()
    {
        echo $this->a-100;
    }
}
$t=new class1();
$t->set();
$t->display();
?>

```

متدهای جادویی: متدهای جادویی که با دو تا __ (Underscore) شروع می شوند. این متدها برحسب موقعیت استفاده، میتوانند جایگزین اسامی مختلفی بشن. مثلاً __construct که در هر کلاس، به جای اسم اون کلاس به کار برده میشه یا __get و __set که برحسب Property بکار رفته روی شی، اسم همون Property را به خودشون میگیرن. این متدها به صورت خودکار اجرا می شوند. و نیازی به فراخوانی در بخش شی ندارند. و در واقع تفاوتشان با دیگر متدها این است که مثل سایر متدها صدا زده نمی شوند یعنی به صورت خودکار اجرا می شوند.

نمونه ای از متدهای جادویی:

```
__construct(), __destruct(), __call(), __callStatic(), __get(),
__set(), __isset(), __unset(), __sleep(), __wakeup(), __toString(),
__invoke(), __set_state() and __clone()
```

همانطور که هر کاری میخوایم موقع ایجاد یک شی جدید انجام بشه، توی متد __construct مینویسیم، هر کاری هم میخوایم موقع از بین رفتن شی انجام بشه، توی __destruct می نویسیم.

```
<?php
class MyClass
{
    public function __construct()
    {
        echo 'نام کلاس', __CLASS__, 'است';
    }
}
$obj = new MyClass;
?>
```

یک مثال دیگه:

```
<?php
class ravand
{
    function __construct($mo)
    {
        echo $mo;
    }
}
$obj = new ravand(63);
?>
```

Out:63

به مثال زیر دقت کنید. متد __destruct قبل از اینکه شی با __unset از بین برود آخرین پیام را برای ما نمایش می دهد.


```

<?php
class obj {
public function __construct() {
    echo "aval<br/>";
}
function display(){
    echo "ravandi<br/>";
}
public function __destruct() {
    echo "akhar<br/>";
}
}
$obj = new obj();
echo "dakhel<br/>";
$obj->display();
unset($obj);
echo "بعد از حذف شی ">
?>

```

Out:

aval
dakhel
ravandi
akhar
بعد از حذف شی

حالا اگر unset(\$obj); را بردارید کلمه ی akhar ، آخر از همه یعنی بعد از جمله "بعد از حذف شی" قرار می گیرد چون شی هنوز وجود دارد و دستورات داخل متد __destruct() همیشه در شی آخر از همه قرار میگیرد. به صورت زیر:

aval
dakhel
ravandi
بعد از حذف شی
akhar

ثابت های جادویی:

یک سری ثابت ها هستند که در php یک سری امکانات را به ما میدهند مثلاً نمایش آدرس فایلی که باهاش کار میکنی ، شماره ی خطی که دستور مورد نظر داخل آن است، نمایش نام تابع و
تعدادی از ثابت های جادویی:
__LINE__ این ثابت شماره آن خطی را که این کد در آن قرار گرفته نمایش میدهد.
__FILE__ : آدرس فایل برنامه:

F:\wamp\www\test.php

__DIR__ : آدرس پوشه.

```
http://localhost/test.php
var_dump(dirname(__FILE__));
var_dump(__DIR__);
out:
string(11) "F:\wamp\www" string(7) "__DIR__"
```

```
http://localhost/test/test.php
var_dump(dirname(__FILE__));
var_dump(__DIR__);
out:
string(16) "F:\wamp\www\test" string(7) "__DIR__"
```

__FUNCTION__ : نام تابع در کلاس و در واقع متد را نمایش میدهد:

```
<?php
class MyClass
{
    public function __construct()
    {
        echo 'نام تابع __FUNCTION__، ' است';
        echo '<br/>';
    }
    public function matn()
    {
        echo 'نام تابع __FUNCTION__، ' است';
    }
}
$obj = new MyClass;
echo $obj->matn();
?>
out:
نام تابع __construct است
نام تابع matn است
```

به کدهای بالا دقت کنید تا تفاوت توابع را در بالا ببینید.

__METHOD__ نام متد و نام کلاس را چاپ میکند:

```
<?php
class myclass {
    public function NameMethod() {
        echo "نام متد و نام کلاس __METHOD__ . " است";
    }
}
$MoMethod = new myclass;
$MoMethod->NameMethod();
?>
```

out:

نام متد و نام کلاس myclass::NameMethod است

ثوابت جادویی فقط در شی گرای استفاده نمی شوند. بلکه در رویه گرا هم استفاده میشوند:

```
<?php
```

```
echo __LINE__ ;
```

```
?>
```

Out: 3

وراثت یا ارث بری : وراثت ، رابطه ای است که کلاسی ، صفات و عملیات کلاس دیگر را به ارث می برد.

```
Class base{
```

```
    صفات ;
```

```
    عملیات ;
```

```
}
```

```
Class sub extends base{
```

```
    صفات ;
```

```
    عملیات ;
```

```
}
```

کاربرد عنصر والد و فرزند چیست؟

دلیلش میتونه این باشه که یه سری خصوصیات را برای همه کلاس ها در نظر بگیریم پس این خصوصیات را میدیم به کلاس پدر و مسلماً کلاس های فرزند هم از این خصوصیات ارث می برن و دیگه نیازی نیست برای هر کلاس فرزندی یک خصوصیت تکراری بنویسیم.

یک برنامه برای وراثت به صورت ساده (پدر و فرزندی)

```
<?php
```

```
class pedar
```

```
{
```

```
    public $mo = "یک رشته برای متغیر کلاس پدر";
```

```
    public function me1()
```

```
{
```

```
        // دستوری برای برگرداندن مقدار داخل متغیر
```

```
        return $this->mo . "<br/>";
```

```
}
```

```
}
```

```
// کلاس فرزند، فرزند کلاس پدر است
```

```
class farzand extends pedar
```

```

{
    public function me2()
    {
        echo "<br/>نام کلاس فرزند" . __CLASS__ . "است";
    }
}
$obj = new farzand;
//فراخوانی متدها
echo $obj->me2();
echo $obj->me1();
?>

```

out:

نام کلاس فرزند farzand است

یک رشته برای متغیر کلاس پدر

در وراثت کلاس فرزند از کلاس پدر ارث می برد:

```

<?php
class pedar
{
    public $mo = "یک رشته برای متغیر کلاس پدر";
    public function me1()
    {
        //دستوری برای برگرداندن مقدار داخل متغیر
        return $this->mo . "<br/>";
    }
}
//کلاس فرزند فرزند کلاس پدر است
class farzand extends pedar
{
    public function me2()
    {
        echo "<br/>نام کلاس فرزند" . __CLASS__ . "است";
        return $this->mo . "<br/>";
    }
}
$obj = new farzand;
//فراخوانی متدها
echo $obj->me2();
echo $obj->me1();
?>

```

out:

نام کلاس فرزند farzand است

یک رشته برای متغیر کلاس پدر

یک رشته برای متغیر کلاس پدر

متغیر mo را در کلاس فرزند هم فراخوانی کردیم نمایش داده شد. چون کلاس فرزند از کلاس پدر ارث می برد.

حالا اگر هر کلاسی جداگانه باشد بخواهیم این متغیر را فراخوانی بکنیم فراخوانی نمیشه:

```
<?php
class class1
{
    public $mo = "یک رشته ی عمومی برای متغیر کلاس اول";
    public function me1()
    {
        //دستوری برای برگرداندن مقدار داخل متغیر
        return $this->mo . "<br/>";
    }
}
//کلاس دومی
class class2
{
    public function me2()
    {
        //این متغیر متعلق به کلاس اول است و نمایش داده نمی شود.
        //این خط اخطار میدهد اگر حداقل مثل برنامه ی قبل ارث می برد اخطار نمیداد
        return $this->mo . "<br/>";
    }
}
$objji = new class1;
//فراخوانی متدها
echo $objji->me1();
$objj = new class2;
//فراخوانی متدها
echo $obj->me2();
?>
```

Protected : به معنای محافظت شده

در مباحث گذشته در مورد public و private صحبت شد. گفتیم که برای دسترسی به متغیر private که خصوصی هست از خارج از کلاس همیشه بهش دسترسی پیدا کرد و برای اینکه از خارج از کلاس به آن متغیر دسترسی پیدا کنیم باید متغیر از نوع عمومی (public) باشد.
یک مثال:

```
<?php
class pedar {
    public $mo = 'متغیر از نوع عمومی';
}
```



```
class farzand extends pedar {
    function __construct()
    {
        echo $this->mo;
    }
}
new farzand();
?>
```

به برنامه ی بالا دقت کنید ما برای اینکه به متغیر \$mo که در کلاس پدر هست در کلاس فرزند دسترسی پیدا کنیم . متغیر \$mo را به صورت public (عمومی) تعریف کردیم. حالا اگر به صورت خصوصی (private) تعریف کنیم در خروجی متنی به ما نمایش داده نخواهد شد. و برنامه اخطار خواهد داد. ولی اگر به صورت Protected تعریف کنیم . در خروجی مقدار نمایش داده خواهد شد . این کار ، برای این است که کلاس فرزند ویژگی های کلاس پدر را به ارث ببرد.

```
<?php
class pedar {
    Protected $mo = 'محافظت شده';
}

class farzand extends pedar {
    function __construct()
    {
        echo $this->mo;
    }
}
new farzand();
?>
Out: محافظت شده
```

Final : متدی که به صورت final تعریف شود نمی تواند بازنویسی شود و مقدار قبلی باطل شود و مقدار جدید به جای آن داده شود . مثال:

```
<?php
class pedar {
    final public function myMethod() {
        echo "متد در کلاس پدر صدا زده شد";
    }
}
class farzand extends pedar {
    // این تغییر باعث ایجاد اخطار خواهد شد
    public function myMethod() {
        echo "متد در کلاس فرزند صدا زده شد";
    }
}
$c = new farzand();
$c->myMethod();
?>
```


Out: Fatal error: Cannot override final method pedar::myMethod() in
F:\wamp\www\8.php on line 13

یعنی mymethod() نمیتواند تغییر کند. چون final است.

: static

متغیرهایی استاتیک خارج از کلاس و تابع مقدار خود را از دست نمی دهند و همیشه دارای مقدار یکسانی هستند سایت w3schools.com یک مثال ساده و خوبی زده بود که بفهمیم اصلا استاتیک به چه کاری میاد؟

```
<?php
function myTest()
{
    static $x=1;
    echo $x."<br/>";
    $x++;
}
myTest();
myTest();
myTest();
?>
```

اگر متغیر \$x به صورت static تعریف نشود خروجی زیر را خواهیم داشت:

```
1
1
1
```

ولی اگر استاتیک تعریف کنیم همچین خروجی به ما می دهد:

```
1
2
3
```

http://www.w3schools.com/php/php_variables.asp?output=print

یک مثال دیگر از استاتیک:

```
<?php
class A {
    public static $statici = 'استاتیک';
    public $no_static = 'استاتیک نیست'; // استاتیک نیست
}
$abj = new A;
echo $abj->statici; // خطا می دهد
echo $abj->no_static;
?>
```

```
<?php
class A {
    public static $statici = 'استاتیک';
    public $no_static = 'استاتیک نیست';
}
echo A::$statici; // استاتیک
echo A::$no_static; // خطا می دهد
?>
```

Out:

استاتیک

Fatal error: Access to undeclared static property: A::\$no_static
in F:\wamp\www\test.php on line 7

یعنی اگر در برنامه بالا این دو خط را بردارید دیگر برنامه اخطار نمیده:

```
public $no_static = 'استاتیک نیست';
echo A::$no_static; // خطا می دهد
```

چون متغیر \$no_static از نوع استاتیک نیست که با دستور زیر فراخوانی بشه:

```
echo A::$no_static;
```

چند نکته در مورد استاتیک:

برای استفاده از static همیشه از جملات و عبارات استفاده کرد:
مثلاً:

```
public static $name = 2+2; // خطا می دهد
```

```
public static $name = Strlen("ravandi"); // خطا می دهد
```

متد استاتیک فقط به داده های استاتیک دستیابی دارد.

و بدون تعریف شی میتوان از متدها و داده های عضو کلاس استفاده کرد.

در برنامه ی بالا ما بدون تعریف شی به متغیر استاتیک دسترسی پیدا کردیم ولی وقتی متغیر ما استاتیک نبود و ما خواستیم بدون تعریف شی بهش دسترسی پیدا کنیم برنامه اخطار داد.

دریافت مقادیر با foreach در شی گرایی:

گرفتن مقادیر آرایه:

```
<?php
class ArrayInObject
{
    // یک متغیر عمومی به عنوان یک متغیر آرایه
    public $names = array();
    function add($name)
    {
        $this->names[] = $name;
    }
}
$user = new ArrayInObject;
$user->add('محمدرضا');
$user->add('حسینان');
$user->add('راوندی');
foreach($user->names as $value){
    echo $value.'<br/>';
}
?>
```

دسترسی به متغیرهای اشیا با foreach :

```
<?php
class Object {
    public $mo1 = "محمدرضا";
    public $mo2 = "حسینان\n";
}
foreach(new Object as $mo) {
    echo $mo;
}
?>
```

نمایش رکوردهای جدول از دیتابیس در شی گرایی:

```
<?php
class mySQL{
    // مشخص کردن متغیرهای هاست و نام کاربری و پسورد و دیتابیس
    var $host;
    var $username;
    var $password;
    var $database;
    // متغیر اتصال به mysql
    public $dbh;
    // تابع عمومی اتصال به
    //mysql
    // با کمک متغیرهای هاست و نام کاربری و پسورد و دیتابیس
```

```

public function connect($set_host, $set_username, $set_password, $set_database){
    //مقادیری که به متغیرهای بالا داده بشه را مشخص میکند اینک که چه چیزهایی باید به متغیرهای بالا داده بشه
    $this->host = $set_host;
    $this->username = $set_username;
    $this->password = $set_password;
    $this->database = $set_database;
    // با آن مقادیری که مشخص شد به
    //mysql
    // وصل می شویم.
    $this->dbh = mysql_connect($this->host, $this->username, $this->password);
    //انتخاب دیتابیس
    mysql_select_db($this->database);
    // سازگاری با فارسی
    mysql_query("SET NAMES 'utf8'", $this->dbh);
}
// اجرای تابعی که پیامی را به دیتابیس ارسال میکند تا کارهای انجام شده را بررسی کند
public function query($sql)
{
    return mysql_query($sql,$this->dbh);
}
// تابعی که با اجرای آن اتصال به دیتابیس را می بندد
public function close()
{
    return mysql_close($this->dbh);
}
}
// ایجاد شی
$connect = new MySQL();
//مقادیری که تابع اتصال میگیرد به همراه فراخوانی تابع
$connect->connect('localhost', 'root', '', 'ravandi');
// انتخاب رکوردها از جدول به همراه فراخوانی تابع کوئری
$result = $connect->query("SELECT * FROM `jadval`");
while($row = mysql_fetch_assoc($result)) {
    echo $row['title']."<br/>";
}
// فراخوانی تابع بستن اتصال به دیتابیس
$connect->close();
?>

```

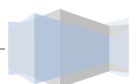
روش های دیگر برای سازگاری با utf-8 :

```

mysql_query("SET CHARACTER SET utf8", $this->dbh);
mysql_query("SET CHARACTER_SET_CONNECTION=utf8", $this->dbh);

```

با استفاده از برنامه ی بالا به خوبی می فهمید که شی گرایی چه مزیت هایی دارد؟

شما می توانید قسمت class یعنی از دستور class mySQL تا بسته شدن class یعنی } را کپی کنید و داخل فایلی مثلاً ravandi.php قرار دهید. و بقیه ی برنامه را هم داخل همین فایل test.php قرار بدهید و اول برنامه، فایل ravandi.php را اینکلود کنید. به شکل زیر:

```
include("ravandi.php");
```

به این شکل فایل ravandi.php برای همه ی برنامه های شما مشترک باشد. و اگر برنامه ای خواستید برای انتخاب و نمایش مطالب داخل دیتابیس بنویسید فقط این فایل test.php را تغییر می دهید. و از روی آن یک فایل دیگه میسازید. امیدوارم منظورم را خوب رسانده باشم.

یک کلاس خیلی خوب برای insert into در شی گرای:

نام دیتابیس ravandi :

```
CREATE TABLE `ravandi`.`jadvali` (
  `id` INT NOT NULL AUTO_INCREMENT ,
  `name` VARCHAR( 20 ) CHARACTER SET utf8 COLLATE utf8_persian_ci NOT NULL
,
  `lastname` VARCHAR( 20 ) CHARACTER SET utf8 COLLATE utf8_persian_ci NOT
NULL ,
  PRIMARY KEY ( `id` )
) ENGINE = INNODB CHARACTER SET utf8 COLLATE utf8_persian_ci
```

db-class.php

```
<?php
class connect
{
    public $link;
    function connect($host,$user,$pass,$table)
    {
        $this->link=mysql_connect($host,$user,$pass);
        mysql_select_db($table);
    }
    function insert($fields,$values,$table)
    {
        $val=null;
        // نام فیلدها با کمک این تابع با ویرگول از هم جدا می شوند
        $namefields=implode(",",$fields);
        $val=implode("","",$values);
        mysql_query("SET NAMES 'utf8'", $this->link);
        $queryi="insert into $table ($namefields) values ('$val')";
        mysql_query($queryi);
    }
    public function close()
    {
        // دیتابیس را می بندد
        return mysql_close($this->link);
    }
}
```

```

    }
}
?>

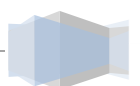
```

insert.php

```

<form dir="rtl" action="insert.php" method="post">
<input type="text" name="name">
<input type="text" name="lastname">
<input type="submit" name="submitted" value="ارسال">
</form>
<?php
if(isset($_POST['submitted']))
{
    require("db-class.php");
    $obj=new connect("localhost","root","","ravandi");
    $name=$_POST['name'];
    $lastname=$_POST['lastname'];
    // مقادیر نام و نام خانوادگی به صورت آرایه به متغیر داده میشه
    $val=array("$name","$lastname");
    // نام فیلدها به صورت آرایه به متغیر فیلد داده میشه
    $fieldi=array("name","lastname");
    // نام جدول
    $tablei="jadvali";
    // مقادیر به تابع اینزرت داده میشه
    $obj->insert($fieldi,$val,$tablei);
    // تابع کلوز را برای بستن دیتابیس فراخوانی میکند
    $obj->close();
}
?>

```


PDO : یک روش برای ارتباط با بانک اطلاعاتی هست و از امنیت بالایی نسبت به دستورات mysql برخوردار است و البته این بحث مربوط به بحث شی گرای می باشد اگر به کدهای زیر دقت کنید متوجه میشوید:

```
<?php
$pdo = new PDO('mysql:host=localhost;dbname=ravandi','root','');
$pdo->exec("SET CHARACTER SET utf8");
$sth = $pdo->query('select * from `jadval`');
foreach($sth as $row) {
    echo $row['name']."<br/>";
}
$pdo = null;
?>
```

استثنا: میتونی با این روش به برنامه مثلاً بفهمونی که اخطار مدنظر خود را بده. مثلاً عملیات با موفقیت انجام شد. عملیات به خوبی انجام نشد.

```
<?php
try {
    $db = new PDO('mysql:host=localhost;dbname=ravandi','root','');
    echo "PDO connection object created";
}
catch(PDOException $e)
{
    echo $e->getMessage();
}
?>
```

Out: PDO connection object created

Try به معنای سعی کردن. در اینجا سعی میشه اتصال به لوکال هاست برقرار بشه وگرنه اگر عملیات به خوبی انجام نشد. میایم داخل catch با استفاده از getMessage() پیام استثنا را نمایش می دهیم. اگر دیتابیس شما وجود نداشته باشد ، وقتی برنامه را اجرا می کنید استثنا عمل میکند و یک همچین خطاری به شما می دهد:

SQLSTATE[42000] [1049] Unknown database 'ravandii'

یا اصلاً این خط را بر می داریم:

```
echo $e->getMessage();
```

و خط زیر را جایگزین میکنیم:

```
die("در اجرای برنامه مشکلی پیش آمده است");
```

یک مثال کاملتر برای نمایش مقادیر فیلد:

```
<?php
// هاست محلی
$hostname = 'localhost';
// نام کاربری هاست
$username = 'root';
// پسورد
$password = '';
try {
    // ایجاد شی pdo
```

```

// اتصال به هاست محلی
$dbh = new PDO("mysql:host=$hostname;dbname=ravandi", $username, $password);
echo 'Connected to database<br/>';
// انتخاب همه رکورد ها از جدول
$sql = "SELECT * FROM `jadvali`";
// سازگاری با فارسی
$dbh->exec("SET CHARACTER SET utf8");
// ارسال پیام برای بررسی انتخاب رکوردهای جدول
$stmt = $dbh->query($sql);
// مقادیر انتخاب شده به صورت یک شی در میاید
$obj = $stmt->fetch(PDO::FETCH_OBJ);
    // نمایش مقدار هر فیلد
    echo $obj->name.<br />';
    echo $obj->lastname.<br />';
    // بسته شدن اتصال به دیتابیس
    $dbh = null;
}
//استثنا
catch(PDOException $e)
{
    echo $e->getMessage();
}
?>

```

نمایش مقادیر فیلد به صورت حلقه و پشت سر هم در pdo :

```

<?php
// هاست محلی
$hostname = 'localhost';
// نام کاربری هاست
$username = 'root';
// پسورد
$password = '';
try {
    // اتصال به هاست محلی
    $dbh=new PDO("mysql:host=$hostname;dbname=ravandi",$username,$password);
    echo 'Connected to database<br/>';
    // انتخاب همه رکورد ها از جدول
    $sql = "SELECT * FROM `jadvali`";
    $dbh->exec("SET CHARACTER SET utf8");
    // ارسال پیام برای بررسی انتخاب رکوردهای جدول
    $stmt = $dbh->query($sql);
    // نمایش مقادیر به صورت حلقه
    foreach ($stmt as $row)
    {

```

```

        print $row['name'] . ' - ' . $row['lastname'] . '<br />';
    }
    // بسته شدن اتصال به دیتابیس
    $dbh = null;
}
// استثنا
catch(PDOException $e)
{
    echo $e->getMessage();
}
?>

```

وارد کردن مقدار به جدول در pdo:

روش اول:

```

<form action="insert.php" method="post">
<input type="text" name="name" />
<input type="text" name="lastname" />
<input type="submit" value="ارسال" name="submitted" />
</form>

<?php
if(isset($_POST['submitted'])){
$name=$_POST['name'];
$lastname=$_POST['lastname'];
// اتصال و ایجاد شی pdo
$conn = new PDO('mysql:host=localhost;dbname=ravandi','root','');
// تنظیم utf-8
$conn->query("SET NAMES 'UTF8'");
// وارد کردن اطلاعات به جدول
$sql = "INSERT INTO `jadvali` (`name`,`lastname`)VALUES('$name','$lastname')";
if($conn->exec($sql)){
    echo "ارسال شد";
}else{
    echo "ارسال نشد";
}
// بستن اتصال
$conn = null;
}
?>

```

روش دوم: روش زیر امن تر است.

```

insert.php
<?php
$name=$_POST['name'];
$lastname=$_POST['lastname'];
$dbh =new PDO('mysql:host=localhost;dbname=ravandi','root','');

```

```

$dbbh->exec('set names utf8');
$stmt = $dbh->prepare('INSERT INTO `jadvali` (`name`,`lastname`) VALUES (:name,:lastname)');
if ($stmt->execute(array('name'=> $name,'lastname'=> $lastname))) {
    echo "ارسال شد";
}
else{
    echo "ارسال نشد";
}
}
$dbbh = null;
?>

```

میتوانید به روش زیر هم عمل کنید:

```

insert.php
<?php
$name=$_POST['name'];
$lastname=$_POST['lastname'];
$dbbh =new PDO('mysql:host=localhost;dbname=ravandi','root','');
$dbbh->exec('set names utf8');
$stmt = $dbh->prepare('INSERT INTO `jadvali` (`name`,`lastname`) VALUES (:name,:lastname)');
$stmt->bindParam(':name', $name);
$stmt->bindParam(':lastname', $lastname);
if ($stmt -> execute()) {
    echo 'ارسال شد';
}
else{
    echo "ارسال نشد";
}
}
$dbbh = null;
?>

```

به روز کردن مطلب (update) در pdo :

```

<form action="update.php" method="post">
<input type="text" name="name" />
<input type="text" name="lastname" />
<input type="submit" value="ارسال" name="submitted" />
</form>

<?php
if(isset($_POST['submitted'])){
    $name=$_POST['name'];
    $lastname=$_POST['lastname'];
    // اتصال به لوکال هاست و ایجاد شی pdo
    $conn = new PDO('mysql:host=localhost;dbname=ravandi','root','');
    $conn->query("SET NAMES 'UTF8'");
    $sql = "UPDATE `jadvali` SET `name`='$name', `lastname`='$lastname' WHERE `id`=2";
    if($conn->exec($sql)){
        echo 'تغییرات با موفقیت انجام شد';
    }
    else{
        echo "ناموفق";
    }
}

```

```

$conn = null;
}
?>

```

حذف مطلب (Delete) در pdo :

حذف

```

get.php
<?php
$id=$_GET['id'];
try {
    // اتصال و ایجاد شی pdo
    $conn = new PDO('mysql:host=localhost;dbname=ravandi','root','');
    /*
    حذف کن از جدول رکوردی را که شماره ی آن مساوی مقدار متغیر آی دی باشد
    */
    $sql = "DELETE FROM `jadvali` WHERE `id`='{ $id }'";
    if($conn->exec($sql)){
        echo "حذف شد";
    }else{
        echo "ناموفق";
    }
    // قطع اتصال
    $conn = null;
}
catch(PDOException $e) {
    echo $e->getMessage();
}
?>

```

نمایش مقادیر فیلد ها بر اساس مقدار یک فیلد در pdo :

روش اول:

<http://localhost/ravand/test.php?tag=راوندی>

```

test.php
<?php
if(isset($_GET['tag'])){
    $tag=$_GET['tag'];
    try {
        $dbh = new PDO('mysql:host=localhost;dbname=ravandi','root','');
        $dbh->exec("SET CHARACTER SET utf8");
        $sth = $dbh->query("select * from `jadvali` where tag='{ $tag }'");
        foreach($sth as $row) {
            echo $row['name']."<br/>";
            echo $row['lastname']."<br/>";
        }
        $dbh = null;
    }
}

```

```

    }catch(PDOException $e){
        echo $e->getMessage();
    }
}
?>

```

روش دوم:

<http://localhost/ravand/test.php?tag=راوندی>

```

test.php
<?php
if(isset($_GET['tag'])){
    $tag=$_GET['tag'];
    try {
        $dbh = new PDO('mysql:host=localhost;dbname=ravandi','root','');
        $dbh->exec("SET CHARACTER SET utf8");
        $sth = $dbh->prepare("select * from `jadvali` where tag=:tag ");
        $sth->bindValue(":tag",$tag);
        $sth->execute();
        foreach($sth as $row) {
            echo $row['name']."<br/>";
            echo $row['lastname']."<br/>";
        }
        $dbh = null;
    }catch(PDOException $e){
        echo $e->getMessage();
    }
}
?>

```

روش دوم از لحاظ امنیتی بهتر از روش اول است. از همین روش دوم استفاده کنید. برنامه ی بالا رکوردهایی که داخل آن ها کلمه ی "راوندی" است را نمایش میدهد. البته برای اینکه تمام رکوردهایی که کلمه ی "راوندی" در آنها به کار رفته نمایش داده بشه. باید فیلد id از نوع Unique هم باشد. اگر فیلد id جدولتان را که شماره ی رکوردها داخل آن ثبت میشود را از نوع Unique انتخاب نکردید. در بخش phpmyadmin بعد از انتخاب جدول مورد نظر روی تب Structure کلیک کرده و تیک چک باکس فیلد id را انتخاب کنید و پایین همه ی فیلدها ، گزینه ی Unique را کلیک کنید.

سخن آخر:

این کتاب حاصل زحمات چند ساله ی بنده است ، از شما عزیزان میخوام که حق کپی رایت را رعایت کنید. اگه به یکی دو تا از مطالب این کتاب نیاز دارید که مثلاً در انجمنی به دوستان خود نشان دهید لطفاً منبع آن را یعنی کتاب آموزش آسان و کاربردی php و mysql را هم ذکر کنید. منتظر نظرات شما دوستان در مورد مطالب این کتاب هستیم. متشکرم.

منابع:

<http://php.net>
<http://w3schools.com/>
<http://barnamenevis.org/>
<http://stackoverflow.com>
<http://stackoverflow.com/questions/5348757/php-oop-mysql-connect>
<http://barnamenevisi.blogsky.com>
<http://www.phpclasses.org/package/6348-PHP-class-for-Insert-data-into-a-MySQL-database-table.html>
<http://www.phpro.org/tutorials/Introduction-to-PHP-PDO.html>
<http://coursesweb.net/php-mysql/pdo-exec-insert-update-delete>
<http://net.tutsplus.com/tutorials/php/object-oriented-php-for-beginners/>
<http://www.dreamincode.net/forums/topic/244361-problem-with-restoring-error-handler-within-destruct/>

